

FISHING ON ORFŰ
PANORAMA CAMPING
2017. JÚNIUS 20-21-22-23-24.

LOVASI ANDRÁS 50. SZÜLINAPI KONCERTJE
A FISHING ON ORFŰ 10. SZÜLINAPI ZÁRHANGVERSENYE

30Y ANNA AND THE BARBIES BÉLGA
BRAINS BUDAPEST BÁR CSÍK ZENEKAR EURÓPA KIADÓ
GANXSTA ZOLEE ÉS A KARTEL HALOTT PÉNZ HIPERKARMA
INTIM TORNA ILLEGÁL KISCSILLAG MARGARET ISLAND
P.A.S.O. PÁL UTCAI FIÚK PÉTERFY BORI & LOVE BAND
RED FANG PUNNANY MASSIF QUIMBY SUPERNEM (USA) SZABÓ BALÁZS BANDÁJA VAD FRUTTIK
'68 (USA) BLACK PEAKS (UK) GOD DAMN (UK) HECK (UK)
GALLERY CIRCUS (UK) PULLED APART BY HORSES (UK)
PALMA HILLS (RO) REPETITOR (SRB) THE MIDNIGHT THREESOME (SRB) BARBERS (UK)

A KUTYA VACSORÁJA AKKEZDET PHIAI • AMOEBÁ ALVIN ÉS A MÓKUSOK ANIMA SOUND SYSTEM APEY AND THE PEAS AWS BABEL BAGOSSY BROTHERS COMPANY BALAHALOUSIANA THE BEANS BESH'O'DROM BIOROBOT BOBAFETT BOHEMIAN BETYARS BUJDOSÓ TRIÓ THE CARBONFOOLS COLORSTAR CSAKNEKEDKISLÁNY D.O.G. DERENG DIP TRIO DRASTIK PUTTO DUNGAREE EINSTAND ELEFÁNT ESTI KORNÉL FISH! FRAN PALERMO FRENK GRAND MEXICAN WARLOCK GYPO CIRCUS HOLLYWOODOO THE HOUDINIS HŐSÖK IVAN AND THE PARAZOL JAZZÉKIEL JÓNÁS VERA EXPERIMENT JUNKIE JACK FLASH KAKTUS KAMIKAZE SCOTSMEN KÉPZELT VÁROS KIES KIPU KISTEHÉN KONYHA KORAI ÖRÖM TRANSMISSION KOZMOSZ KUBALIBRE THE LUCKIES MAKROHANG MARLBORO MAN MARY POPKIDS MASZKURA ÉS A TŰCSÖKRÁJ MEZTELEN DIPLOMATÁK MIDDLEMIST RED MOCSOK T KÖLYKÖK MÜLLER PÉTER ...AND FRIENDS NÉHAI BÁRÁNY ÓRIÁS PETOFI PMK X MULATÓ AZTÉKOK X GAZSIRAPSHOW PROSECTURA PSYCHO MUTANTS RACKALÁKA RÁTM TRIBUTE RICSÁRDGÍR RIPOFF RASKOLNIKOV ROKOKÓ ROSÉ RUN OVER DOGS SOERII & POOLEK SÖR ÉS FŰ STUBBORN SZABÓ BENEDEK ÉS A GALAXISOK TAKÁTS ESZTER ÉS ZENEKARA THE QUALITONS TUDÓSOK TŰNDÉRVESE ÜLLŐI ÚTI FUCK UZIPOV VASÁRNAPI GYEREKEK ZPZ ZUP

FISHINGONORFU.HU FISHINGONORFU PANORAMA ORFŰ Red Bull FONÓ nca BIC EOST BROWN

FREE
TERJESZTÉSI PONTJAINKON: INGYENES. ELŐFIZETŐINKNEK: 789 FT.
ZENE FASHION ZENE TECH ZENE MEDIA ZENE DESIGN ZENE BUSINESS ZENE ART ZENE DIGITAL ZENE LIVE

RECORDER

REC 049
2017 / 01-02

THE XX
JENNY HVAL
RUN THE JEWELS
SAMPHA
TINARIWEN
ÓRIÁS
EU CANNIBAL
SZABÓ BENEDEK
HEGEDŰS GYÖRGY
DÉVÉNYI ÁDÁM

MUSICAL
BLOGHOUSE
EUROSONIC

PÉCS & POP
LOVASI. WOLFIE.
BECK. O'SULLIVAN.

WWW.RECORDER.HU
FACEBOOK.COM/RECORDER.HU

JÖN AZ ÖTVENEDIK RECORDER MAGAZIN!
LAPMEGJELENÉS: 03.17.
A38-BULLI: 03.23.

A New Beat es a Dürer Kert bemutatja:

**NEW
BEAT**

03.25. **TOMMY €A\$H**

04.11. **COLD CAVE**

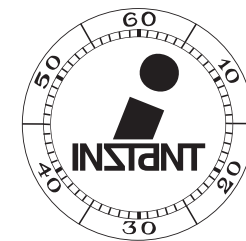
04.16. **MERCHANDISE**

04.20. **KING DUDE**

06.05. **SKINNY PUPPY**

DK
DÜRERKERT

durerkert.com | newbeat.hu

FOGAS

NYISD KI A VILÁGOT

Egy helyen nyit újra
a teljesen átalakult Instant és Fogas.

2017. március *14-18.*

→ Budapest, VII. Akácfa u. 49-51. ←

[facebook/instant.art.bar.wood](https://facebook.com/instant.art.bar.wood) - [facebook/fogashaz](https://facebook.com/fogashaz)

10

TARTALOM

34

6

38

14

WWW.RECORDER.HU
FACEBOOK.COM/RECORDER.HU

REC●049
2017 / 01-02

LEMEZTÁSKA

- 4 Szabó Benedek.
- 6 EU Cannibal.

MAGYARRADAR

- 8 GŐSPEL + The Buddha Pests.

TREND

- 10 Bloghouse.
- 12 Musical.

PÉCS & POP

- 14 Pécs pop története.
- 16 Elektronikus zenészek Pécsről.

- 20 Pécsi klubkörkép.
- 22 Megasound System-retrospektív.
- 24 Feltörekvő pécsi kezdő 11.

FRONT

- 26 Lovasi András & Wolfie.
- 28 Beck Zoltán & Ian O'Sullivan.

INTERJÚ

- 30 Egyedi Péter (Óriás).
- 32 Dévényi Ádám utolsó interjúja.

- 34 Jenny Hval.

FESTIVÁL

- 36 Eurosonic showcase magyarokkal.

FOTÓRECORDER

- 38 Hegedűs György.

VILÁGRECORDER

- 42 UNESCO zenei világörökség.

PROFÜL

- 46 Lázár Domokos az xx-ről.

RECORDER

- 48 Lemezkritikák.

PROGRAMAJÁNLÓ

- 52 Február-márciusi koncertek és partik.

Címberkép: Lékó Tamás.

RECORDER • Ingyenes zenemagazin • REC049: 2017. január-február
 www.recorder.hu • www.facebook.com/recorder.hu • www.twitter.com/recorderhu • info@recorder.hu
 Kiadó: Recorder Kft. • Felelős kiadó: a Kft. ügyvezetője. • ISSN: 2062-9656 • Postacím: 1277 Budapest, Pf. 106
 Főszerkesztő: Dömötör Endre • Szerkesztő: Forrai Krisztián • Szerzők: Csada Gergely, Csepelyi Adrienn, Kálmán Attila, Kollár Bálint, Lázár Domokos, Lékó Tamás, Mihályi Dávid, Mika László, Németh Róbert, Rónai András, Salamon Csaba, Szabó Kata, Szabó Sz. Csaba, Szepesi Dániel, Velkei Zoltán, Weyer Balázs
 Lapterv és tördelés: Simon Says
 Kreatív producer: Pawlowszky Tamás • Hirdetés: 06.30.2803098 • sales@recorder.hu • Előfizetés: www.recorder.hu/elofizetes
 Minden jog fenntartva. Tilos a kiadvány bármely grafikai vagy tartalmi elemének felhasználása, egészben vagy részleteiben történő újraközlése a kiadó írásbeli engedélye nélkül.
 A terjesztési pontok listája és a rendelési információk megtalálhatók a recorder.hu weboldalon. Korábbi számaink megrendelhetők: www.recorder.hu/rendeles

in Stereo

RECORDER NAP AZ A38 HAJÓN

2017.03.23

KONCERTTEREM:

MOON DUO (USA)
LEMEZBEMUTATÓ
METEO

KIÁLLÍTÓTÉR:

LAURA GIBSON
(USA)
ANA CURCIN
(RS)

REC050 ITT AZ ÖTVENEDIK RECORDER MAGAZIN!

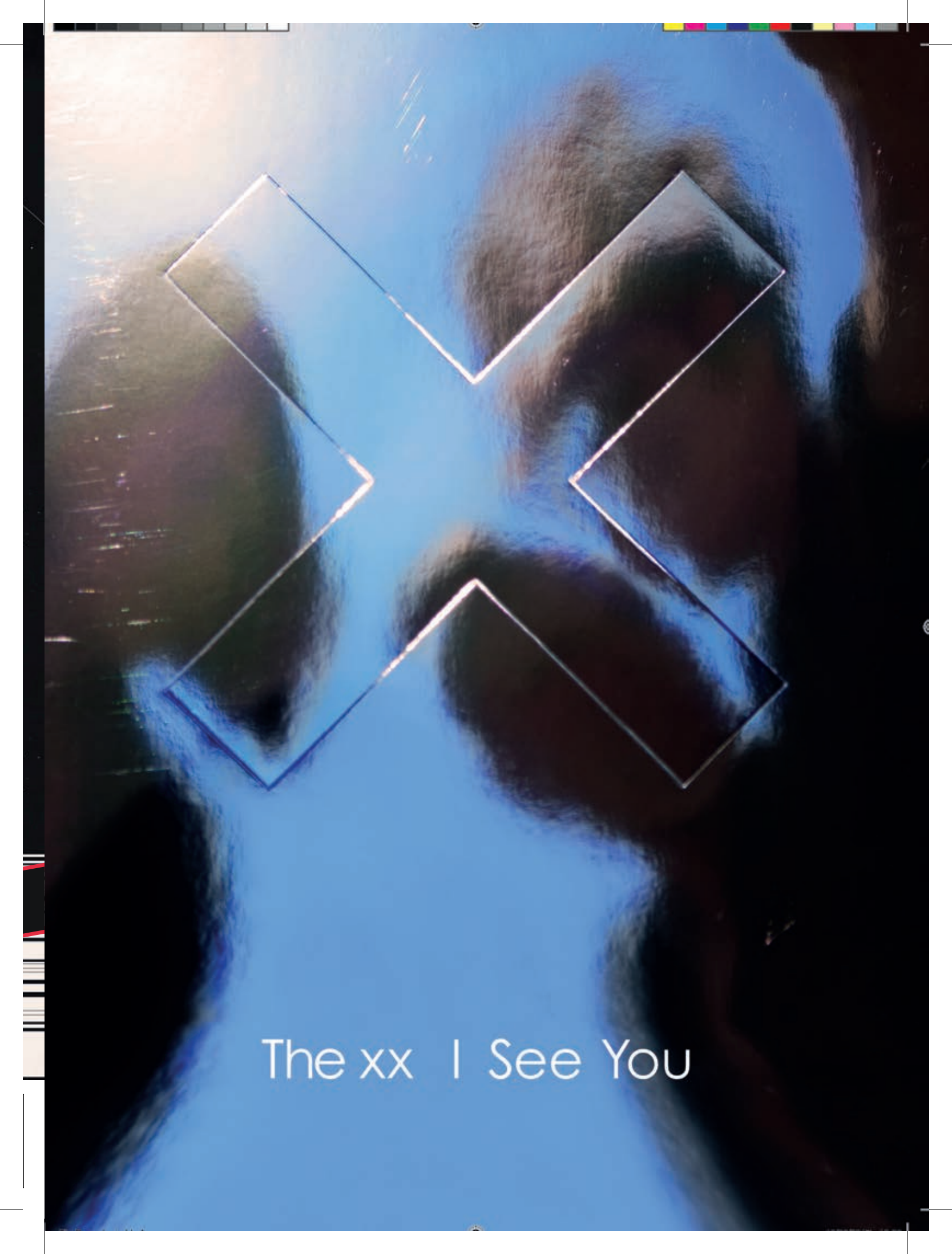

A38 HAJÓ
WWW.A38.HU
PETŐFI HÍD
BUDAI HÍDFŐ
INFO@A38.HU
061 464 3940

TÁMOGATÓK

The xx | See You

SZABÓ BENEDEK.

SZABÓ BENEDEK TÖBB ZENEKARI ÉS SZÓLÓPRÓBÁLKOZÁS UTÁN 2013-BAN JELENTKEZETT ELSŐ SAJÁT NEVÉN KIADOTT LEMEZÉVEL [Kapuzárás piknik], AMIBŐL HAMAR KINŐTT EGY ZENEKAR SZABÓ BENEDEK ÉS A GALAXISOK NEVEN. A 2015-ÖS A legszebb éveink UTÁN MOST FEBRUÁR VÉGÉN ÉRKEZIK A GENERÁCIÓS ÉS SZEMÉLYES TÉMÁK ARÁNYÁT AZ UTÓBBIK FELÉ ELBILLENŐ Focipályákon sétálsz át éjszaka CÍMŰ KIVÁLÓ HARMADIK LP.

ELSŐ ZENEI EMLÉK

Magzatként ott voltam az 1986-os Jethro Tull-koncerten az MTK-stadionban. Erre érhető okokból nem emlékszem. Arra igen, hogy apám dobol egy felfordított fémvödron, én pedig visszadobolom neki ugyanazt. Arra is, hogy Beatles-lemezborítókkal mászkálok a kertben, olvasom a szövegeket és csengő-bongó gyermekhangon üvöltözöm a számokat.

ELSŐ KAZETTA, AMIT SAJÁT PÉNZBŐL VETTÉL

A gyerekkoromat végigkísérte a Délvidék nevű hetilap, aminek tulajdonképpen a család minden egyes tagja a munkatársa volt valamilyen formában. Ez többek közt azzal is járt, hogy nem kellett fizetnem a kazettáért, mert a helyi lemezboltból hirdetés fejében – úgynevezett barter keretein belül – ingyen elhozhattam őket. Az egyik első ilyen szerzemény a Blur *Best Ofja* ❶ volt, amit azért választottam, mert nagyon tetszett a borítója. Szerencsére a zene sem volt rossz.

ZENE, AMI ZENÉLÉSRE INSPIRÁLT

Nálunk otthon mindig zenéltek, állandóan vendégség volt, az ismerőseink közt nagyon sok a zenész, folyton gitározott, zongorázott vagy dobolt valaki. Főleg ez inspirált, de a közvetlenebb hatás az Offspringtől ért, a *She's Got Issues* című szám ❷ riffje miatt lettem gitáros.

MEGHATÁROZÓ KONCERTÉLMÉNY

1998, Pat Metheny a régi BS-ben, amiről anyukámmal a negyedénél kimentünk, mert elviselhetetlenül rossznak tűnt. Ez azért fontos, mert éreztem, hogy történik valami, amit nem értek, de láttam, hogy mások értik. Aztán fontos még a Fűrgerókalábak, a C.A.F.B. és a Vigyázz, lépcső! koncertje a bajai lífházban 2000 tavaszán, mert az volt az első koncert, amire egyedül elengedtek.

HATÁSOK A GYÖKKETŐ INDULÁSOKOR

Bár a Gyökettető egy hamisítatlan cukimuki, szimatszatyros alterzenekar volt, élőben inkább abból állt a dolog, hogy az öcsém törzsi témákat játszott, miközben egy hamutartóval

ütöttem a szétverbezt gitárt. Ez azért alakult így, mert amikor elkezdtem a zenekart, még egy fülig szerelmes, félszeg srác voltam, aki hazaszökött Szegedről, hogy a barátnőjével andalogion a Sugó-parton, később viszont másféle rekreációs tevékenységeket ismertem meg, miközben a számok ugyanazok maradtak. Ez visszatekintve elég vicces, de igazából a Gyökettető volt az egyetlen zenekarom, amire tényleg állt a szex, drogok, rakenroll.

HATÁSOK A ZOMBIE GIRLFRIEND INDULÁSOKOR

Főleg az, hogy akkor is szerelmes voltam, esténként fáztam, sokat ittam, korán sötétedett és nagyon egyedül éreztem magam Baján. Akkoriban rengeteg zenét hallgattam, de a lényeg szerintem az, hogy kijött az első Piresian Beach EP, nekem pedig nagyon tetszett az az esztétika, hogy csak a dallamok számítanak, nem a hangzás, ezért gyorsan írtam egy lemezt arról, hogy szerelmes vagyok, fázom, sokat iszom, korán sötétedik és egyedül érzem magam. Tudtam, hogy elég jó számokat írok, úgyhogy biztos voltam benne, hogy ezzel befutok. Nem futottam be, de ez adta meg a végső lökést a Pestre költözéshez, ami az egyik legjobb dolog, amit életemben csináltam.

HATÁSOK A GALAXISOK INDULÁSOKOR

Fásultság, rossz közérzet, munkahelyi problémák.

HATÁSOK AZ ÚJ LEMEZ ELŐTT

Kétezerizenthat. Érti, aki érti. Zeneileg pedig végre tényleg azt csináltam, amit akartam. Hat és fél perces balladák, jazzes szólók, shoegaze és krautrock – valahogy ledőltek a falak és eltűntek a gátlások.

KEDVENC MAGYAR LEMEZ

Nagyon kevés magyar lemezt hallgatok. Mondok párat gyorsan. Kaláka: *A Pelikán*. Cseh Tamás-Másik János: *Levél nővéremnek*. Balaton: *Fény közepe a sötétség kapujában*. Fűrgerókalábak: *Rókamóka*. Európa Kiadó: *Jó lesz '84*. Gustave Tiger: *Chaste And Mystic Tribadry*. Felső Tízezer: *Normális élet*.

Katona Klári: *Titkaim*. Az első Kispál és az első Hiperkarma. Ilyenek.

KEDVENC MAGYAR DAL

Szécsi Pál: *Kósza szél*. Soha nem hallgatom, de mindig ezt dúdolom.

KEDVENC DALSZERZŐ-ELŐADÓ LEMEZ

Jaye Bartell: *Light Enough* ❸. Amikor tavaly tavasszal éjszakai buszokon ültem és azt hittem, sokkal egyszerűbb lesz minden, mint amilyen végül lett, két hónapig csak ezt az albumot hallgattam. Ilyen még soha nem történt velem.

KEDVENC KLASSZIK INDIE-ROCKLEMEZ

Hú, hát erre lehetetlen normálisan válaszolni, innentől inkább mondom azt, ami hirtelen eszembe jut. The Clientele: *Suburban Light* ❹. Neutral Milk Hotel: *In The Aeroplane Over The Sea*. Belle & Sebastian: *Tigermilk*. The Magnetic Fields: *69 Love Songs*. The Chills: *Submarine Bells*. Nirvana: *In Utero*. The Shins: *Chutes Too Narrow*. The Velvet Underground: *The Velvet Underground*. És még vagy száz másik.

OLYAN ZENE, AMI NAGYON ELŰT A STÍLUSODTÓL, MÉGIS NAGYON SZERETED

Bartók: *Mikrokozmosz* ❺. Zongorázni sokkal jobban szeretek, mint gitározni, csak sajnos nem tudok. A jazzt is most kezdem megérteni. Úgy látszik, későn érő típus vagyok.

DAL, AMIT BÁRCSAK TE ÍRTÁL VOLNA

Szám, amit bárcsak én írtam volna: Felső Tízezer: *Teleszkóp*. Szám, amit soha nem tudtam volna megírni: Mayberian Sanskülotts: *Especially You*.

KEDVENC HEARTBREAK LEMEZ

Ha az ember szerelmes, a *Lambadára* is elsírja magát. Igaz történet.

KEDVENC ZENE SZEXHEZ

Nem a zenére figyelek.

KEDVENC FRISS, IDEI LEMEZEK

Julie Byrne: *Not Even Happiness* ❶

NEW

: A 20 ÉVES NEGATIVE ART BEMUTATJA

VÁGTÁZÓ

MODEL

**2017.03.10.
BARBA NEGRA
MUSIC CLUB**

HALOTTKÉMEK

ARMY

JEGYEK: TIXA.HU, BARBA NEGRA, CD PINCE, HEADBANGER, WAVE

AN EVENING WITH

**JASON
MRAZ**

AND HIS GUITAR

MÁRCIUS 14.
BUDAPEST KONGRESSZUSI KÖZPONT

JEGYEK: LIVENATION.HU
JASONMRAZ.COM

LIVE NATION TICKETPRO

A ÉS A broadway.hu BEMUTATJA:

TANKCSAPDA

ARÉNA
2017. ÁPR. 28.

WWW.TANKCSAPDA.COM | WWW.FACEBOOK.COM/TANKCSAPDA

SONY

jegy.hu

broadway.hu
BEMUTATJA

JEGYEK
KAPHATÓK:

JÁSZAI MARI TÉRNÉL – 1136 BP. HOLLÁN ERNŐ U. 10.
TELEFON: +36-1/ 340-40-40, +36-1/ 340-48-83 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-18H
RÓZSAKERTBEN – 1026 BP. GÁBOR ÁRON U. 74-78.
TEL.: +36-1/ 200-57-98 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-19H, SZOMBAT: 10-17H
DEÁK TÉRNÉL – 1075 BUDAPEST, KÁROLY KRT. 21.
TEL.: +36-1/780-0780 – NYITVA: HÉTFŐ-PÉNTEK: 10-18H

JEGY@BROADWAYJEGYIRODA.HU

03.29.

THE
DIRE
STRAITS

ARÉNA

EXPERIENCE

JEGYEK KAPHATÓK: A BROADWAY JEGYIRODÁKBAN. TELEFON: 06-1/ 340-40-40, 06-1/ 780-0-780. jegy.hu

GOSPEL.

GLOBÁLIS RADARUNKON EGY MAGYAR TAGOT (A RECORDER EGYIK LONDONI TUDÓSÍTÓJÁT, CSONKA MÁTYÁST) IS SORAIBAN TUDÓ BRIT ZENEKAR: NANÁ, HOGY MAGYARRADARON MUTATJUK BE AZ ELEKTRONIKUS DREAMPOPOT JÁTSZÓ ÍGÉRTES GOSPEL-T.

MEGALAKULÁS ÉVE 2014.

TAGOK Beth Anderton-Allen (ének), Chris Willsher (producer, billentyűk), és a zenekar élő felállásának tagjai: Matyas Csonka (basszus), Darren Maddox (dob), George Conry (gitar).

STÍLUS Alternatív, elektro, dreampop.

HATÁSOK Daughter, Grimes, Bat For Lashes, Fleetwood Mac.

KIADÓ Még nincs.

TÖRTÉNET Chris korábbi projektjéből, a noise rockos Creatures Of Love-ból nőtt ki a GOSPEL, amelynek dalai már sokkal poposabb irányvonalat vettek. Alig pár hónap után egy internetes hirdetésnek köszönhetően Beth gyönyörű vokáljával még színesebbek lettek az addig megírt számok. 2014 nyarán már kis is adtuk első kislemezünket, a *Disasters*

Fotó: Sally Wareing.

Running Wildot, amely majd 20 ezer lejátszást ért el a SoundCloudon, és rádióban is szólt. Pár koncert után elhatároztuk, hogy ahhoz, hogy élöben jobb legyen a hangzás, kell egy teljes zenekar. Mivel az időgyenes egy bizonyos pontján mindannyian dolgoztunk a londoni 02 Forum Kentish Town (régén csak The Forum) bárjában, könnyű volt alkalmas embereket találni, és így csatlakozott Darren, George és Matyas. Első teljes zenekaros fellépésünk egyébként pont a magyar Volkova Sisters előtt volt.

MEGJELENÉSEK Négy kislemez, sorban:

Disasters Running Wild (2014), *EMPR* (2015),

Ain't Gonna Let You Down (2015) és a legújabb *Bodies* (2017), valamint B-oldalak. Idénre várható az ötszámos debüt EP is.

KÜLDETÉS Olyan zene készítése, amelynek az érzelmek jelentik a magját.

JÖVŐKÉP Pár londoni fellépés nyárig, és remélhetőleg hamarosan turnézás az Egyesült Királyságban, majd Európában is.

MELLÉKPROJEKTEK Nincs.

SZEXEPIIL EPIKUS hangzás.

LEGNAGYOBB EREDMÉNY, ELISMERÉS BBC

Radio1-lejátszás és meghívás az Abbey Road stúdióba, ahol visszahallgathattuk a számainkat. 📍

Fotó: Zsóka-Dani Edit.

THE BUDDHA PESTS.

FACEBOOK.COM/THEBUDDHAPESTS

A THE BUDDHA PESTS EGY FÉLIG MAGYAR, FÉLIG OROSZ, LONDONBAN MŰKÖDŐ ALTERNATÍV, PSZICHEDELIKUS, ARTPUNKROCK-DUÓ. A TÖBB MINT TÍZ ÉVE LÉTEZŐ ZENEKAR AZ ANGOL FŐVÁROSBAN MÁR SZÁMOS MAGYAR EGYÜTTESSEL KONCERTEZETT, JELENLEG AZ ELSŐ NAGYLEMEZE KIADÁSÁRA KÉSZÜL.

de olyat, ami szintén rám utal, így lettünk The Buddha Pests. Merthogy Budapesten születtem/éltem és az energetikus/punkos/pszichedelikus hangzásunkra jól reflektált. Dan után (aki két évig volt velünk) körülbelül húsz dobos és basszeros megfordult a zenekarban. Pavel, a mostani dobos 2013-ban csatlakozott, egy internetes hirdetésen keresztül. Ő a zenekar motorja, és „matematikus”. Nem meglepő, hogy már az első albummegjelenés előtt hatalmas erődobással dolgozunk a második nagylemezen is. 2010-ben előzenekaroskodtunk a 30Y londoni fellépésén. 2012 tavaszán és őszén angol-olasz-magyar miniturnét tartottunk. 2013-ban előzenekaroskodtunk a New York-i Japanther londoni fellépésén. 2015-ben angol miniturnén voltunk: Manchester, Derby, Sheffield, Wigan, Preston. 2016-ban előzenekaroskodtunk a Babel londoni fellépésén és volt még ezeken kívül körülbelül 250 londoni pub/club fellépésünk.

MEGJELENÉSEK *I Am a Monkey* single (2012),

Summer Daze EP (2012). *Vanilla Spoon* EP

(2015), ez megjelent vinylen is a Saturday City

kiadó jóvoltából. 2015-ben jött még ki a *Tanker*

single is, ami 2016-ban megjelent a Platform

Records válogatásalbumán. 2017-ben jön

a *Gala Exile Exists* single, plusz ehhez videó is

és szintén idén érkezik az első album

KÜLDETÉS Egy utazás a mélyebb rétegek felé.

JÖVŐKÉP Minél több szám írása, ezáltal az

önkifejezés tökéletesítése, ebből eredendően

album-turné, album-turné stb. stb.

MELLÉKPROJEKTEK *Ton Of Feathers*.

SZEXEPIIL Uh ... Nem azért kezdtünk el zenélni,

hogy azt mondjuk a lányoknak „helló, gitározom egy bandában!”

LEGNAGYOBB EREDMÉNY, ELISMERÉS 2016-

ban a *Tanker* bejutott a 2. Magyar Klipszemle

ötven legjobb videója közé. 📍

MEGALAKULÁS ÉVE 2006.

TAGOK Derzbach Péter (gitar, ének), Pavel Portszenko (dob, basszus).

STÍLUS Alternatív-pszichedelikus-punk-rock.

HATÁSOK 60-as évek beat, pszichedelikus, 70-es évek new wave, punk, posztpunk, 90-es évek grunge, alternatív, britpop, doom metal, 2000-es évek alternatív rock.

KIADÓK Saturday City, Parallel Lines.

TÖRTÉNET 2006-ban mint The Peter Derzbach Band alakultunk, csak az akkori basszusgitárosunk, Dan Gough más nevet szeretett volna,

SOUND
OF THE UNIVERSITY
ZENEI TEHETSÉKGUTATÓ

HANGOLJ!

VEGYÉTEK FEL A RITMUST ÉS INDITSÁTK EL A BANDA KARRIERJÉT!

**JELENTKEZZETEK ÉS HANGOLJATOK A REGATTÁRA
AZ ÉRTÉKES NYEREMÉNYEKÉRT!**

JELENTKÉZÉS: MÁRCIUS 1-TŐL ÁPRILIS 1-IG
A WWW.DUNAIREGATTA.HU OLDALON

**DUNAI
REGATTA**

AZ A38 HAJÓ BEMUTATJA:

PSYCHOMUTANTS

2017.03.26 @ DÜRER KERT

BLOGHOUSE-VISSZANÉZŐ.

I WANT MY MP3.

TÍZ ÉVE JELENT MEG A JUSTICE DEBÜTÁLÓ ALBUMA. A FRANCIA DUÓ NEM KIS RÉSZBEN ANNAK AZ INTERNETES ZENEI TRENDNEK KÖSZÖNHETI A BEFUTÁSÁT; AMIT ÚGY EMLEGETTEK: BLOGHOUSE. AZ ELNEVEZÉST JOBB LENNE KITÖRÖLNI AZ EMLÉKEZETBŐL, AZ IDE SOROLT ZENÉKET VISZONT NAGYON IS ÉRDEMES ELRAKTÁROZNI/ÁTTÖLTENI A MEMÓRIÁBA – AZÓTA SEM FORRT ÍGY EGYBE INDIE ÉS DANCE. FEBRUÁR 24-ÉN PREZENTÁLJUK IS A KORSZAKOT A BEAT ON THE BRATBEN.

FORRAI KRISZTIÁN.

BLOGOKRÓL ZENÉT

2007 – Facebook-időszámítás előtti kor, a legendák kódébe vesző MySpace-age. A Soundcloud-, a Spotify-, a Bandcamp-, a YouTube-csatornák, egyszerűen a mostanra egyeduralmukodó lett streaming még sehol. Ma már vicces elképzelni – annak is, aki benne élt –, hogy tíz éve a hipszterek alacsony bitrátájú mp3-ak formájában TÖLTÖTTÉK LE az új zenéket, mindenféle zenelogról. Ez a következő rítussal járt: naponta végigkattintották a posztokat kedvenc blogjaikon, a beágyazott lejátszóval belehallgattak a frissen kirakott zenékbe, és amilyen ütött, azt azonnal húzták le a gépükre – ami után olyan orgazmusérzés töltötte el őket, mint a legjobb szex (már ha nem kaptak file not found-üzenetet, ami elég sűrűn előfordult). Egy fokkal „kisebb”, átláthatóbb volt internet, magasabb az inger- és figyelemküszöb, kevésbé összevissza az ízlés és az érdeklődés, és a socialmedia sem hálózta még be a létezés elengedhetetlen kellékeként az ember mindennapjait, ezért is

lehetett, hogy a zenelogok követői – miként a MySpace-felhasználók is – sokkal szorosabb, összetart (oz)óbb, és igen, valódi közösséget alkottak. E lelkes és hangos buzz-generáló global community-nek aktív szereplői voltak maguk a zenekészítők, akik nemcsak promóciós célra használták ezeket a felületeket, örömmel és bőkezűen share-elve a cuccaikat (pont olyan szabadsággal, ahogy a Soundcloudra került ki minden, mielőtt megregulázták volna), de fogyasztóként ugyanúgy figyelték az újdonságokat, és találtak számokat a dj-szettjeikhez vagy remixekhez a következő kiadványukhoz – mindennek logikus következményeként a különféle zenei stílusok ugyancsak interakcióba léptek egymással. Persze tudjuk, így születnek az internetes műfajok (a chillwave, a witch house, a vapourwave és a többi), ám tíz éve ez még egyáltalán nem volt magától értetődő jelenség; az akkori online közegből kinőtt és az akkori korszellemet legjobban megragadó trendet, a bloghouse-t tulajdonképpen tekinthetjük az első kifejezetten internetes

zenei irányzatnak, amely azzal is kiemelkedik a sorból, hogy a lenyomata erősebb az utána következőkénél.

STÍLUSKAVALKÁD FELCÍMKÉZVE

Amit a szegről-végről előzménynek számító electroclash-ról írtunk (a magazin 45. számában), az a bloghouse-ra (vagy, uhh, bloghaus-ra) is igaz: ilyen zene nincs. A borzasztó zsáner tag a blogokon terjedő elektronikus tánczenét jelölte, tehát utólagos megengedéssel végül is találó gyűjtőfogalomként funkcionált, nagyjából fél évtizeden át, 2004-2009 között. Ez persze azt jelenti, hogy minden, ami megkapta a bloghouse-címkét, egyébként valamilyen önálló stílusba tartozott a nullanullás évek derekán, mint nu rave, French electro, fidget house, de ugyanígy belefért a DFA-féle diszkópunk vagy a pre-EDM electro-house, sőt, még a dubstep akkori, hamarosan brosteppé varacskosuló ága is. A bloghouse ernyője nemcsak az eltérő irányzatokat, hangzásokat egyesítette, de ami igazán szép, a legkü-

lőnfélébb zenehallgatókat is, akik egyforma étvágygal habzsoltak mindent, ami friss volt, felvillanyozó és táncos buliban elsüthető. Egy markánsan jellemző vonása volt azért a sokarcú bloghouse-nak: indie és a dance szenvedélyes, önfeledt, bevállalós-kísérletező románca táplálta. Ez önmagában nem számított újdonságnak, hisz' rock és elektronika flörtje még a kilencvenes évek közepén kezdődött, és azóta is fel-fellángol, de ez a néhány év máig emlékezetesen forró – talán az eddigi legforróbb – időszaka volt viszonyuknak, a játszadózásokhoz pedig a zeneblogok (Asian Dan, Big Stereo, Discobelle, Discodust és társaik) adtak friss, izgalmas szabad platformot. Ennek igazolására elég lenne csak a 2004-es *Never Be Alone*-t felhozni, ami a Simian indie-rock zenekar Justice-féle remixe, máig megunhatatlan, indiebuliban és elektronikus zenei partin ugyanúgy máig működő közönségnekeltető sláger, valódi himnusz, a bloghouse origója. Amelynek „*We are your friends*” sora az egész éra hivatalos jelmondata lehetne, vagy tulajdonképpen úgy általában a 21. századi zenés-táncos szórákozás (az erején még az sem rontott, hogy 2015-ben a címében kisajátította a Zac Efronnal készült buta EDM-film).

A FŐSZEREPLŐK

A *Justice* nélkül nem lenne bloghouse, a zeneblogok nélkül nem lenne – oké, nagyon nem ugyanaz lenne a – *Justice*, sem az egész **Ed Banger-kiadó**, és a franciielektrohullám sem csapott volna a magasba (és szét), elindítva ezzel a sokkal nagyobb erejű újelektro-cunamit, ami úgy tíz éve végigsöpört a világon, hogy aztán a *†* album megjelenése után röviddel lecsengjen, és átadja a helyét az újabb bloghouse-ba illeszthető divatoknak. Az időszak másik meghatározója, az egyedi, védjegyes stílusú remixekkel taroló belga **Soulwax** duó indie-rock zenekarból nőtt ki. A kanadai

MSTRKRFT duó egyik fele a punkrockból jön, akárcsak az olasz **Bloody Beetroots**. A *Never Be Alone* „mellékszereplőjének” két tagjából lett a **Simian Mobile Disco** – a *Hustler* című számuk abszolút bloghouse-klasszikus. De az ilyen szoros, direkt indie-dance összefonódásokon túl általánosan igaz volt, hogy a bloghouse-trendet főként az mozgatta, amit indie zenészek és tánczenei dj-k, producerek közösen összehoztak, közös számok, közreműködések, remixek formájában – a két tábor imádott egymással kavarni és ez kihatott a saját színtereikre is.

KÖZÖS TÖRZSI HOVATARTOZÁS

A bloghouse léte természetes elválaszthatatlanul kötődött a zeneblogokhoz, melyek a kétezres évek kezdetén indultak virágzásnak, a tízes évek beköszöntével aztán népszerűségük, relevanciájuk és zeneközvetítő szerepük is gyorsan csökkent, mostanra már a nulla felé konvergál. Az EDM-ben azért még pont tartják magukat, illetve helyüket átvették kicsiben a mikroblogok (a vaporwave, mint *trve* tumblr-zsáner), nagyban az online zeneszajtok, de igazából nincs mese: a megváltozott zenefogyasztási szokások nem igénylik őket. A kétezres évek második felében viszont nagyon is fontos részét képezték a zenei ökoszisztémának, a hivatalos, corporate kiadói felszín alatti rétegek kincseinek feltáróiként, jellemzően elhivatottságból, hobbiából (ingyen), a zene szeretetéről

végezve a kurátorkodást. A zeneblogok niche műfajokat, ezzel együtt kezdő zenekarokat, hálózatra-producereket felkaroló „aknamunkája” egy szerencsés pillanatban találkozott a MySpace-en keresztül az internetre szabadult és összehálózdó nyitott fiatalok tömegével, akik ingyenzenén szocializálódtak, viszont az illegális letöltés magányos módszerével szemben látványosabb, menőbb, a közös (ségi) törzsi hovatartozást erősítő csatornát igényeltek. A zeneblogok pedig tálcán kínálták a külabbnál külabb ismeretlen zenéket, amikkel fel lehetett vágni a *friend*eknek, természetesen *free download*ként. Nyilván nem kizárólag bloghouse folyt minden ilyen oldalból, de az volt az egyik uralkodó irányvonal, a zeneblogok saját teremtménye, amely koszos, torz, mint a 128 kb/s-os mp3-ak, amiken terjedt.

HANGOS, MAJD BÖSZME LETT

Törvényszerű fejleményként a blogok áldásos tevékenységét rövid időn belül felismerték az alkotók is, egy idő után már ők küldték el a legújabb zenéiket, és ahogy egyre szélesebb lett a blogok közönsége és kínálata egyaránt, úgy nőtt a vetélkedés közöttük a fogyasztók és a „beszállítók” kegyeiért. A blogok és a zenészek kölcsönösen éltették és táplálták egymást, egyfajta szimbiózis alakult ki. A legnépszerűbb előadók legfrissebb zenéinek leközlése a leglátogatottabb – az aggregátor szájton, mint a Hype Machine vagy az elbo. ws a topban lévő – blogok privilégiuma lett, de mivel többségében szabadon letölthető fájlokról volt szó, ennek inkább presztízsértéke volt, a big trackeket minden blog átvette. Amikor a kiadók, A&R-osok rácuppantak a zeneblogokra és elkezdtek azokról vadászni az előadókat, illetve beépítették a promóciós stratégiába őket, véget ért a jogi szűrkezóna nyugalma, jöttek a levetetések, korlátozások, az elitkörön kívüli blogok az úrt a másod-, harmadvonalból töltötték fel, silányult a színvonal. A bloghouse egyre hangosabb és böszmebb lett, előkészítve a terepet az EDM-robbanásnak, majd előbb a jelentéssel vesztette el 2010 körül, azután a teljes kontextusát is. Pezsgő időszak volt, csupa klassz zenével, de ennyi idő után nehogy már engedjünk a nosztalgiajának – hashtaghouse, valaki?

A MUSICAL-SZTORI.

MŰFAJ, AMI NINCS IS.

SZÁZÖTVEN ÉVES A MUSICAL. ÉS IGAZÁN SZÉP SZÜLETÉSNAPOJA VAN: A *Kaliforniai álm* és a *Hamilton* SIKERE NYOMÁN SOHA NEM LÁTOTT NÉPSZERŰSÉGNEK ÖRVEND. MÁR HA LÉTEZIK EGYÁLTALÁN.

CSEPELYI ADRIENN.

MAGYAR TALÁLTMÁNY

Megvan, hogy annyi minden más mellett a musical is magyar találmány? A műfaj alapköve, az 1866-ban bemutatott *The Black Crook* a 19. század második felében impresszárióként és producerként működő Királyfi fivérek – született Königsbaum Imre és Balázs – produkciója volt, és 474 előadást élt meg a Broadwayen, noha a New York Herald kritikusa azt írta: Szodoma és Gomorra végnapjait idézi. A mű új szintre emelte a könnyűzenei színházat: zene, tánc, történet és színészi játék komplex egysége volt.

DE MI AZ?

Na jó, de mi is az a musical? Ezt zeneileg lehetetlen megválaszolni: a műfajon mindig az épp aktuális zenei irányzatok hagytak lenyomatot. A dzsessz és az operett összeházasításával már Kálmán Imre is kísérletezett a *Chicagói hercegnőben* (1928), Gershwin *Porgy és Bess* című operája 1935-ben végérvényesen megváltoztatta, amit addig könnyű- és komolyzenei színházról gondoltunk. A hatvanas-hetvenes években a rock uralkodott, a nyolcvanas évekre azonban a pop vette át a hatalmat

a színpadon is. Így aztán azt szokás mondani: a musical formai műfaj. Ez azonban szintén hézagos megfogalmazás. Nincs ugyanis egyezményes direktíva arra vonatkozóan, mennyi recitativo vagy próza megengedett, hogy a dalok afféle kimerevített „operai pillanatként” funkcionálnak, netán előre is viszik a cselekményt, vagy hogy mekkora szerep jut a táncnak. A 20. század első felének kísérleti színházaiban sorra születtek a művek, amelyek végképp összezavarják a skatulyázókat: Kurt Weill 1930-ban bemutatott, *Mahagonny városának felemelkedése és bukása* című songspieljét többnyire operaként aposztrofálják, a szerző meg „szcenikus kantáktént” utal rá. De később is folyamatosan feszegetik a határokat: Stephen Sondheim egyes darabjai – a *Sweeney Todd* vagy a *Sunday In The Park With George* – sok tekintetben közelebb állnak az operához, mint a musicalhez; Eötvös Péter *Angyalok Amerikában* című műve viszont a musical eszközeit tudatosan használva marad operai kereteken belül. A dzsesszkorszakban egymást érték a zenés darabok bemutatói, ám ezek tessék-lássék szövegkönyvei jóformán csak időhúzásként szolgáltak a következő dalig. A szerzők

gyakran újra meg újra felhasználták számaikat, a revü és a színdarab határán egyensúlyozva a slágerek köré szöve komplett műveket – csak ritkán jött létre a *The Black Crook*-féle egység. A negyvenes-ötvenes évek musical-dömpingje után, a tévé térhódításával jókorát zuhant a mozi és zenés színház jelentősége, s mi tagadás: csúcsra is járták a műfajt. Szükségszerű volt, hogy – újszerű hangszereléssel és énektechnikával – visszanyúljanak az opera formanyelvéhez.

A ROCKOPERA

Hogy melyik volt az első rögzített rockopera, a Nirvana nevű pszichedelikusrock-együttes 1967-es (*The Story Of Simon Simopath*), vagy a Pretty Things 1968-as (*S.F. Sorrow*) konceptalbuma, arról még a szakírók is vitatkoznak, viszont az első átütő sikert egyértelműen a Who 1969-es *Tommy* című lemeze hozta a műfajnak, főként a Tina Turneről Elton Johnig sztárok tömkelegét felvonultató filmváltozat miatt. Ha relatív világos határvonalat akarunk húzni rockmusical (*Rémségek kicsiny boltja*, *Sakk*, *Rocky Horror Picture Show*) és rockopera (*István, a király*) közé, azt mondhatjuk: míg előbbiben dalok és prózai részek

MAGYARORSZÁG LEGSZEBB,

/ HAMILTON

váltakoznak, az utóbbi dalok és recitatívók összessége. [Ezzel persze nem vagyunk kiegészítve a *Jézus Krisztus Szupersztár* esetében, amelyet mégis musicalként emlegetnek...] És meglepő módon innen egyenes út vezet a tizenhat Tony-díjra jelölt *Hamilton*ig, az ugyanis formailag sokkal inkább rapopera, mint musical. Igaz, némi csavarral, mivel a recitatívók itt ugyanúgy rapszövegek, mint maguk a dalok. Az első ilyen próbálkozás a Beyoncé főszereplésével készült 2003-as *Carmen* hiphopera (jaj) volt, ám az amerikai függetlenségi háborúról szóló *Hamilton* már a premier pillanatában klasszikussá vált. Nem csoda: egyrészt remekül illeszkedett a mainstreamet uraló hiphoptrendbe, másrészt csattanós választ adott az ismét fellángoló faji vitákra: Amerika mindenkié, s ha akarom, az alapító atyják is rappelhetnek.

FORMÁHOZ A TARTALOM

Buta sztereotípiá téhát, hogy a musical az opera lebutított és kiüresített, kései kifestvére lenne: a műfaj krémje mindig is komoly mondanivalóval, netán mögöttes tartalommal bírt. Különösen igaz ez a hatvanas-hetvenes évek rockmusicaljeire. Stephen Schwarz *Godspell*jének filmváltozata különös bohócszimbolikával keveri a vallási témát, ami tág

teret adott a képzettársításoknak az akkoriban csúcsra járó szektatrend és a Manson család perének kellős közepén. A Webber-féle *Jézus Krisztus szupersztár*ból jókora botrány lett, míg a katolikus egyház belátta, nem is olyan rossz biznissz neki egy menő Jézus. A *Hair* háborúellenes, a *West Side Story* társadalomkritikus, a *Grease* a női szerepeket feszegeti, a *Fame* pedig a karrierért meghozott áldozatoknak állít emléket. De még a Judy Garland-féle filmváltozattal kultikussá váló *Óz* sem lehetett volna

az, ami – egyszerre a gyerekek kedvence és LMBTQ-alapmű –, ha nincs ezernyi olvasata. Így nőhetett ki belőle két, saját jogán is klasszikussá váló darab: Charlie Smalls *The Wiz* című urbánus, afroamerikai parafrázisa – Sidney Lumet 1978-as filmadaptációjában Diana Ross játssza Dorothyt, Michael Jackson a Madárijesztőt –, illetve Stephen Schwarz

2001-es, a gonosz nyugati boszorkány előtörténetét feldolgozó *Wicked*je. Ez utóbbi világsztárt csinált eredeti főszereplőjéből, Idina Menzleből. Ő, igen: ő az a csaj a *Jégvarázs*ból. Ezzel pedig elérkeztünk a megkerülhetetlen Disney-musicalekhez: a moziverzió sikere után színpadra tuszkolták *Mary Poppint*, *A kis hableányt*, *Tarzant*, az *Az oroszlánkirályt* és *Aladdint*. De Európában is ottották magukból a musicalt a szerzők: amit nem zenésítettek meg, az nem is létezett. Eközben a Disney elárasztotta a tiniket táncolós-éneklős filmekkel. A minőség persze hullámzott: a futószalagos gyártás miatt a kilencvenes évekre a musical már-már szitokszóvá vált, leggyakrabban a nyálás és az ostoba jelzőket aggatták rá.

HOLLYWOODI ÁLOM

Két módon lehet kitűnni az izdagságszagú egyenmusicalok közül: vaskos mondanivalóval vagy könnyed, fesztelen szórakoztatással. Előbbire apellált a kétezres évek megasikere,

a *The Book Of Mormon*, amely zseniális vallási szatíra, utóbbira pedig műfaj utolsó átütő mozi sikere, Baz Luhrmann *Moulin Rouge!* című agymenése, no meg a jukebox musicalok, azaz létező slágerek köré írt művek [akár az ABBA-musical *Mamma Mia!* vagy az Operettszínházban jelenleg is futó, Neoton-dalok köré épülő *Szép nyári nap*]. Hosszú idő után a *Moulin Rouge!* volt az első izgalmas kísérlet a döglődő műfaj megújítására, ám hiába követték jó [*Chicago*, *Dreamgirls*] és gyengécske

(*Kilenc*) musicalfilmek, a nagy feltámadás elmaradt. És akkor 2016-ban a semmiből berobbant a *Kaliforniai álom*. Damien Chazelle filmje Hollywood aranykorához, a film közepén random dalra fakadó-tánra perdülő trendhez nyúl vissza, amely utóljára a francia újhullám [*Cherbourgi esernyők*, *A Rochefort-i kisasszonyok*] idején tudott nem anakronisztikus lenni, amikor mindenki Michel Legrand dalait dúdolta. A *Kaliforniai álom* nem újít, nem talál fel semmit – akár az Ének az esőben, *Hello Dolly*, *Klakkban*, *frakkban*, *My Fair Lady* által fémmjelzett kánon része is lehetne. A szereplők problémái univerzálisak, nem is különösebben modern film – épp csak az utóbbi években ennek sikerült a legközelebb kerülnie ahhoz, ami miatt megéri zenés filmeket nézni: mert a jó musical beszippant. Már ha egyáltalán létezik olyan, hogy musical.

/ MOULIN ROUGE!

MEDIADESIGN-DÍJAS MAGAZINJA. DÍSZÍTSD VELE A POLCODAT.

ELŐFIZETÉS.
BACK ISSUES.
AJÁNDÉKOZÁS.

Bit.ly/RecElőfizetes

/KISPÁL ÉS A BÖRZ

POPTÖRTÉNET A MECSEK ALJÁN.

SIKA, KASZA, PÉCS.

SOKAN PRÓBÁLTÁK MÁR MEGFEJTENI PÉCS TITKÁT: MITŐL LETT PONT EZ A VÁROS A MAGYAR POP-ZENE TÖRTÉNETÉNEK LEGFONTOSABB VIDÉKI SZÍNHELYE? MIVEL AZONBAN EGYÉRTELMŰ VÁLASZ MÉG NEM SZÜLETETT, ÍGY E HAVI FÓKUSZTÉMÁNKBAN MI IS HOZZÁTESZÜNK A DISKURZUSHOZ NÉHÁNY ADALÉKOT. KEZDÉSKÉNT, ÍME A SOPIANAE POPKRÓNIKÁJA.

DÖMÖTÖR ENDRE.

A korai kereszténység egyik jelentős központja, középkori egyetemváros és kulturális, művészeti központ, korai ipar-, majd bányászváros, soknemzetiségű település, amelyben a munkásosztály és az egyetemi értelmiség él egymás mellett. Ez persze csak néhány jellemző a sokrétű Pécsről, és a legtöbbjük pont aligha bírt döntő befolyással a helyi popzene fejlődésére. Azt azonban jelzik, hogy a hely régóta hatással van az ott lakók életére. Hogy kisugárzása van.

A HATVANAS ÉVEK

És a pop történeti kisugárzáshoz az alapok is megvannak. Már az ötvenes években megnyílt a Szabadtéri Színpad, a Pécsi Big Band a város jazzéletének volt az elindítója, a stílus a hatvanas években már országosan is számottevő előadók és klubesteket termelt ki. Ebben az

évtizedben Budapesten kívül egyetlen városban sem volt olyan élénk beat-élet, mint itt: a Tremolo, a Cseke, a Rák, a Diamonds, a Phantom, a Savages, a Funny Fools és az NDK-t is megjárt Flamingó ugyan nem lettek országosan ismert zenekarok, de a helyieket elég jól elszórakoztatták. Akárcsak az ide is eljutó angol produkciók (Nashville Teens, a Stovepipe No. 4), amelyek csak tovább erősítették a zenekar-alapítási lázat.

A HETVENES ÉVEK

A következő évtized elején a Fairport Convention, majd Rhoda Scott is fellépett a városban, gyakorlatilag nem is kellett Budapestre utaznia a helyi zenerajongóknak, hogy láthassák azokat a nemzetközi sztárokat, akik eljuthattak ekkoriban Magyarországra. Ez nyilván inspiráló helyzet lehetett, az már kevésbé,

hogy sorra zártak be a kisebb klubok, mintha ezzel is csak elejét akarta volna venni az államhatalom a rockzene inspirálta lázadásnak. A korszak legnépszerűbb formációjának a Menüett nevű progrockzenekar számított, a helyi sztárnak pedig Meződi József énekes, aki a budapesti Apostollal lett országos kedvenc. Pécsen is elindult a tánccházmozgalom, a jazz pedig tovább erősödött (Pécsi Jazz Quartet, Spectrum). Az évtized közepén aztán stabilizálódott a koncerthelyszínek kérdése, innentől kifejezetten jónak számított a város klubhálózata. 1975-ben megnyílt a Pécsi Ifjúsági Ház, 1978-ban pedig a hozzá tartozó Ifjúsági Park is egy remek víziszínpaddal, működött a Szenes nevű egyetemi klub, majd hamarosan (1981-től) a DOZSO is felkapottnak számított.

A NYOLCVANAS ÉVEK

Nem is csoda, hogy ismét zenekar-alapítási hullám vette kezdetét, az *Amatőr együttesek pódiuma* sorozat remek platformot biztosított ehhez. Az évtized közepére az avantgárd Pécsi Underground Fórum, a rockos SK, a metál-sabb Morris, a progpopos Új Menüett és az újhullámos The Pertó számított népszerűnek. A legismertebb pedig a pécsi-pesti vegyes tagságú Millenniumi Földalatti Vasút volt, a maga szabálytalan avantgárd new wave-jével. A pécsi blues-szintér 1987 körül kezdett éledni, a Bormester Blues Band volt az úttörő (tagjai közt a későbbi Stoni Blues Band és Pécsi Magasfiúk Dalárdája, a legendás PMD zenészeivel), aztán jött Rudán Joe-val a blues-rockos Coda és a többiek: a Gyökek, a H.A.SZ.Ú., a Kavicsok. A folk ekkoriban már szintén erős volt: a Zengő és a Méta mellett a korelnők Széki kiáltó együttes jelentős. A jazz-szcéna pedig továbbra is az országos átlag felett teljesített, számtalan zenekarral, fesztivállal (Fúzió Jazz Trió, Va-Jazz stb.). Az évtized második felében – miután Nico is fellépett Pécsen – ismét új alterrock együttesek bukkantak fel, a punkos, avantgárd – Bizottságot és Kontroll Csoportot is megidéző –, vadul szexuális szövegeket éneklő Gruppensex, a new wave-es, U2-s Klán, a Kontroll-os, jazzpopos Öregek Otthona, a new wave-es, intellektrockos Kasza Blanka és persze a Kispál és a Borz.

A KILENCVENES ÉVEK

Ebbe az évtizedbe természetesen a Kispál sikertörténete vezet át: a kiemelkedő tehetség, a fáradhatatlan országos turnézás és Nagy Ferő támogatása együttesen eredményezte azt, hogy egyre nőtt rajongótáboruk. Mire az 1991-es *Naphoz Halddal* debütlemeze megjelent, már országos underground sztárok voltak, néhány éven belül pedig már overground is. Az egyik legfontosabb, legjobb magyar zenekar végig pécsi együttesként működött, de ez sokáig igaz volt Lovasi András frontember másik formációjára, a kétezres évekbeli Kiscsillagra is. Az évtizedben a popzene a Kispál felemelkedésével párhuzamosan Pécsen is egyre húzta fel. Az új alterklubok (A Gyár, Hard RÁK Café) új lehetőségeket teremtettek: elindult a Hétköznapl CSALódások punkzenekar, metáiban az Algernon és a Symmetry (később Perfect Symmetryként folytatták). Gömbös Gyula volt a helyi gitárhős, blues-tól folkrockig sok mindent játszott. A híres pécsi képregényrajzoló, Gróf Balázs egy Gyurmaklub nevű altrockzenekarban basszusozott, innen indult Babarci Bulcsú, aki afféle helyi kultfiguraként végigzenélte a következő két évtizedet: a Spleennel soulfunkos popot, a TükeZoo-val megannyi stílust, a Takáts Eszter-féle Pavilonnal folkot, a Zagastic-kal reggae-t

adott elő. A másik híres pécsi képregényrajzoló, Csordás Dániel egy Burzsoá Nyugdíjasok nevű punk-noveltó zenekarral polgárpukkasztott nagyon viccesen. Hiphopban a Megasound System volt az úttörő, országos szinten is, ellenfelükként a Dr. Antekirt és Pirx Kapitány disselték őket, elektropopban pedig a Casio Samples érdemel említést. Majdnem pécsinek számított a szigetvári posztrockos Persona Non Grata is.

A KÉTEZRES ÉVEK

A klubok ugyan folyamatosan átalakultak, és az évtized elején kicsit meg is rogyant a szintér, de a zenekarok töretlenül jöttek elő Pécsről: a helyi legenda Gyerekek folktronikával, a Siklósról pécsiesedő Peet elektrorockkal, a Spacesh!t dance-esebb spacepoppal kísérleteztek. A triprockos Esclain Syndo Berger Dalmával inkább a rock, a szintén vele induló, szintén triphopos mentalitású Singas Project inkább a lounge-os tánczene felé húzott, de utóbbi zenekar kísérte egy időben Takáts Esztert is, aki a folkos Pavilon után eklektikus dalszerző-előadóként futott be. Ha már énekesnők: a Megasztárban megismert Kandech Evelyn is pécsi. A Picsa punkvonalát az Aljas kúszóbab vitte tovább, a Psycho Mutants balkán-vooodoo-rockabillyvel jutott el nemzetközi sikerekig (Franciaországban népszerűek), a reggae-s Zagastic (és a SKA-Pécs) pedig a Singas-köréhez tartozó nagy és laza helyi zenészgaleri tagja. A Neofolk progresszív folkkal tűnt fel, és az etno szintén egy elem az inkább indiepopos, csupalány Rokokó Rosé zenéjében.

Ahhoz, hogy végképp Pécs legyen az ország legfontosabb vidéki városa a popzenében persze további nagy, országos sztárok kellett. És azok az elmúlt bő tíz évben érkeztek is szépen sorban. Az ajkai gyökerű, de Pécsen alakult 30Y lett a Kispál utáni generáció következő népszerű gitárpopzenekara, lemezről-lemezre egyre nagyobb közönségnek játszott és mindig meg tud újulni. Az ő befutásával nagy-

jából egy időben startolt a Kiscsillag, amely artrockosabban viszi tovább Lovasi korábbi zenekarának hagyományait. A hiphopos Punnany Massif már korai kiadványaival az underground rap egyik vezető hazai formációja lett, de aztán a tízes évek elején élő zenekari felállással státuszt tudtak váltani és szinte egyik pillanatról a másikra az ország legnépszerűbb zenekara lettek. Még náluk is gyorsabban futott fel a tízes években Halott Pénz, aki eleinte szólóban, majd hamar a Punnany-példát követve zenekarral lett Budapest Park-töltő sztár hiphopzenekar. Itt énekel amúgy Járai Márk, aki néhány évvel korábban a pécsi dalszerzőket bemutató Open Mic-esteken tűnt fel gitárjával.

Az elektronikus zene a kilencvenes évek óta divatos Pécsen, de a számtalan partisorozaton túl, előadói szinten csak az utóbbi években kezd kitűnni a szcéna. DJ Boodoo a legrégebbi motoros, mellette Bergi és Sirmo a főbb dj-k, a globálbass-es Stas a meghatározó producer, igaz ő már inkább Budapesten aktív, akárcsak a technós S. Olbricht. Stashoz és még sokan másokhoz hasonlóan a pécsi egyetemi szintű elektronikus zenei képzésben vett részt a legújabb felkapott, a futurebeats-es SixSix, aki szintén kétlaki alkotó. De a Pécsről elszármazottak körét bővíti például a hazai akusztikus folkpopszintér egyik motorja, Zanzinger vagy az indie-rockos The Immigrants is.

Hogy a pécsi zene milyen stabil lábakon áll, annak a számtalan még újabb, már országosan is népszerű zenekar a bizonyítéka: például a garázsrockos Junkie Jack Flash, vagy az eredeti módon rock'n'rollos Mongooz And The Magnet, amelynek külföldi tagjai egykori orvostanhallgatók, akárcsak a Fun Lovin' Criminals-os hangulatú Delusions Of Grandeur tagságának fele. A még frissebb, vagy még országos áttörés előtt álló feltörekvőkről pedig külön cikkben is szólunk a 24. oldalon. Pécs képtelen leállni.

/ BOC

DJ BODOO ÉS BOC A PÉCSI ELEKTRONIKÁRÓL.

BELETENNI IS, NEM CSAK KIVENNI.

PÉCS ELEKTRONIKUS ZENEI ÉLETÉNEK ÁTTEKINTÉSE KÉT GENERÁCIÓ SZEMSZÖGÉBŐL. DJ BODOO (BODÓ MÁRTON) KÉT ÉVTIZEDE A KÖZEG FÁRADHATATLAN MOTORJA DJ-KÉNT, PROMÓTERKÉNT, ZENEI PROJEKTEK GAZDÁJAKÉNT, MÍG BOC (IVÁNCZA BOGLÁRKA) NAGYJÁBÓL TÍZ ÉVE KAPCSOLÓDOTT BE AZ ESEMÉNYEK ALAKÍTÁSÁBA, JELENLEG AZ AMPER KLUB PROGRAMSZERVEZŐJE-PROSA, PLUSZ A BETWIXT DJ-KOLLEKTÍVA „ANYUKÁJA”.

INTERJÚ FORRAI KRISZTIÁN. BODOO-KÉP SOLTÉSZ PÉTER. BOC-KÉP KISFALI GERGELY.

Hogyan látjátok a pécsi e-zenei színtér múltját, jelenét, jövőjét?

BM: Valamennyi múltja van, de nem egy kincsesháza. Pécs rengeteg zenei tehetséget adott az országnak, de ebből kevés a kifejezetten elektronikus. Zenei formációk tekintetében a Casio Samples mindenképpen fontos, de jellemzően inkább dj-k voltak, és vannak itt szép számmal. A jelene izgalmasabb, köszönhetően az Elektronikus zenei médiaművész tanszéknek, és alapító atyjának, XRC-nek. Punnany Máté okos elektronikus-hiphop hibridzenéket készített régebben, Stas és a barátai nagyon tehetségesek, a Daidai ugyancsak, az Olejnik-testvérek munkáját is érdemes megvizsgálni. Sirmo konkrétan nemzetközi karriert fut épp be a garage-színtéren, Oshee ugyancsak szépeket produkál a deephouse mezőnyében. Szóval lehet találni érdekes hangokat. A jövő meg kiszámíthatatlan.

IB: Azt nem tudom, összességében lehet-e azt mondani, hogy na, ez a pécsi elektronikus zenei élet, de azt gondolom, hogy ameddig lesznek emberek, akiknek fontos ebbe a városba beletenni is, nem csak kivenni belőle, addig mindig lesznek klassz bulisorozatok, szervezőgárdák és klubok, ahol az elektronikus zene otthonra lel. Szóval lehet, hogy tizenöt éve a Rák volt a legfontosabb hely, most meg az Amper, a Nappali és a Szoba, lehet, hogy 2002-ben az emberek FPT-re jártak, c0p mixét hallgatták, vagy Bergi drum&bass szettjére rúgták el a cipőjük talpát, most meg Betwixt bulira jönnek, vagy Babylonra, esetleg Tettye Open Airre. A lényeg az, hogy mindig legyenek, akik csinálni akarnak valamit, mert itt van hozzá hely és van rá igény. Remélem, hogy öt-tíz év múlva, mikor valaki megint felméri, hogy mi a helyzet Pécsen, akkor akit éppen faggatna, majd elmondja, hogy „most ez, meg ez, meg ez van, létezett egyszer valami Kína, meg valami Remeterét, de ha akarsz egy jó bulit magadnak,

akkor ide gyere el, mert itt aztán megmutatjuk, hogy mitől döglök a légy.”

Mit tartotok a színtér mérföldköveinek, legfontosabb pillanatainak?

BM: Nekem az elektronikus zene húsz éve jelent meg a radaromon, emlékszem, '97-ben az Ex-Szubjektív rádióban c0p barátom játszott Plastikmant, meg egy rakás akkor számomra ismeretlen előadót. Előtte már volt valami elektronikus zenei életkezdemény, a Casio Samples tagjainak úttörő szerepe volt, ők a rangidősek. Amikor bekapcsolódtam a dolgokba '98-'99 környékén, a Rákban történtek erős esték Kecske, Hangya, c0p, Mindig Más, majd Sirmo, Bergi és mások révén. Aztán jöttek a Tévétoronny-bulik 2001-től, a kínós bulik 2005-től, és megannyi olyan kő a mérföldek során, amire már nem emlékszem. Voltunk Isztambulban 2010-ben, 2012-től Ozora élő zenei színpadát és környezetét is pécsiek dirigálják. Megemlíthetem az FPT-bulikat, pár Remeterétet, a Szönyeg-bulikat, a Pécs City Karnevált, a Labor-bulikat a régi Zsolnayban, de hogy Marina Abramovićot idézzem: „*a nosztalgia időpocsékolás.*”

IB: Nincs akkora rálátásom az elmúlt húsz-harminc év történéseire, de nyilván minden generációnak megvannak a maga nagy pillanatai, epikus sztorijai. Én nyolc éve vagyok nagyon aktív, ennek az időszaknak az egyik legfontosabb pillanata számomra a Space Inhalerz teltházás első szülinapja, ahová többen jöttek el, mint a Tankcsapda koncertjére. Vagy az Amper Klub nyitóbulija Caspával, az Elektronikus zenei médiaművész szak elindulása a PTE MK-n, a tavaly debütáló Bass Camp Orfű fesztivál, ezek mind fontos momentumok szerintem. Önmagában az a tény is hihetetlen, hogy jelenleg Pécssett aprópénzért lehet elcsipni olyan nemzetközi szupersztárokat, mint James Zabiela, Oliver Koletzki, LTJ Bukem, Super

/ DJ BODOO

Flu vagy éppen Format: B. Számomra valahol ezek a történések adják meg a viszonyítási pontokat.

Hozzáad-e az elektronikus zenéhez maga a város, van-e a színtérnek pécsi jellege?

IB: Van valami tök jó kisvárosi intimitás Pécsben, ami miatt az ember védett környezetben garázdálkodhat szabadon. Azt szeretem benne, hogy engedi az embert új dolgokkal kísérletezni, hogy a közönség nagyon nyitott és kevés a jó ízű dolgokra.

BM: Azt hiszem, az itteni színtér attól az, ami, mert mi hozzáadtuk a magunkét, hiszen nem volt honnan kapni.

Feltörekvő/fiatal pécsi dj, producer, akire figyelni kell?

IB: DJ-k közül talán illbent, producerek közül a Daidai csapatból Peter Hyde-ot emelném ki, aztán ott van SixSix, aki az elektronikus zenei médiaművész szak hallgatója. Van egy remek pécsi gyökerekkel rendelkező kiadó is, a Babylon Records.

BM: És Sirmo, még azért ő is fiatal.

CASPA (UK) ZOMBIE NATION (DE) MIGHTYFOOLS (NL) KOAN SOUND (UK) MARIBOU STATE (UK) ELITE FORCE (UK) RE.YOU (DE) KEITH & SUPABEATZ (IT) BLOCKHEAD (USA) VS DJ CAM (FR) MARC HYPE (DE) LTJ BUKEM (UK) MC SIRREAL (UK) TAI (DE) JAMES ZABIELA (UK) THE PARTYSQUAD (NL) JOSÉ PADILLA (IBIZA) THE HERBALISER (UK) DJ VADIM (UK) THE SUBS (BE) FORMAT:B (DE) POPOF (FR) KRAFTY KUTS (UK) LEE VAN DOWSKI (CH) DAVE SEAMAN (UK) NOM DE STRIP (UK) ANDREY PUSHKAREV (RU) OLIVER HUNTEMANN (DE) BELLA SARRIS (AUS) RAMON TAPIA (BE) PIG & DAN (ES) THE VOYAGERS (NL) ANÉK (DK) PROXY (RU) OLIVER KOLETZKI (DE) BLANCAH (BRA) ANTHONY PAPPA (AUS) ELI & FUR (UK) HATZLER (DE) SUPER FLU (DE) HEADHUNTERZ (NL) LOLA PALMER (UA) ANTHEA (UK) ANDRÉ WINTER (DE) ROBERT BABICZ (DE) OLGA KOROL (UA) CHARLOTTE DE WITTE (BE) JAY LUMEN (DE) DEADCODE BUDAI HOT X GABOR KRAFT DUBLIC NORA MATISSE RAMIN SIKZTAH DAIDAI SPACE (UK) MONKEY6 LAVALAVA SPACEMONKEI STEREA PRTGL CZYNKY DARTH PETER RABBIT PÉLÓ OSHEE NASH K HARO DJ BOOTSIE TURNER ACID CADIK MC ZEEK METHA KID PANEL LUCKY 23 IPA STATIK MINDSCAPE KLAY RHODE & BROWN (DE) ELEKTROLYSE (DE) WE PLANTS ARE HAPPY PLANTS STEREA MILL TROPICAL HEAT FINE CUT BODIES VENOM POLI MC FEDORA ROOCHA YVEL & TRISTAN JAMES GROW HIIFLY REWIND MUZZAIK OBROTKA SHEN KICK LIVE ACT TMX PIXA VALENTINO SURFER ILLBEN CHRIS RONSON LOTFI BEGI MONKEYNECK DDHD BØC IVANCZA AFTERSHOCK JULIA CARPENTER THEFIRTH JAMES COLE SHABAAM PAT DUFF BETWIXT MADDOW TRUESOUNDS PETER MAKTO GREGORY S DAVKO TOLO FALCAO FANKI RIDM DANIEL MEISTER NAGA & BETA **NYÁRZENÉLTEKNÁLUNK**

PÉCS EGYIK ELEKTRONIKUS ZENEI KLUBJA ÁRAM ALATT MINDEN SZOMBATON

2017/03/24
AMPER
KLUB

MARIBOU STATE UK / DJ SET

W/ BETWIXT + PASSED DJ SET
BØC / IVANCZA / ILLBEN / BANDIT
KELEMAN / BRISK / DDHD

AMPER KLUB
WWW.AMPERKLUB.HU FACEBOOK.COM/AMPERKLUBPECS

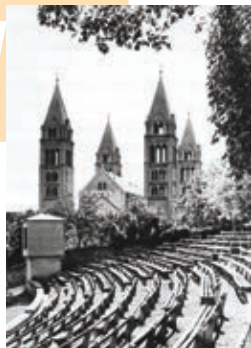
BETWIXT
WWW.BETWIXT.HU FACEBOOK.COM/BETWIXTMUSIC

Legendás pécsi rocktörténeti helyszínek

A Szabadtéri Színpadtól a Gyáron át a Hard RÁK Caféig

Pécs a vidéki városok közül már az 1960-as években kiemelkedett színes beat-életével, napjainkra pedig a legtöbb országosan ismert zenekart kitermelő megyeszékhelynek számít. Az alapokat mindehhez a baranyai település erős klubhálózata adta. Az NKA Cseh Tamás Program kilencedik poptörténeti emlékpontját 2016. január 26-án avatták a fénykorát a nyolcvanas években élő DOZSO nevű klub tiszteletére. Poptörténeti időutazás Pécs öt legismertebb múltbeli koncerthelyére. KOSZITS ATTILA.

Pécsi Szabadtéri Színpad

A Káptalan utca 4. szám alatti, 1730-ból származó későbarokk stílusú kanonoki lakóház díszkertjében épült fel a Szabadtéri Színpad, amelyet 1953. augusztus 19-én, a városi szimfonikus hangversenyével avatták fel.

Kezdetben főleg a bányavállalatok fúvószenekarai, helyi kórusok, koncertegyüttesek, opera- és operett-társulatok léptek fel a 2800 fő befogadására alkalmas helyszínen, de

a krónikák szerint a Pécsi Big Band 1958-ban már modern, dzsesszes hangszerezésű műsort is adott itt. Az első sztár csapat, az 1962-ben itt koncertező angol Chris Barber jazz Band műsora annyira magával ragadta a közönséget, hogy harsány tetszésnyilvánításuk a kemény fapadokhoz bérelhető ülőpárnák színpadra hajigálásává fajult.

1966-tól érkeztek az új műfaj képviselői: kétezres tömeg előtt lépett fel a londoni Checkmates beatzenekar és a New York-i Jo Baker, majd a lengyel Kék-Fekete (Nibiesko-Czarny) együttes – tagjai között Ceslaw Niemennel. A londoni Nashville Teens 1967. május 25-i koncertjén helyéről felugrálva tombolt a közönség, röpködtek a párnák, néhány túlságosan felhevült fiataalt a szervek hűtötték le. 1971-ben a Fairport Convention lépett fel a Tolcsvayék és a Trióval közösen. A következő évben a Hammond-orgona varázslója, az amerikai Rhoda Scott nyugőzte le a pécsieket. A hetvenes évek első időszakát követően, megfelelő üzemeltetői háttér híján bezárták a Szabadtérít.

1978-ban, a Pécsi Nyári Színház központjaként, mint Szabadtéri Táncszín nyitották újra. A balett, néptánc, musical és operett mellett alkalmanként pop és rock is szerepelt a kínálatban. A kilencvenes évek első felében, a pécsi kulturális intézmények átszervezése nyomán nem jutott elegendő forrás az egyre kritikusabb állapotú hely felújítására, üzemeltetésére, így újra bezárt a hely, ami 2004-ben ismét megnyitott, a Pécsi Szabadtéri Játékok keretei között, az évek során egyre szűkülő könnyűzenei kínálatl.

Pécsi Ifjúsági Ház és Ifjúsági Park

A Nagy Sándor vezette Ifjúsági Ház (IH) 1975. augusztus 20-án nyitott a Szalai András (ma Nagy Lajos király) út 13-ban, és itt működött 37 évig. A 314 fős színházterem és a 100 fős klubpresszó ideális helye lett a zenei rendezvényeknek, ahogy a rá pont egy évre elkészült Balokány-ligeti Ifjúsági Park is.

Az első nagyszerű koncertet 1975 októberében az Apostol együttes adta fővárosba költözött énekesüknek köszönhetően; Meződi József „Dunda” korábban népszerű alakja volt a helyi beat-életnek. Majd sorra érkeztek a hazai, később pedig a külföldi sztárok, a helyi kedvencek és a feltörekvő amatőrök, mindenki, aki számított.

Közben a Csete György építész vezette Pécs Csoport tervei alapján 1977-ben elkészült az Ifjúsági Park Zsolnay-épületkerámia borítású klubháza, majd 1978-ban a Piramis avatta fel a tóra épített víziszínpadot. Az országosan ismert együttesek mellett az IH és a Park a hetvenes évek végétől rendszeresen felléptette a fiatal helyi bandákat az Amatőr együttesek pódiuma és a Rock-szerda sorozatokban, illetve

a sztár csapatok előtt. A tehetségkutatót szolgálták a megyei rocktalálkozók, országos pop-, rock- és dzsesszválogatók elődöntői és a *Ki Mit Tud?*-ok előselejtezői is. A jazzműfaj népszerűsítésére már az indulástól hangsúlyt fektettek, 1980-tól kétfévente megrendezték a *Dél-dunántúli Jazz Találkozót*.

A nyolcvanas évek végén, a költségvetési források szűkülése miatt megszűntek a koncertek az Ifjúsági Parkban. A klubházat vállalkozók vették bérbe és diszkóként üzemeltették. A kilencvenes évek elejétől főleg alternatív és folkos zenekarok játszottak itt, 2004-ben a Bill Haley's Comets, illetve a Chumbawamba koncertje számított kuriózumnak. 2006-tól indult a *Batta Dem Nemzetközi Reggae Fesztivál* a pécsi Zagastic formáció szervezésében. 2011 decemberében az IH záró dzsesszkoncertjén a Mrs. Columbo szerepelt.

DOZSO

Doktor Sándor-Zsolnay Művelődési Központ (DOZSO) néven 1981-ben fuzionált az addig a Déryné (ma Mária) utca 18-ban működő Doktor Sándor Művelődési Központ és a Zsolnay gyár kultúrháza a Felsővármház utca 72. szám alatt. Az 1913-14-ben Sikorski Tádé és Pilch Andor tervei alapján épült Mattyasovszky-lakóházat díszes Zsolnay-

kerámiaelemi után a köznyelv Zöld háznak is hívta, s az államosítást követő években alakították át a Porcelángyár kulturális egységévé.

A Gyár

Az Andy Warhol Factoryja által inspirált néven, a Czinderi utca 3-5. szám alatti használaton kívüli üzemsarnokban, a Bázis Építőipari Vállalat lepusztult tulajdonát kibérelve 1991. november 1-jén nyitotta meg kapuit Pécs első független rockzenei és alternatív művészeti centruma.

Az 1900-as évek elején felhúzott boltíves, fagerendás ipari csarnok a később hozzátoldott résszel az újabb funkció során is megőrizte ipari jellegét Borza Endre építész jóvoltából: csak a szerelőknak kellett lefedni, a kilógó vasakat levágni, a falakat világoskékre festeni, és az utcafrontra is ajtót nyitni. A belső tér egyik végén állt a színpad, a másik helyiségben működött a büfé, közöttük hatalmas traktormikra lehetett letelepedni. Később a falfelületeket rajzszakos hallgatók szórták tele dekorációval. A helyet Hoffmann Henrik üzemeltette, az első időkben programszervezőként Koszits Attila és Lovasi András segítettek neki. Sőt 1991-92 telén a Kispál és a Borz nagyrészt itt írta és próbálta második nagylemezének anyagát.

Hard RÁK Café

A főtértől jó tízpercre déli irányban, a gyalogos vasúti átjárón túl, az Ipar utca 7. szám alatt nyitott 1993. október 15-én a város országos hírűvé vált zenés klubja, mely kategóriájában a leghosszabb ideig, tizenhat évig működött.

Az ötletgazda Magyar Ferenc és Szigethy Béla kibérelte a Pannon Volán egykori raktárépületét, amit saját kezűleg alakítottak át két vállalkozó kedvű társukkal, Radnóti Zsolttal és Tóth Györggyel, illetve Borza Endre építész és csapata segítségével. A hely népszerűségét a sokszínű zenei kínálattal érték el – a szervezésbe Lovasi András is besegített –, a rock különböző műfajain túl dzsessz-, folk-, world music-programok

A széleskörű közművelődési feladatokat ellátó centrumot 1983 végéig az akkor nyugdíjba vonuló Baló István vezette, akit Kert László követett. A DOZSO szervezte az URH és a Bizottság első pécsi fellépéseit, illetve évente teret adott Cseh Tamás szóelőestjeinek, valamint Novák Jánossal, Másik Jánossal és Bereményi Gézával közös műsorainak. Az egyetemi ifjúságot Közös Egyetemi Klub megalapításával próbálták idevonzani. 1983 májusában a Balokány-ligetben rendezték az *Első Újhullámos Rock Kupát*. A hatvanas-hetvenes évek neves pécsi együttesei, zenészei fókuszáló *Pécs All Stars* programra 1983 augusztusában, a Rózsakertben került sor. A pécsi Szélikláltó együttes 1985-től kétfévente megszervezte az Énekelt versek fesztiválját helyi, régiós és országos kitekintéssel.

Az intézmény a könnyűzene oktatásában is fontos szerepet vállalt zeneiskolájával, tanfolyamaival (zongora, gitár, dob stb.). A DOZSO épülete az évek során leamortizálódott, s a közönség sem szívesen járt már ki a belvárosból, így 1996-ban bezárt a hely. Átszervezések után feladatait a Pécsi Kulturális Központ vette át.

Eleinte a hét öt napján élőzene szólt. A dzsessz (kedd), a blues és rock (szerda, csütörtök), valamint az alternatív műfajok (péntek, szombat) mellett technoklub (vasárnap) és táncház (hétfő) egészítette ki a kínálatot. A műfaji határokat tágítva performansok, avantgárd dívatbemutatók és olyan csemegék bővítették a választékot, mint például Lois Viktor zenélő szobrainak bemutatója.

Az első időszakot követően az anyagi nehézségek miatt távozott Hoffmann helyére Szebeni János érkezett, a koncepció az ő idején is változatlan maradt. 1996-ban a lassan bezárás felé tartó helyet Vagyon Tibor vette át Az Gyár Kultúrkocsmára keresztelve. De már nem sikerült a kezdeti időszak pezsgését visszahozni, ami a hasonló profilú klubok erősödő konkurenciájának is köszönhető. Még nagyjából két évig elvegetált a hely, aztán jött a dózer. Ma a belvárosi Árkád bevásárlóközpont áll a helyén.

is megvalósultak a Rákban. Aki meg díszkóra, partira vágyott, arra is számíthatott a hajnalig nyitva tartó 300 férőhelyes klubban. Kedvező időjárás esetén, májustól október végéig, a szintén kőkorszaki jellegű kerthelyiséggel együtt közel ötszázan is befértek ide. Nem véletlen, hogy 1995-ben elnyerték a Magyar Narancs éves szavazásán „A legjobb vidéki klub” címet, a rákövetkező évben pedig a második profilú klubok erősödő konkurenciájának is köszönhető. Még nagyjából két évig elvegetált a hely, aztán jött a dózer. Ma a belvárosi Árkád bevásárlóközpont áll a helyén.

A kétezres években a közízlés és az igények változásával, illetve a konkurencia erősödésével fokozatosan csökkent az élőzene aránya a díszkó- illetve partiprogramokkal szemben. Emiatt némileg átalakította a helyet, nevüket Rák Caféra rövidítették, de ettől sem nőtt a látogatottság. Bár eredetileg 2010. december 31-ig szólt a bérleti szerződés, a terület új tulajdonosa ellehetetlenítette a klub működését: 2009 végén kikapcsolták a közmuvelődési feladatokat, így már nem lehetett üzemeltetni a klubot. 2010 elején bezárt a Rák, és 2011 tavaszán eltűnt az épület is. Azóta a terület kopáran áll.

KLUBKÖRKÉP (2. RÉSZ).

SOROZATUNKBAN HAZAI ÉS NEMHAZAI KLUBOKAT MUTATUNK BE, KÖZTÜK LEGENDÁSOKAT ÉS VISONYLAG ÚJAKAT, OLYANOKAT, AMELYEKET, MANAPSÁG GYAKRAN EMLEGETNEK INTERJÚKBAN A ZENÉSZEK A LEGJOBBAK KÖZÖTT ÉS OLYANOKAT, AMIKET MI AJÁNLUNK MEGLÁTOGATÁSRA. AKÁR ZENÉSZ, AKÁR ZENEHALLGATÓ VAGY, MOST MEGTUDHATOD, MIRE SZÁMÍTHATSZ EZEKEN A HELYEKEN.

1. Tulajdonosa / üzemeltetője
2. Mióta létezik?
3. Címe / elérhetőségei
4. Általános nyitva tartása
5. Milyen stílusokat képvisel?
6. Befogadóképessége
7. Termeinek száma
8. Kerthelyisége van?
9. Technikai felszereltsége
10. Backstage felszereltsége
11. Pultok száma
12. Mellék helyiségek száma
13. Egyéb szolgáltatásai
14. Hány koncert/rendezvény volt 2016-ban?
15. Hány koncert/rendezvény várható 2017 tavaszi szezonjában?
16. Legsikeresebb koncertjei
17. Teltház koncertek száma/évad
18. Jellemző jegyárak

NAPPALI, Pécs

1. KIRÁLY-NAPPALI Kft., Szép Tamás és Felcser Dávid.

2. 2011. február 25.

3. Pécs, Király utca 23-25., +36 30 277 07 33, nappalibar@gmail.com

4. Minden nap: 09:00-03:00-ig.

5. Teljesen vegyes, bluestől a jazzen át a hiphopig mindenféle underground zenét – és ezek nagyjából egyenlő arányban oszlanak

meg. Az elmúlt 2-3 évadban évente átlagosan 4-5 külföldi előadó lépett fel.

6. 200 fő.

7. 1.

8. Van, terasz a sétálóutcában.

9. A koncertteremben komplett hangosítás és fénytechnika, igény szerint hangtechnikus, felszerelt dj-pult.

10. Öltözőt, zuhanyzást és pihenési lehetőséget biztosítanak.

11. 1.

12. 2.

13. Szükség esetén szállás a klub fölötti Nap Hostelben.

14. Körülbelül 80.

15. Körülbelül 40.

16. Margaret Island, 2016. február 5.

17. Nagyjából a koncertek fele fut teltházzal.

18. Döntően ingyenesek a koncertek, kizárólag a Cseh Tamás Program által támogatott koncertek esetében van egységesen 200 forintos belépő.

PÉCSI EST CAFÉ, Pécs

1. Est Café Kft.

2. 2009. február.

3. Pécs, Rákóczi út 46., info@pecsiestcafe.hu, www.pecsiestcafe.hu.

4. Sze/Cs/P/Szo: 20:00-05:00.

5. Szinte mindenféle stílust, gyakoriságát tekintve jellemzően az alábbi sorrendben: pop, rock, alternatív, metál, hiphop, punk, elektronikus, jazz, blues, illetve ezek különböző oldal- és vadhajtásai.

6. 450 fő.

7. Egy légtérben, de két fő részre tagolt a vendégtér. A klub fő része a koncertterem a színpaddal, a másik egy kicsit nyugodtabb, beszélgetős zóna.

8. A bejárat előtt szabadtéri dohányzó és terasz található.

9. Teljes körű hang-, fény- és vizuáltechnikai parkkal rendelkezik a klub. Saját bevallásuk szerint menthetetlen hangzsűrűltek vezetnek a klubot, ezért – minden észszerű magyarázat nélkül is – folyamatosan fejlesztgetik a technikai parkot.

10. Teljesen felszerelt, közvetlenül a színpad mögött elkülönített, mosdóval, zuhanyzóval és pihenőrésszel ellátott backstage áll a zenekarok rendelkezésére.

11. 3.

12. 4 női, 4 férfi.

13. Hang- és képrögzítési lehetőség, wifi, parkoló, ruhatár, szendvicsbár.

14. 109.

15. 27 (az első negyedévben).

16. Rengeteg volt. A legemlékezetesebb talán az első igazi teltház volt a klub vezetői szerint, ami 2009 végén egy Cseh Tamás- emlékest alkalmával történt. Minden jelentősebb pécsi előadó jelen volt.

17. Kb. 8-10.

18. 1500-2000 Ft.

FESTIVÁLHANGOSÍTÁS KORSZERŰEN!

SZLODRINK KFT.
+36 70 942 7348

SZENES, Pécs

1. A Pécsi Tudományegyetem tulajdonában áll, az üzemeltetés joga pedig Maláta Food Kft. kezében van, a klubvezető, programkoordinátor: Kirschner Petra.

2. Az 1970-es években már voltak koncertek a klubban.

3. 7624 Pécs, Pacsirta utca 2., +36203799397, szenes.pecs@gmail.com, Facebook.com/szenesklub.

4. Hétköznap 9-17, rendezvények esetén ezen felül 20-04.

5. Alapvetően az élőzenei vonalra épül a line-up, a Szenesben több mint 40 éves története során számos topprodukciónak megfordult. Az elmúlt időszakban főként a magyar alternatív, undergorund előadók kapnak hangsúlyt, ezen túl fontosnak tartják a pécsi kezdő zenekarok támogatását, fellépési lehetőségek biztosítását számukra.

6. 350 fő.

7. Egy büfé és egy koncertterem, ami a büféből nyílik.

8. A bejárat mellett találhatóak fedett pavilonok, továbbá a klub melletti botanikus kertben egy terasz, melyet kültéri rendezvények esetén használnak, "Szenes Terasz" becenévvel.

9. Saját RCF hangrendszer és fényrendszer.

10. Öltöző, pihenő helyiség.

11. Egy 5 méteres pult áll rendelkezésre a büfében.

12. 1-1 külön női és férfi mosdó.

13. Hotdog-árúsítás a kinti terasznál, zsíroskenyér, egyéb harapnivaló a pultban.

14. 22.

15. 9.

16. 2016 őszi szezonnyitó buliján, a Middlemist Red és a Kaktus koncertjein annyi néző volt, mint amennyi már majdnem egy évtizede nem.

17. A régi időkől csak néhány: Kispál és a Borz első koncertje, 1987, 30y – *Csészényi tér* lemezbemutató, 2006, Punnany Massif – *Shen Kick* lemezbemutató, 2010. Az elmúlt 1-2 évből: Junkie Jack Flash, Kistehén – 2015 őszi, Fran Palermo, Bérczesi Robi – 2016. tavasz, Middlemist Red, Biorobot – 2016. őszi.

18. Bölcsészeknek 300 Ft, egyetemistáknak 500 Ft, külsősöknek pedig 800 Ft a jegyár, fixen.

NAPPALI
LIVE
presents
KONYHA
előzenekar
Gustave Tiger
vendég
RECORDER

MÁRCIUS 3.
Pécs, Király u. 23-25. 20h

MEGASOUND SYSTEM-RETROSPEKTÍV.

HŐSKÖDŐ HŐSKOR

A MAGYAR HIPHOPBAN.

„Pofádba egy gázspray, nyakadon egy kés / hasadon egy pisztoly... ez Pécs!” Az ÁLMOS MEGYESZÉKHELY NYILVÁN SOHA NEM VOLT ILYEN VAD HELY, MÉG A ZŰRÖS KILENCVENES ÉVEKBE SEM. KIZÁRÓLAG HÁROM, A GENGSZTERRAPRE RÁKAPÓ HELYI FIATAL ÁLTAL KITALÁLT VILÁGBAN: ŐK VOLTAK A MÁRA LEGENDÁSSÁ VÁLT MEGASOUND SYSTEM, AKIK BÁR ELÉG ÜGYETLENŰL ÉS NAI-VAN, MÉGIS ELINDÍTOTTAK VALAMI ÚJAT A MAGYAR RAPBEN.

KÁLMÁN ATTILA.

Dope-T, Grime Ace és Dr Mammut baljós sufniapokra szövegetek, hát, mondjuk úgy, meglehetősen kiforratlan technikával. Viszont annál nagyobb, az amerikai példaképektől eltanult magabiztossággal:

„Az éjszakák Pécsen mindig mozgalmasak / főleg, ha este a sörhöz nem vagyunk irgalmasak / Dope, Ace és Mammut, bedönt 5-6 korsót / ezután egy-két húgyagyú megrendelheti a koporsót!”

Az ilyen sorok egyáltalán nem lógnak ki a fájóan rövid MSS-életműből, pedig ezek nem csak akkor viccesek, ha bő ruhákba öltözött kisvárosi magyar fiatalok adják elő mutáló hangon, hanem természetes négerek szájából is megmosolyogtató macsóságok. Persze 1993-ban, amikor kijött a MSS *Új Sportok* lemeze (ami előtt követhetetlen számú demó és egy kvázi hivatalos megjelenés is közkezen forgott), akkor nem lehetett rögtön csekkolni YouTube-on, hogy kik ezek az arcok, csak a másolt kazik jártak kézről kézre. Most persze már egy perc megtalálni azt a klipet, amiben sovány, ártalmatlan gyerekek ugrálnak Pécsen kapucnis pulóverekben és elégetnek egy lemezjatszót. Kókemény.

A hiphopnak ebben a húsz-huszonöt évvel ezelőtti hőskorában, akiket érdekelt Magyar-

országon ez a friss stílus, az rákapott minden hazai dologra. Hiába voltak ezek kezdetlegesek és amatőrök, hamar jelentős szubkultúra nőtt ki belőlük. A MSS-nek pedig igazi kultusza lett, ami egyrészt adódik a dolog novelty jellegéből, az újszerűségükből és abból a bénán káromkodós, fiúöltözös bunkózásból, amihez elég egyszerű végigröhögni a *Kanos vagyok* című opuszt (a miami bass-es, szexista 2 Live Crew nyilván nagyban hatott rájuk). A MSS sikere kitermelte az ellendrukkereket is, amiből akkora dissek és beefek lettek, hogy Mr. Busta is csak tátott szájjal jegyzetelhetett kölyökkorában. A szintén pécsi Dr. Antekirt és Pirx Kapitány lopott alapokra mondta fel „első kibaszott albumát.” Az 1995-ös 18 perces anyag egy „hadüzenet” a metálosoknak és a MSS-nek:

„Megöllek, szétbaszlak, te rohadt szemét / ha nem hallgatsz rapet, hanem metál zenét / Omen, Pokolgép, Ossian, Kreator / a sok hülye metálos a koncerten csápol”

A duó végig ilyen kemény és az is kiderül, hogy „szétbasszák” mindenkinek a fejét, kurvákat futtatnak és a pécsi alvilág megkérdőjelezhetetlen urai. A maroknyi pécsi gengszter erre valószínűleg nem így emlékszik. A „lemez”, olyan mint egy béna Bélgá, csakhogy komolyan gondolják, amitől persze még viccesebb. A MSS másik nagy ellenfele a Pécshez közeli

szekszárdi csapat, a mára szintén kultikus Sírások. Ők a nyögdcélselős *Ooh, aah*-val és az *Aah bébivel* írták be magukat a magyar rap nagykönyvébe. De amiért most idekíváncskoznak, az a MSS-nek szentelt számuk, amiben a három pécsi rappert változatos szexuális helyzetekben képzelik el és még változatosabb kivégzési módokkal kecsgettetik őket.

A Fila Rap Jam előtti hősidőkről csodálatos beszámolókat és visszaemlékezéseket lehet olvasni mindenféle obskúrus fórumokon. Ezekben az az érdekes, hogy mennyire szét-szórtnak alakultak rapcsapatok az országban, mindenféle kisvárosokban. Az itt-ott ritkán rendezett bulikra pedig csapatosan vonatoztak, akik rákaptak a hiphopra, főleg a *Yo! MTV Raps* tévéműsornak köszönhetően. A Szárca, a Fekete Koktél, az SDO, a JFK, az Intelligens Rapperek és a többiek elég szűk kört érdekeltek, a MSS kétes hírnevének nem értek a nyomába, de a magukat komolyan vevő arcok között ezek mentek inkább. Ezek a zenék a szájhagyomány mellett olyan alternatív módokon terjedtek, mint a *Raptér* című fanzine, valamint a műfajra rákapó dj-k és lemezboltok által. Megkerülhetetlen itt megemlíteni Györemix!-et, aki Syndicate nevű, a budapesti Harminckettesek terén nyitott boltjában másolta a kazettákat, miközben hosszú éveken át a hiphopbulik állandó szereplője volt. Aztán a kilencvenes évek közepén jött az Animal Cannibals, majd a Kartel, később a Fekete Vonat és áttört minden gát. Az undergroundban viszont még egy jó darabig tovább működtek ezek a korai formációk.

A MSS viszont eltűnt, arról sincs emlék, hogy egyáltalán valaha felléptek volna. Mindenesetre a pécsi srácok hatása a magyar tudatalattira és a káromkodós pszeudo-gengszter hiphopra megkérdőjelezhetetlen. Köszönjük, kibaszott Megasound System!

LOVASI

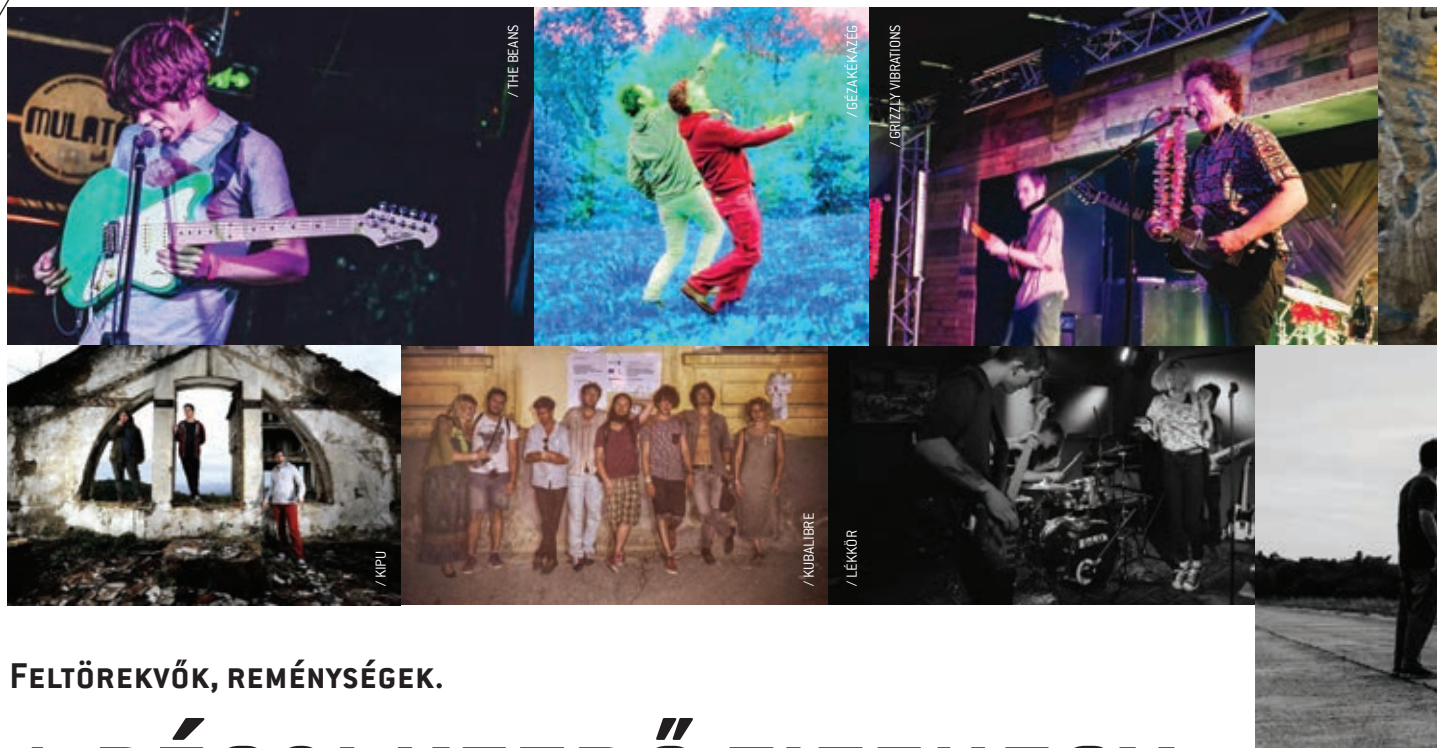
AZ ELSŐ

50 ÉV

LEGJOBB DALAI

BUDAPEST ARÉNA
NOVEMBER 11.

KÖZREMŰKÖDNEK A **KISCSILLAG** ZENEKAR
A **KISPÁL ÉS A BORZ** TAGJAI ÉS MÉG SOKAN MÁSOK

FELTÖREKVŐK, REMÉNYSÉGEK.

A PÉCSI KEZDŐ TIZENEGY.

PÉCS A MAGYAR MANCHESTER, LIVERPOOL, BRISTOL – EZT MÁR MINDENKI TUDJA. AZ EGY FŐRE ESŐ AKTÍV ZENEKAROK SZÁMA SZINTE BIZTOSAN ITT A LEGMAGASABB AZ ORSZÁGBAN, ERRE AZ IDÉN MÁR MÁSODSZOR MEGRENDEZETT MADE IN PÉCS FESZTIVÁL IS BIZONYÍTÉK, AHOL EGYETLEN NAP ALATT A VÁROS HAT KLUBJÁBAN TÖBB MINT SZÁZ HELYI ZENEKAR LÉPETT FEL. ILYEN SOKAN PERSZE NEM LEHETNEK EGYFORMÁN JÓK, DE EGY FOCICSAPATNYI FIGYELEMRE MÉLTÓ, ORSZÁGOSAN MÉGIS ALIG ISMERT ZENEKART ELÉG KÖNNYEN KIVÁLASZTOTTUNK KÖZÜLÜK. ÍME, A RECORDER ÁLTAL LEGJOBBNAK ÍTÉLT PÉCSI KEZDŐCSAPAT – NÉHÁNYUKRÓL BIZTOSAN HALLANI FOGSZ MÉG.

CSADA GERGELY. FOTÓK A ZENEKAROK FACEBOOK-OLDALAI.

THE BEANS

„Olyasmi körülbelül, mint a Ty Segall” – mondták magukról a korábbi recorderes Magyarradar-interjúban, azonban Segallnál biztosan több Nirvanát hallgattak, legalábbis dalaikból úgy tűnik. Szóval maradjunk inkább annál, hogy aki a The Vines-t szerette, ezt a született frontemberrel kiálló, izgága zenekart is fogja.

GÉZAKÉKAZÉG

A zenekar, amely már akkor is aktív volt, amikor az itt emlegetettek tagjai közül néhányan még meg sem születtek. Tavalji lemezük mégis csupán a második volt, és úgy tűnik a műfajában profi, csilingelő, powerpopos gitárpopt játszó együttes aktívabb lesz a jövőben. Mi pedig ennek nagyon örülünk.

GRIZZLY VIBRATIONS

Ha van olyan város itthon, ahol jogosan lehet surfrock zenekart alapítani, akkor az nyilván Pécs, a hazai mediterránum központja, nem? Hallgassuk csak meg a Grizzly Vibrations száma-it és közben képzeljük el magunkat nyáron az Orfűi-tó partján sörrel a kezünkben.

IVYZ

A hardrock-garázsrock-rock'n'roll-vonalon mozgó fiatal zenekar még érezhetően nagy idoljait követi, de nincs ezzel semmi gond, hiszen a Guns N' Roses most egyébként is másodvirágzását éli. A fejlődés az új dalaikon egyértelműen hallható, és ugyan még így is van hova, de érdemes rájuk odafigyelni.

KAKTUS

Egyértelműen a legizgalmasabb feltörekvő pécsi zenekar. Kortárs sounddal, erősen pszichedelikus, de mégsem szétfolyó, ritmikus, táncolható zenéjükkel egyre nagyobb figyelmet kapnak. Tavalji debütáló nagylemezük (*Long Play*) végig egységes, erős megjelenés volt. Tuti befutók.

KIPU

Az alternatív rock utánpótlásából az egyik megjegyzendő zenekar, nem véletlenül játszottak már többször is a Kiscsillaggal vagy a 30Y-nal. Pedig ilyesfajta próbálkozásokból tényleg mecseknyi hegyeket lehet felhalmozni, de el kell ismerni, hogy a karcosabb Kipu az elmúlt pár évben megérett a figyelemre. Hamarosan jön az új lemezük.

/INTU

/KAKTUS

/SZÓNOK

/XY FLIES

/ZUHATAG

KUBALIBRE

Egy másik feltörekvő és helyben már régóta kultikus versenyző az alternatív pop-rock univerzumából. Szövegközpontú, színesebb zenéjük folkos, reggae-s elemekkel egészül ki, tipikus fesztiválkedvenc lehet belőlük. Ráadásul a Punnany Massifot követve már meg is írták saját Pécs-himnuszukat *Made In Pécs* címmel.

LÉKKÖR

Elsőre a Foals ugorhat be a Lékkör dalait hallva. A dance-punkból ismerős szikár, funkos riffekkel indít a *Súlytalan* címmel megjelent tavalyi kislemez, de van a dalokban azért jó adag rádiórockos értelembe vett slágerpotenciál is.

SZÓNOK

Elég kevés anyag lelhető fel a posztrockot játszó trióról, de egyre erősebb koncertjeikkel már letették a névjegyüket a városban. Csak tippelünk, de bizonyára nagy mecseki séták ihlették a dalaikat.

XY FLIES

Legjobb pillanataiban még az Illést is megidézi az Xy Flies. Baromi fiatalok, jólfésültek és ami a legfontosabb: nagyon tehetségesek. Egyszerűen szép, letisztult harmóniájú dalaikban a népdalokat idéző énektémák is feltűnnek. Be kell futniuk.

ZUHATAG

Az INTU instrumentális, improvizatív utcazenéje mellett a Zuhatag is Bencsik "Becse" Gergely hegedűs nevéhez fűződik. Nem véletlen a név, hiszen ezek a posztrockos, posztmetálós dalok igazi súllyal bírnak. Annak is érdemes belehallgatni, aki nem rajongója a műfajnak.

gyulai mélyvíz 60°

Vilmos a mélyben

gyulai
pálinka

www.gyulaipalinka.hu

FRONT

**LOVASI ANDRÁS
& FARKAS ROLAND.**

PESTEN A LÓVÉ, PÉCSÉN A LOVE.

A KÉT LEGFONTOSABB PÉCSI ZENEKAR TAGJAIVAL BUDAPESTEN BESZÉLGETTÜNK – PÉCSRŐL.

INTERJÚ DÖMÖTÖR ENDRE. FOTÓ LÉKÓ TAMÁS.

Lovasi András idén ünnepli ötvenedik születésnapját, ennek örömeire november 11-én a Budapest Arénában *LOVASI – Az első 50 év legjobb dalai* címmel ad monumentális koncertet, előtte a Kiscsillaggal március elején hozza ki és mutatja be *Semmi konferencia* című legújabb albumát, ami az azonos című, sikeres színpadi mű dalain alapszik. Farkas Roland, azaz Wolfie a Punnany Massival idén visszatér a náluk ritkaságszámba menő klubkoncertek világához, és terveik szerint még a felpörgő nyári fesztiválszezon előtt kihozzák a *F&L*-lemeztrilógia utolsó részét.

Hogy kötöttetek ki a fővárosban? Miért nem Pécsen csináljuk ezt az interjút?

Wolfie: Amikor eldöntöttük, hogy ki szeretnénk venni egy részt a magyar zeneipar törtéjéből, akkor pont a Bandiék példája lebegett a szemünk előtt. Az, hogy nem kell ahhoz Budapestre költözni, hogy érvényesülni tudjál (*a Kispál és a Borz és sokáig a Kiscsillag is pécsi zenekarként létezett – a szerk.*). Mi éveken keresztül úgy gondoltuk, hogy ez egy működőképes stratégia. Aztán szépen lassan azt vettük észre, hogy egyre gyakrabban kell egy háromperces interjú miatt a fővárosba utazni és vissza. Vagy amikor elindultak a klubturnék és az ország másik feléből reggel kilencre érünk haza, az hosszú távon elég fárasztó tud lenni. Pécsről sokkal nehezebb körbeutazni az országot, mint Pestről. De a költözés nálunk nem úgy történt, hogy kitaláltuk és mindenki jött is, hanem szépen apránként. Először én hoztam meg ezt a döntést éppen négy éve, a többiek pedig lassan felszívárogtak. Kivéve a dj-nk, Piskár Bálint, ő még mindig Pécsen lakik.

András, nálatok viszont pont fordítva volt, sokáig Budapestről jártak Pécsre próbálni zenekaraid nem helyi tagjai.

András: A Kiscsillag már eleve fele pécsi, fele pesti tagsággal alakult, és infrastrukturális okai voltak, hogy Pécsen próbáltunk. Esetünkben, amikor a kilencvenes évek elején felmerült, hogy érdemes lenne Budapestre költözni, akkor egész egyszerűen nem volt rá pénzünk. Plusz volt még egy nagyon fontos okunk a maradásra, mégpedig hogy Pécs akkor sokkal jobb helynek tűnt számunkra, mint Pest. Budapest a kilencvenes évek elején rettenetes város volt, kutyaszaros, zsúfolt, dugókkal teli. Ami miatt most jó Budapest, a bulinegyedtől a klubokig, abból csak nyomokban volt meg bármi. Pécs meg akkor is klassz hely volt, és alapjaiban azóta sem változott olyan sokat, bár az Európa Kulturális Fővárosa program 2010-ben azért csinósított rajta egy nagyobbat. Szóval se pénzünk, se kedvünk nem volt Budapestre költözni, így szép lassan kialakult, hogy mindent elkezdtünk magunk köré növeszteni Pécsre. Nekem azóta is van Pécsen egy egzisztenciám, például van egy stúdióm, ami mostanság egészen nagy lett, mert nemrégiben odaköltözött Pestről a Metropoli. Helyettem egy tök jó stúdió van ott, szóval Pécs jobban járt ezzel a cserével. *(nevet)* Én pedig egyszerűen magánéleti okokból költöztem fel, a feleségem pesti, a munkája ide köti.

Wolfie: Annyit még hozzátennék, hogy egy időben nagyon éles volt a határ a vidéki és a fővárosi életforma között, sokszor lehetett hallani a vidék-főváros ellentét történetét.

Mostanra viszont elmosódtak ezek a határok.

András: A másik pedig az, hogy ha jobban belegondolok, akkor az ismerősi köröm – ahogy az Európa Kiadó annak idején megénekelte – „első osztályú vidéki srácok”-ból áll.

A popbizniszben mindenki vidéki, de gondolhatunk a most regnáló politikai elitre, ott is. Az is benne van, hogy vidékről jöve, még polgári háttérrel is van egyfajta bizonyítási vágy: feljövök, megmutatom. Ez a fajta felhajtóerő egy budapestiben talán kevésbé munkál, hogy ebben az országban legyen valaki. Hiszen sokszor eleve olyan családi tradícióba születik, hogy ez nem különösebb távlat.

Wolfie: A sok ember, a nagy számok törvénye alapján a pesti lét személytelenebb is. Mindenki a saját dolgával foglalkozik, a vidékiekben pedig tényleg ott dolgozik a megmutatási kényszer, a lokálpatriotizmus összetartó erő is.

András: A lányoméék felköltöztek Budapestre, egyetemisták, de amikor elmennek bulizni, akkor a régi pécsi körrrel mennek el. Az agyelszívás iszonyatosan működik. Nyilván van a külföld, mint opció – bár az az egerút is

AZ EGYETLEN MAGYAR NYELVŰ

egyre tömöttebb, nehezebb rajta elindulni – és van Budapest. Azok a pályák, amik a régebben vidéken is kiépültek, egyre inkább koncentrálnak Budapestre. Két olyan város van Magyarországon, amelyik a lakossága durván felét elvesztette a rendszerváltás óta. Az egyik Miskolc, amelyik simán a felét, a másik Pécs, amelyiknek huszonöt éve 180 ezernél több lakosa volt, mostani becslések szerint pedig 100 ezer körüli. Ez borzasztóan sok ember.

Ma már közhely a hazai zenei életben, hogy „Pécs a magyar Manchester”, de kétségtelen, hogy egyetlen vidéki város sem termelt ki, még csak megközelítőleg sem annyi és annyi országosan népszerű zenekart, mint a baranyai megyeszékhely. Ennek az egyik lehetséges magyarázata, hogy mindig erős volt a város klubhálózata, és a zenei hagyományok is, hiszen már a hatvanas években erős volt a helyi beat-élet. Milyen más okai lehetnek, hogy Pécs lett ez a hely a magyar zenében?

András: A sok más mellett talán az is Pécs egyik titka lehet, hogy a közelség miatt a nyugati popzenében sokkal műveltebb Jugoszlávián keresztül jött be a zene. Illetve ilyen ok lehet még Pécs mix-jellege. Hogy egyszerre volt jelen az ipari-lakosság, bányászok, könnyűipari munkások és az egyetemi értelmiség. Azt ugye jól tudjuk, hogy a rockzenének mindig erős felhajtóereje a munkásosztály. Ez a párosítás egyedülálló volt az országban, Miskolcon az egyetem a hetvenes-nyolcvanas években még nem volt jelentős, Debrecenben és Szegeden meg nem volt olyan mértékű ipari közeg, mint Pécsen.

Wolfie: Pécsen a vendéglátás is mindig nagyon erős volt, szeretnek odajönni az emberek, talán ez is benne van abban, hogy ott tényleg mindenki fellépett, jó példát hozott és ez inspirálta a helyieket.

Több zenekar-alapítási és klubnyitási hullám után a kilencvenes években egyre nagyobb számban léptek át pécsi zenekarok az országos ismertségi küszöbön, élén a Kispál és a Borzzal.

András: A Kispál egy szerencsés zenekar, mert miután hárman maradtunk, elfértünk egy Wartburgban. Beültünk és mentünk. Hogy miért nekünk sikerült? Persze biztos nagyon tehetségesek meg zseniálisak voltunk, de inkább arra hajlok, hogy nagyon lelkesen nyomtuk, szorgalmasan és kitartóan. Azt gondolom, hogy mindegyik olyan magyar zenekarban, amelyik a csúcsra került, van minimum egy-két kitartó ember, aki nagyon tudatosan toltja az ügyet. Enélkül ez nem működik.

A kilencvenes években életre kelt a partikultúra és a hiphopszintér is. Utóbbi műfajban a Megasound System tette fel a várost a térképre. Wolfie, nektek ők jelentették az alapot?

Wolfie: Nagyon érdekesek voltak, mert a Megasound egy minimalista kalózmarketinget folytatott, megcsinálták a dalokat és ennyi elég volt a sikerhez. Azok a nagyon erőteljes dalok a zenekart is megcsinálták. Ők voltak éveken keresztül az arcnélküli együttes. Ez persze idővel változott, főleg mert a pécsi színtér erősödésében nagy szerepet játszott az, hogy a Megasound egyik tagja, Dope T csinált a helyi Mecsek TV-nél egy hiphopműsort. Az volt a címe, hogy *G-Reaktor*, vele párhuzamosan pedig futott egy rockzenei műsor is, a *Rocktűkör*, azt pedig Aprics László vitte. Ez évekig ment párhuzamosan, és az előbbi hatására a hiphop a kilencvenes évek második felére kezdett beszivárogni a köztudatba.

A Punnany Massiffal kapcsolatban fontos előzmény, hogy volt egy rádióműsorotok *Kész Face* címmel és ez Pécs történetében is szerepet játszott.

Wolfie: Sose felejttem el, a rádióműsor indítása előtt úgy három évvel történt, 1995-ben, tizenhárom éves koromban, hogy nem engedtek be a Rákba (*Hard RÁK Café – a szerk.*). Egy két-napos hiphopfesztivál zajlott, és hazavartak a korom miatt. És én ott azt mondtam, hogy oké, de egyszer még én is fel fogok itt lépni, meglátjátok! „Mi az, hogy én nem mehetek ide be?!” Becsatlakoztam a breaktánc-kultúrába, elkezdtem rímelve, habzoltam a zenét és elkezdtük csinálni a *Kész Face* rádióműsort. És szépen lassan beindult a történet.

A kétezres években aztán tényleg elkezdte ontani a város az egyre ismertebb zenekarokat.

Wolfie: Pécs ereje talán abban is rejlik, hogy ugyan Magyarországon nagyvárosnak számít, de ahhoz meg elég kicsi, hogy az egyes zenészek, producerek halljanak egymás dolgairól, és így is inspirálják egymást.

András: Meg koncentrálnak azok a helyek, ahol lehet próbálni, ahol fel lehet lépni. Nem olyan, mint Budapest, ahol ez nagyon szétszórt. Pécsen ha lementél az Áfiumba, akkor tudtad, hogy ki lesz ott, ha most bemész a Nappaliba, tudod, hogy ki lesz ott. Van egy ilyen kellemes falusi jelleg. Egy másik fontos váltás a zeneipar összeomlásával függ össze, amikor azok a zenekarok tudtak életben maradni, akik koncertképesek lettek és a hiphopszintéren a Punnany volt az egyik első, amelyik ezt felismerte és meg tudott indulni még inkább felfelé.

Wolfie: Plusz számunkra az is fontos volt, hogy valami új bizsergés érjen minket, mert amúgy meg bezárulnak a körök.

András: Fontos momentum a történetben, hogy ahhoz viszont elég nagy volt a város, hogy legyenek jó zenészek, akikhez oda lehet menni, hogy „most ezt fogjuk csinálni, mit szólnak hozzá?” Pécsen ott volt a Zagastic zenekar köre, meg sokan mások a „zenésztthonban”, a próbahelyek környékén, akikből fel tudott épülni a Punnany élő felállása, aztán később meg a Halott Pénz élő felállása.

Hogyan látjátok most Pécs helyzetét zeneileg? Január elején volt a több mint száz helyi zenekart felvonultató *Made In Pécs* fesztivál, ugyanakkor András meg a beszélgetés elején említette Budapest elszívó erejét.

András: Ez szerintem ott kezdődik, hogy mikor megy el egy helyről a városba életet lehelni tudó réteg. Ha a nagy többség a középiskola után, tizennyolc évesen már Budapestre költözik, az gyorsan kivégez egy várost. Lásd Békéscsabát, ami a kilencvenes években átélte ezt. Pécsen ez a folyamat az egyetem miatt nem következett be. Viszont ha ma a pécsi egyetemre gondolsz, akkor inkább külföldi diákokra gondolsz. Ha abba a szakaszba jutunk, hogy nem tudjuk ott tartani a tizennyolc felettieket, akkor ennek a kulturális pezsgésnek vége lesz.

Wolfie: Van is egy ilyen új keletű pécsi mondas, hogy Pesten a lóvé, Pécsen a love. Ez azért sok mindent elmond. De én nem látom azt, hogy Pécs kezdene kifulladásra, most épp ismét egy váltás zajlik. Akik ott maradtak, egyre több bárt nyitnak, egyre több műhely üti fel a fejét, van egy új zsezségesség, ami nagyon kellett a városnak, mert kétségtelenül volt olyan idő az elmúlt években, hogy végigmentél a sétálóutcán és azt láttad, hogy minden zárva van.

András: Egy szerda este, ha végigmentél a Király utcán, elsírtad magad. De amúgy valóban igaz, vannak új képzőművész brigádok, csinálnak stúdiókat, az egyikkel mi is dolgozni fogunk a Fishingen. Az is a cél, hogy ezeket a fiatalokat ott tudja tartani a város. De ennek az intézményesült formái miatt egy kicsit borúlátó vagyok. Azzal, hogy a vidéki bölcsészkarokat kivéztették, nemcsak Pécs, de a többi vidéki kultúrkör is.

Wolfie: Az államvezetésnek nem érdeke, hogy gondolkodjanak a fiatalok.

András: Persze reméljük, hogy ezt a huszonegynéhány évet, ami Pécsen jó és látványos időszak volt, nem olyan könnyű eltörölni. Inkább azokat az esélyeket fájjalom, amik az EKF kapcsán lehettek volna. Most annak is örülünk, ha ezt a szintet meg tudjuk tartani, de inkább az lenne a cél, hogy ez menjen még feljebb.

30Y

FRONT

30Y

30Y

30Y

30Y

30Y

30Y

30Y

BECK ZOLTÁN
& IAN O'SULLIVAN.

TÖKÉLETES BALANSZBAN A KISVÁROSI ÉS NAGYVÁROSI VONÁSOK.

EGY RÉGÓTA FONTOS ÉS EGY MOSTANÁBAN FONTOS PÉCSI ZENEKAR NEM TÖSGYÖKERES PÉCSI TAG-
JAIVAL BESZÉLGETTÜNK – PÉCSRŐL, PÉCSÉN.

INTERJÚ DÖMÖTÖR ENDRE. FOTÓ LÉKÓ TAMÁS.

Beck Zoltán Ajkáról származik, Pécsen telepedett le a kilencvenes évek végén és innen futott be fényes karriert a 30Y-nal, amely zenekar tavaly novemberben adta ki legfrissebb, bátrán új irányokba elinduló *dicsőség* című albumát. Az énekes-gitáros-dalszerző emellett egyetemi adjunktus és vezeti a Zenélő Egyetem nevű egyedülálló, popkultúrát felső szinten oktató programot. Ian O'Sullivan ír szülők gyermekeként az USA-ban született, de hároméves korától Írországra nevelkedett, viszont már hét és fél éve Pécsen él, summa cum laudeval végezte el az orvost, és PhD-hallgatóként a Mongooz And The Magnet énekes-nagybőgőse. Zenekaruk tavaly adta ki *Please Be Naked* című debütlemezét. Mindketten betelepülők, de mindketten a pécsi zenei élet fontos motorjai.

Hogyan válik valaki pécsivé? Hogyan lehet megszeretni a várost?

Ian: Nálam az volt a cél, hogy csak tanulni jöjök a városba. Eljárógatok a könyvtárba, megtanulom az orvostudományt, lediplomázom, aztán visszamegyek Írországra. A zene viszont mindig fontos volt az életemben és pár év után, amikor nagyon kemény lett a tanulás, gitározni kezdtem, napi fél órát, hogy oldjam a stresszt. És ez egyre nehezebb lett, mert éreztem, hogy a zenével többet szeretnék foglalkozni. Írországra a hétköznapi része a zene, amikor 2005 és 2009 között Galwayben tanultam, csináltam a városban egy Open Mic-estet, ahol bárki felléphetett. Ezt 2010-ben itt Pécsen is meghonosítottam és kezdtem megismerni a pécsi zenei életet. Nagyon szuper volt, hogy lehetett találkozni a helyeken azokkal, akik az ország leghíresebb zenekaraiban játszanak és barátságosak egymással. Közben persze gyakran jártam Budapestre, ahol nagyobb az ír közösség, mégis Pécsen éreztem azt,

hogy egy szigeten vagyok, ahol jó. Az Open Mic-estek után elkezdtem egyre több fellépési lehetőséget is kapni, aztán 2014-ben elindult a Mongooz.

Zoli, te korábban és közelebről érkezted Pécsre.

Zoli: Néha azt érzem, például, amikor találkozunk lannel és beszélgetünk, hogy lehet, hogy távolságban közelebről érkeztem, de valójában meg messzebről. Abban az értelemben biztosan, hogy Ajkán felnőni azt is jelentette, hogy ha ott bármit is szeretnél volna csinálni, azt magadnak kellett megteremteni. Ez persze azzal is járt, hogy azt a pár embert, aki tenni akart valamit, ez a helyzet tényleg összehozta. Én aztán Pécsre kerültem egyetemre és amikor megérett az elhatározás, hogy jöjjünk el Ajkáról, akkor evidencia volt, hogy ide költöztünk. Először egy közeli kisvárosban kezdtem el tanítani. A 30Y-t már itt indítottuk. Ugyan a Kispál és a Borz mellett akkoriban még nem

nagyon voltak országosan ismert zenekarok, de ajkai léptékekkel itt hatalmas zenei élet zajlott, sok klub működött, valahogy mozgásban volt a város. Ugyanakkor igazán van lannek abban, hogy hiába nagyváros Pécs, közben meg mégis kicsi. Ami egyrészt jó, mert mindenki ismeri a másikat, másrészt meg nem teheted meg, hogy ne indulj el a városból, ha meg akarod mutatni magad, hiszen itt hamar megismernek. Ha mondani akarsz valamit, kénytelen vagy elindulni innen. Nagyon hamar másik városokban találod magad és idegen közönségnek játszol. A 30Y történetének ez volt talán a legfontosabb mozzanata, sokat koncerteztünk és közben sokat tanultunk – elsősorban magunkról.

Ezt persze megtehetette egy másik város zenekara is. Miért ennyi pécsinek jött össze az áttörés?

Zoli: Nem tudom, talán egyszerűen csak annyin múlt a dolog, hogy pont úgy álltak össze

az egyéni tudások és tehetségek, hogy ezt rajzolták ki. Abban azonban, hogy van egy tendencia Pécsen, az azért lenne van, hogy a zenekarok mindig számíthattak a többi előadóra. Egy nagyobb zenekar mindig tudja, hogy az ő rendelkezésére álló felület mit ér és hogy azt hogyan használja. A Kispál vitt minket vendégzenekarnak, a 30Y meg viszi magával a Mongoozt. Vagy például énekeltem a Punnanyval, a *Shen Kick* című lemezükön. Az soha nem volt kérdés, hogy ha egy pécsi tehetséget lát egy másik pécsiben, akkor odaáll mellé, még akkor is, ha nem egy zenei nyelvet beszélnek. Az is tényleg evidens Pécsen, amit lan már mondott, hogy itt egy kocsmában, az utcán, vagy a boltban össze tudsz futni a hőseiddel és ez a hősöknek legalább annyira jó, mint azoknak, akik épp találkoznak velük. Szóval nincs hierarchikus elválás.

lan: Az sem mellékes, hogy látható a következő lépcső, nagyon sok és sokféle méretű klub van a városban. Ha nő a zenekarod, akkor meg tudod célozni a megfelelő szintű helyet magadnak. És ha látod, hogy a másik zenekar már Budapesten vagy Debrecenben lép fel, akkor te is kitűződ magad elé ezt a célt. A zenekarok itt húzzák egymást felfelé. Ott a Halott Pénzsztori. Amikor elkezdtem itt Pécsen az Őpen Mic-esteket, ott tűnt fel Járai Márk énekesdalszerző, sokszor csak mi ketten játszottunk egész este. Aztán egyszer elkezdtem hallani az egyik dalát naponta háromszor a rádióban. Aha. Akkor tehát ez sem elérhetetlen.

És miért nem lesz egyszer az a következő lépés, hogy Budapestre kellene költözni? Mi az, ami Pécsen tartja az embert?

Zoli: Ugyan koncertezés szempontjából Pécsről a legnehezebb elérni az ország nagy részét...

lan: ...mazochisták vagyunk. *(nevetnek)*

Zoli: Amennyire nagyvárosnak tűnt Pécs, amikor ide költöztem, annyira összement idővel. Nagyon is tágas, mégis van neki egy kisvárosi hangulata, annak minden előnyével. Például jól kordában tudod tartani a kapcsolati hálódat, és nem esnek szét a dolgaid. Ezzel szemben Budapesten a rengeteg ötlet, rengeteg lehetőség egy állandó kifelé figyelmet eredményez. Pécs zenei történetének a kulcsa szerintem – azon túl, hogy van sok egyéni talentum – az, hogy a jó értelemben vett kisvárosi és a jó értelemben vett nagyvárosi vonások közül a legjobb elemek dolgozódtak össze egy tökéletes balanszban. Egyébként az is lehet, hogy jobb úgy pécsinek lenni, hogy nem vagy született pécsi. Mert mítoszszá merjük írni a várost, hiszen mi tényleg rá tudunk csodálkozni mindenre és nem belenőtünk a valóságba. Nincsenek ide kötődő régi emlékeink, viszont mindenkit abban a jelenében ismerünk,

aki ő most, ezért sokkal szabadabban tudunk ebben a városban létezni. Mondjuk itt senki nem emlékszik arra, hogy milyen hülyék voltunk hatévesen. És mi sem másokra, hogy ők milyen hülyék voltak hatévesen.

lan: Számomra Pécs olyan, mint Bon Ivernek volt az erdei kabin, ahova elvonult alkotni. Nekem Pécs a békességet jelenti. De az is nagyon tetszik, hogy azt érzem, hogy résztvevő vagyok a városban, alakítója az életnek, nem pedig csak egy újabb elem a sok közül. Dublin mellett egy kisvárosban nőttem fel, aztán egy másik kisebb városba, Galwaybe mentem tanulni, és most is az van, hogy itt a közelben Budapest, de a kisebb helyen érzem otthon magam. Olyan ez, mint egy fa. Ha gyökeret tudsz eresztetni, akkor együtt tudsz nőni a várossal. Akkor te is a város része leszel. Sokszor kapom a kérdést, hogy „jól megy a zenekar, mikor költöztök Budapestre?” Miért lenne kötelező odaköltözni? Amikor mindenki egy irányba halad, akkor néha talán jobb a másik utat választani. Azaz esetünkben inkább maradni. Miért kéne odamenni, ahol a lehetőség van? Miért nem próbálnánk meg a lehetőséget megteremteni ott, ahol vagyunk? Pécsen nekem az is nagyon fontos, hogy ahogyan mindig látod az eget, úgy könnyebb meglátni az őszinteséget is.

Zoli: Egy ilyen kiegyenlített közegben a sokféle identitásodat is természetesebben tudod megélni. Azon túl, hogy első felismerhetőségben rock'n'roll-zenész vagy, itt az sokkal hétköznapiabb dolog, hogy állsz az egyetem büféjében két előadás között és várod, hogy sorra kerülj a kávénál. Nem vagy celebritás, mert a városban mindenki ismeri a többi identitásodat is. Vagy lannél sem a híres embernél szakdolgozik az egyik diákja és töri a fejét a műtéti leírás, hanem teljesen természetes a szituáció, mindenki csinálja a maga dolgait. Az élet normál szituációit nem kiemelt státuszban éred el és nem is várod el, hogy legyen ilyen.

lan: Itt senki nem súg össze mögöttem, hogy „nézd, a Beck Zoli!” A hallgatók itt csak legyintenek, hogy „ja, a Beck Zoli, mindig itt van.” Ha egyszer bejön Kanye West a Nappaliba, akkor fel fog robbanni az egész hely, de ha minden nap bejön, akkor az lesz, hogy: „állj be a sorba te is a sörödért, bazmeg!”

Zoli: Ez a fajta teljes evidencia, ami miatt jó itt. Felhívott például egy gimnazista srác, hogy mennek osztálykirándulásra Angliába és szeretnének utcazenélni, de nincs akusztikus basszusgitárjuk, és szerintük nekünk van és kölcsönadnánk-e? Idejött, becsomagoltuk egy pokrócba és mondta, hogy köszöni, majd egy hét múlva visszahozta. *[ekkor belép a szomszéd stúdióhelyiségben dolgozó Varga Ádám, a 30Y basszusgitáros-producere és*

közbeveti, hogy „és nem jöttek üres kézzel”, majd megmutatja a Nirvana Pennyroyal Tea 7” kislemezét – a szerk.] Nincs státuszjátzsma, és Pécs ebben nagyon jó.

Az is közös bennetek, hogy mindketten sokat utcazenéltetek. Zoli, te fiatalabb korodban a Balaton környékén, lan, te pedig Galwayben, de itt Pécsen is. Néhány órán át az utcán ácsorogni azt is jelenti, hogy látod az egész várost, elvonul előtted. Pécs milyen arcát mutatja így?

lan: Nagyon szeretek utcazenélni, tényleg tökéletesen meg lehet ismerni egy várost. Zenéltem sokszor csak úgy random is, de volt itt Pécsen utcazene-fesztivál is, ahol szintén rengeteget játszottam. Simán meg lehet érezni, hogy mi van a levegőben. Nem gondolom, hogy a zenét négy fal között kellene tartani, már csak azért sem, mert amikor játszol és elmelegel egy szigorú pár, de van egy gyerekük, az garantáltan megállítja a szülőket is. Jó látni a gyerekek arcán, hogy mindig érdeklődnek a zene, bizalmat ad a jövővel szemben. Hogy mindig lesz olyan, akit érdekelni fog a zene.

Zoli: Mi az Egyedi Petivel és a Likó Marcell-lel utcazenéltünk itt Pécsen, délután összejátszottunk néhány dalt a teraszunkon, aztán kiálltunk az utcára zenélni. Az utcán zenélés megfoszt a nehézkedéstől: a közönséget is felszabadítja, ha nem vagy jó, akkor az emberek továbbállnak.

lan, azt mondtad, hogy gyökeret eresztettél Pécsen. Hogyan látod, mennyi ideig fogsz itt maradni? Egyáltalán, mennyit érzékelsz abból, ami ma Magyarországon van?

lan: Azt nem tudom, hogy ötven év múlva is itt leszek-e, ez nehéz kérdés. De egyelőre nagyon jól érzem magam, és ez a zenei kaland nagyon izgalmas, én meg soha nem félttem egy-egy jó kalandtól. Ugyan régóta zenéltem már, de senkinek nem mondtam azt, hogy zenész vagyok. Viszont úgy érzem, hogy itt Magyarországon az lettem. Itt születtem újjá zenészként. Elfogadtak az emberek. Ezért mindig is közel fog állni a szívemhez. A politikai oldala persze nehéz. Látom azt is, hogy rengeteg embernek nehéz és sokan itt hagyják az országot. De mi is azt mondjuk a zenénkkel, hogy nem kell mindig bent maradni a kockában, ki lehet lépni belőle. Magnus-szal *[Magnus Måloy, a Mongooz And The Magnet szintén Pécsen végzett norvég orvos-énekes-gitáros – a szerk.]* mi is ezt tettük. A magyar emberekben rengeteg a potenciál, és azt szeretném látni, hogy ebből minél többet kihozunk.

✪

EGYEDI PÉTER (ÓRIÁS).

HA A GYÓGYSZERNEK EL KELL GURULNI, AKKOR GURULJON EL RENDESEN!

A HAZAI ROCKSZÍNTÉR EGYIK LEGJOBB ZENEKARA, AZ ÓRIÁS HÁROM REMEK NAGYLEMEZ ÉS HÁROM REMEK EP UTÁN AZ ELMÚLT HÁROM ÉVET CSENDESEBB ÜZEMMÓDBAN TÖLTÖTTE, CSAK HOGY 2017-BEN ANNÁL NAGYOBBAT SZÓLJON A BÁTRAN ÚJ IRÁNYOKBA INDULÓ FRISS ALBUM, A *Minden villany ég*. EGYEDI PÉTER DALSZERZŐ-FRONTEMBERREL BESZÉLGETTÜNK A LEMEZRŐL ÉS A TÁRSADALMI PÁRBESZÉDEK HIÁNYÁRÓL.

INTERJÚ MIHÁLYI DÁVID. FOTÓ KÓSA PÉTER.

Azt nyilatkoztad, hogy az új albumotok, a *Minden villany ég* egyfajta újjászületése volt a zenekarnak. Mikor tudtad, hogy visszatért az Óriás?

Folyamatában éreztem. Ez egy ilyen kétarcú lemezkészítés volt. A dalok nagy része itthon született egy szál gitárral és ezek már olyanok voltak, amik egyből szöveggel jöttek. Akkor már éreztem, hogy egy jó anyag fog összeállni, éreztem, hogy van mondanivalóm és visszatért a közlési vágyam is. Korábban viszont nem feltétlenül így születtek a dalok. Nyilván voltak olyan számok, amelyek igen, de általánosságban sokkal többet és sokkal hosszabban jammeltünk. Az ilyen dalokra utólag írtam szöveget: ez sok tekintetben határok közé nyomott. Most viszont egy sokkal szerzőibb anyag készült. Ez elmondható a *Senki se félről*, a *Soha ne menj visszáról*, vagy a *Menjetek már elről* – ami végül nem került fel a lemezre. A *Fény* meg egyébként is saját szólószövegemé-

nyem volt. Vagy például a *Máshol* című dalunkba Ákos hozta a főtémát, ami végigkíséri az egész dalt, és ez a szellősebb dallamvezetés is sokkal több teret engedett a szövegnek. Tehát most inkább a dalok köré építettük fel a zenekart. Sokkal határozottabb elképzelésekkel álltam a többiek elé és így konkrétabb témákkal kezdtünk el foglalkozni.

Volt olyan pillanat, amikor azt érezted, hogy vége lehet a zenekarnak?

Tavaly-tavalyelőtt sokat gondolkodtam azon, hogy kell-e a zenekart folytatni az addigi állapotában. Legyünk-e egy nosztalgiazenekar és adjunk évente három-négy koncertet, ahol eljátsszuk a legismertebb dalainkat? Vagy akarunk új dolgokat csinálni? Mert elméletileg ez az egész arról kellene hogy szóljon, hogy szeretünk zenélni. Viszont annak nincs értelme, amit sokáig csináltunk, hogy minden évben elmentünk Kiskunfélegyházára és

ugyanannak az ötven embernek játszottunk. Ekkor megkérdezi magától az ember: ha én ennek nem örülök, az szembemegy-e a zene szeretetével? Szerintem nem, hiszen mindvégig teljes odaadással csináltuk a dolgainkat, a klipeket, az EP-eket, a lemezeket és így tovább. És az ember közben meg azért örülne az előrelépésnek a visszajelzések tekintetében is. De nem is az fogalmazódott meg bennem, hogy vége-e a zenekarnak, hanem inkább azt kérdeztem meg Ákostól meg Dávidtól, hogy miként látják ezt az új irányt, amit a fejemben összetettem. Van-e rá fogékonyság, vagy túl öregek vagyunk már kalandozni? Ha nem lett volna kedvük, akkor csináltam volna a dalok egy részéből meg más saját dalokból egy szólólemez. Örülök, hogy nem így lett és nagyon jó, hogy a legnagyobb nehézségek után nem az volt, hogy akkor menjünk háromfelé, hanem bevállaltuk és a magunkévá tettük a változást. Mondjuk az új Óriás tétje nem is

JENNY HVAL (NO)
YVES TUMOR (US)
ALLEY CATSS (HU)

12

ELECTRIFY

trafó

igazán ez a lemez – mert ez elkészült volna valamilyen formában így is, úgy is – hanem az, hogy innen merre megyünk tovább. Megmarad-e ez az alkotói hozzáállás, ez a kibővült megszólalás és ez hosszútávon működhet-e, akarjuk-e. Például a február 18-ai lemezbe-mutatóra kiegészülünk Menyhei Ádámmal és Bátor Gergővel, és velük nagyot tudunk nyitni hangzásban, lehetőségekben. Ez egy nagyon izgalmas lépés, és mivel már igen mélyen benne vagyunk a próbákban, mondhatom: nagyon is jól szólunk.

Korábban mondtad, hogy nem akartál korlátokat állítani a lemez felvételekor. Ez az attitűd érezhető az albumon. Számomra ez a *Dühös víz* című dalotoknál tűnt fel a leginkább.

Melyik dal esett át a legtöbb változáson?

A *Kezdjük el* volt az első, ami teljesen átalakult. Végig volt egy szűk baráti kör, akiknek örömmel mutogattam, hogy merre tartunk. Nekik pedig egybehangzó véleményük volt, hogy tök jók az új dalok, az új irányok, a kísérletezgetés, viszont ne csak kicsit csináljuk, hanem teljesen. Tehát, ahol azt gondoljuk, hogy a gyóguyszernek el kell gurulni, akkor ott guruljon el rendesen! Jót tett ez a vélemény, hiszen mi egy jól nevelt zenekar vagyunk, talán túlságosan is. Valaki pont kérdezte tőlem, hogy a zenekaroknak alaptól nem elvárások és korlátok nélkül kellene működniük? Persze, igen, de egy tízéves zenekarnál már nehéz így funkcionálni. És ehhez még az emberi aspektus is hozzáadódik. Akarva-akaratlanul állítunk fel magunkkal szemben elvárásokat. A *Dühös víz* ennek volt a lerombolása. Mindenféleképpen akartam egy ilyen jellegű karosabb témát is, amiben benne van a káosz, az örültség. A szám szövege már megvolt, viszont nem találtam rá az énekdallamot. Majd rájöttem, hogy pont azt kellene tovább vinni, hogy nem találom énekdallamot. Az első nem létező szólamra jött egy második, amire jött egy harmadik és negyedik nem létező szólam. Egyben meg működött. Utána Menyhei Ádám avatott be, hogy a komolyzene nyelvén ez micsoda, és egyből mutatta Bartók valamelyik művét, ahol erre a súrlódós hangzatra épül egy egész tétel. Ezen is látszik, hogy nem találtam fel semmi újat, de attól függetlenül nekem nagyon jó érzést okozott.

A *Senki se félről* – pláne a szövegvideójával együtt – az jutott az eszembe, hogy nem látod éppen rózsásnak a világ mai állapotát. Jól érzem? Mesélnél a szövegről?

Hát... Azt gondolom, hogy alapvetően egy arrogáns korszakban élünk, gyávák és nagyon irányíthatóak vagyunk. Érdekes irányba értékelenedünk, digitalizálódunk és egyre többet félünk. Mégis imádjuk tetszelegni. Pláne

a digitális világban. A közösségi oldalakon tetszelgünk, otthon meg várnak a hazugságok. És továbbra is árkokkal vesszük magunkat körül. A nagyvárosi értelmiségnek mintha fogalma sem lenne, hogy ebben az országban hogyan él hat-hétmillió ember, milyen perspektívái vannak, illetve nincsenek. Milyen gondokkal küzdenek, hogyan szocializálódnak. Közben meg a hovatarozást sokszor csak a gyűlölködés, a szakadékokon átkiabálás biztosítja. Nemrég még a magukat felvilágosultnak gondolók is olyan örömmel és véresszájúan taxisoztak, hogy csak na – pontosan úgy, mint ahogy az általuk megvetettek cigányoznak vagy migránsmogatóznak. Vagy a Quimby-sztori. Mintha Tusványosra mindenki csak bőr alá operált Fidesz-chippel léphetett volna be, miután háromszor megesküdtött, hogy gyűlöli a melegeket. Ezeknek játszik a zenekarom? Unfollow! Senki sem szeretné megérteni a problémákat, megelégszünk azzal, hogy megkapjuk a preferenciánknak megfelelő csócsálnivalót. Hogyhogya más pártra szavaz? Vagy hogyan hallgathatja a lakodalmast vagy a kereskedelmi popot? Hogyan nézhet tehetségkutatókat, valóságshow-kat? Nem ért egyet a melegházassággal? A legkényelme-sebb magyarázat az, hogy azért, mert hülye. Mindenre ez a magyarázat: aki másképp gondolja, az hülye. Ennél viszont távolabbra vagy mélyebbre is láthatnánk, főleg azok, akik okosabbnak gondolják magukat. A rendszerváltáskor voltam tízéves, azt hittem, hogy sokkal előrébb leszünk huszonöt év múlva és a lehülyezések után – vagy akár előtt – egyszer talán rendes párbeszéd is indulnak majd. De túl fölényesek és kényelmesek vagyunk. Nagyon kíváncsi vagyok, hogy a gyerekeink milyen világban fognak élni.

Volt olyan zenekar vagy előadó, aki inspirált a lemez elkészítése során?

Voltak olyanok, akik rámutattak dolgokra. Aki kifejezetten inspirált, az Bon Iver volt, akinek nagyon szerettem az eddig megjelent anyagait is, de főleg az új lemez beharangozó dorgai tetszetek nagyon. Szerintem ez a szövegvideóinkon is meglátszik. Nyilván egy sokkal összefogottabb és nagyobb volumenű dolog, amit ő csinált, de az egy tök jó iránymutatás volt. Nem követni kell a dolgokat, hanem újat kell megpróbálni létrehozni. A Radiohead pedig visszajött inspirációként. Az új lemezük is, meg hosszú idő után megnéztem valamelyik tavalyi fellépésüket és az is nagyon tetszett. Nyilván nem Radiohead vagy Bon Iver akarunk lenni, de most, hogy mondjam, hogy műfajilag mi akarunk lenni? Kifinomultabb, árnyaltabb, izgalmasabb? A Lovasi mondta azt a Kiscsillagra, hogy ők az egyetlen magyar artrock banda, akkor mi most bejelentkeznénk másodikkal.

DÉVÉNYI ÁDÁM.

NEM HORDHATSZ EGYSZERRE TÖVISKOSZORÚT ÉS BABÉRKOSZORÚT.

DÉVÉNYI ÁDÁM, AZ EGYIK LEGKIVÁLÓBB MAGYAR DALSZERZŐ-ELŐADÓ DECEMBER ELEJÉN HUNYT EL, HOSSZÚ BETEGSÉG UTÁN – FEBRUÁR 24-ÉN LESZ EGY MUNKÁSSÁGA ELŐTT TISZTELGŐ EMLÉKKONCERT A GÖDÖRBE. A HETVENES ÉVEK ELEJÉNEK FOLKSZÍNTÉRÉRŐL INDULT ELŐADÓ DALAI A NYOLCVANAS ÉVEKBEN A ROLLS ÉS A BIKINI ÁTDOLGOZÁSAIBAN, ÁTIRATAIBAN LETTEK ORSZÁGOS SLÁGEREK, Ő PEDIG SZÓLÓ-, SZÍNHÁZI ÉS FILMES MUNKÁSSÁGA MELLETT SZÁMOS LEMEZEN ÉS FORMÁCIÓBAN ALKOTOTT KIMAGASLÓT. ÉLETE UTOLSÓ INTERJÚJÁNAK – EGY TELJES ÉLETMŰ-INTERJÚ, AMI AZ MTA ZENETUDOMÁNYI INTÉZET SZÁMÁRA KÉSZÜLT – RÖVIDÍTETT VÁLTOZATÁVAL EMLÉKEZÜNK A NAGYSZERŰ DALSZERZŐRE, AKI CIKKÜNK CÍMÉBEN ÉDESAPJÁT IDÉZI. „APÁM MONDÁSA VOLT, HOGY: „*Nem hordhatsz egyszerre töviskoszorút és babérkoszorút.*” NEM TUDOM, EZ MENNYIRE IGAZ, DE MEGNYUGTATÓ.”

INTERJÚ SZABÓ KATA. FOTÓ MESTER OLGA.

„Közeli helyeken, dombokon, hegyeken, magánkirándulás keretében. Közeli helyeken, dombokon, hegyeken, kibelezett kőbányák üregében. A 12 844, a 12 845, a 12 846-os számú atombunker alatt visszhangzik a léptem. Éz itten éppen az ígéret földje, az elnök, s a főtűkár szűk értelmébe préselem hitem. Bezárom az agyam, a kulcsot eldobom, elfelejtem magam. Eltűnök, nyomtalan. Közeli helyeken, dombokon, hegyeken.”

Mire gondoltál, amikor ezt írtad?

Akkoriban Farkasréten laktam. Séta közben tulajdonképpen csak leírtam a környéket, amit láttam. Benne van a dalban a hidegháborús léghő, az a fajta keveredés, amikor a természetbe belecsúszik a történelem, merthogy voltak ott még atombunkerek is. A fák meg mintha már csak valami zöld mozgalom részeiként tűntetnének.

A Bikini átiratában egészen más hangulata van a dalnak, nemcsak a részben más szöveg, hanem a hangszerelés miatt is. Mit szólsz ehhez a feldolgozáshoz?

Eleinte nem teljesen voltam boldog ezzel a dologgal. De aztán rájöttem, hogy azok a da-

lok, amiket maximum száz embernek éneklek el egy akusztikus koncerten, nem hangoznak túl jól egy rockzenei előadáson.

Az év dalszerzője díjat 1998-ban főleg a Bikini-dalokért kaptad?

Nem tudom, hogy pontosan melyik dalokért, engem az is meglepett, hogy egyáltalán szóba kerültem. Jó szerzők voltak mögöttem, például Bereményi, Bródy, Hobo és remélem, a KFT-ből valaki, de a sorrendet nem tudom.

Eredetileg népzenei és versmegzenésítéses vonalon indultál el Geltz Péter osztálytársaddal. Kik hatottak rátok?

Elsősorban a Kolinda a bolgár népzenevel.

Kamondy Ági és Zsigmondi Ági remekül adták a bolgár asszonykórust, és a zenekar instrumentális számai is nagyon jól szóltak. Rajtuk kívül még Vas János „Panyíga” oltott be népzeneire, ő nagyon jól énekelt török és zsidó dalokat is. Péterrel már tizennégy-tizenöt évesen együtt zenéltünk. Akkoriban rengeteg fesztivált rendeztek, és havonta háromszor-négy-szer SZÖT-üldülőkben is felléptünk. Az étterem végéből énekeltek a népies ihletésű dalainkat. Még Sándorfalvára is képesek voltunk elmenni citeráért ahhoz a Budai Sándorhoz, aki a Rózsa Sándor-sorozat zenéjét szerezte. Feldolgoztuk például *A nagy hegyi tolvaj-t* és a *Talpra magyar-t*, utóbbiból jó nagy botrány lett.

Nagyobb, mint amikor tizenöt évesen eltanácsoltak a *Ki Mit Tud?* tévés döntőjéből? Elmondod, ez hogy történt?

72-ben indultam Weöres *Volnék, mint Tinódi Lantos Sebestyén* versének a megzenésítésével. Tovább is mentem volna budapesti elődöntőről, de részint a vers erotikus tartalma és az életkorom miatt, ez úgy látszik, túl nagy nehézségekbe ütközött volna az országosan. Visszatekintve, szerintem is botrányos lett volna ez egy tizenöt éves fiútól, ráadásul négy akkordnál nem volt több a dalban. Sanyi bácsival egyébként nem sokkal később találkoztam egy házi bulin, ahol ő a maga módján kifejezte, hogy utálja, ha megzenésítik. Ezért fel is hagytam a próbálkozással. Megzenésítettem Müller Péter néhány szövegét, Péter gyerekkori barátom. A hetvenes évek közepén az egyik Fehérvári Dalostalálkozón az ő *Bejegyzések az Elvárásolt Kastélyhoz* címzett *vendégfogadó panaszkönyvébe* című versét adtam elő.

A Vízöntőből miért távoztál olyan hamar?

Hárman is kiléptünk az együttesből, mivel a kezdeti időszak után a Vízöntő a Novák Ferenc vezette Bihari Néptáncegyüttes kísérőzenekarává avaszt. Vagyis koreografált darabokhoz kellett hozzájárni a népzene. Engem ez már kevésbé érdekelt. Utána beszálltam egy másik folkzenekarba, a Vasmalomba. Kicsit nehéz volt dalszöveget írni erre a hardfolk stílusú zenére, de valahogy sikerült. Mindemellett külön öröm volt, hogy a zenekari szünetekben Soós Balázs nagybőgőssel is előadtuk a dalainkat kamarahangzással. Mindig gondoltam, hogy kéne mellém egy Paul McCartney, és szerintem ő az.

1986-ban Postássy Julival a *Nincs kegyelem* című lemezen a két világháború közötti sanzonokat énekeltek. Ez az időszak miért érdekelt? Jobb ötletnek tartottad ezt a zenei irányt, mint a saját dalok terjesztését?

A nyolcvanas évek elején volt egy elég rossz korszakom, ráadásul fellépés is kevés akadt, és emiatt el voltam kenődve. Eszembe jutott, hogy mi lenne, ha hátat fordítanék az addigi próbálkozásaimnak, és csinálnék egy olyan műsort, ami bárokban szólna jól, az lenne a közege. Inkább magamnak akartam bebizonyítani, hogy például a sanzonoknak a giccsjellege nem is, hogy megbocsájtható, hanem érthető, sőt, érzelmet megváltóak ezek a számok. Elmondtam a tervemet Trunkosnak, mire ő azt felelte, hogy bárokban zenélni hülyeség lenne, csinálják inkább egy lemezt. Átnéztem több száz régi kottát a Széchényi könyvtárban. Olyan dalokat akartam énekelni, amik valahogy a szívről szólnak. Van, ami kicsit túlírt ebből

a stíusból, olyan, hogy szinte már csöpög, de szerintem a dalok többségének ez jól áll. *A Dal a szívről*-nek például olyasmi a szövege, hogy „a szívemet, ha kivethetném, a szekrényembe betehetném, átkötném sok színes szalaggal, hogy több fájdalmat ne fakasszon”. Nem beszélve azokról a szövegekről, amik a nyolcvanas években is jelentettek valamit. Például az *Egy nap a világ*, ami szerintem a hidegháborús hangulatban sokatmondó volt. Tehát az album ötlete személyes dolgokból jött, de biztos, hogy benne volt a levegőben ez a keserű érzés. Trunkos pedig rögtön elment az ORI-ba, beszélt ott a fontos emberekkel, és elintézte, hogy legyen egy ilyen lemez. Megdöbbentő élmény volt számomra, amikor a megjelenése után a *Szívemben bomba van* szerzőjének, Walter Lászlónak az özvegye eljött hozzám, és nagyon boldog volt, hogy egyszer csak előkerült ez a dal. Elmesélte, hogy a férje milyen sikeres operettszerző volt, aztán elvitték munkatáborba, és miután visszajött, már nem írt semmit, csak valami bárban zenélt.

Könnyű volt megjelentetni a lemezt?

Nem volt annyira könnyű. Trunkos András szerint Bors Jenő azt mondta, hogy amíg ő itt van, addig a Dévényi nem fog énekelgetni. Végül valami egészen alacsony fizetéssel sikerült kiadni. Julival is jól elbántak így, nevetséges összeget kaptunk érte, és még olyan abszurd kitétel is volt, hogy az arcképünk csak a borító hátoldalára kerülhet. Így is jelent meg a lemez, valami sírköszérű felirattal az elején, és hátul harmincas évekből ruhákban a rólunk készült képek.

A kilencvenes évek alkotói szempontból neked a színházi közeget jelentik?

Abban az időszakban tényleg teljesen lefoglalt a színház. Úgy kezdődött, hogy lekerültem a Csiky Gergely Színházhoz Kaposvárra. Ott olyan ismeretségeket szereztem, amik mostanáig is kitartanak. Ott volt színész nő például Börcsök Enikő is, akivel Simán Tóth Éva ismeretett össze. Velük és Soós Balázzsal zenélünk az *Adj helyet* kazettán, ami szerintem a mai napig a legjobb albumom. A Katona Színház Kamrájában már együtt adtuk elő a dalaimat, amik aztán a Stúdió K-ba is átkerültek, más felállással. Kaposváron ismerkedtem meg Karsai Edinával is, aki három dallal szerepel a '94-es *Mindennapi Éjek* cd-n. Közben folyamatosan dolgoztam színházi zeneszerzőként. Megcsináltuk többek között a *Vízkeresztet*, a *Május 35-öt*, és az *Úzt*, amit Nyíregyháza is elvittünk. Hozzájárult ehhez a színház időszerzőkhöz az is, hogy a '90-es évek eléggé megkavarta a fellépési lehetőségeket, mivel

a helyek akkoriban specifikálódtak egyes stílusokra. Tehát a szórakozóhelyeken csak kizárólag ilyen vagy olyan zene mehetett, és ez eléggé megbonyolította a keresést. Nem működött már az, hogy elmentünk egy üdülőbe vagy egyetemre, és ott a terem hátsó részét egyszerűen színpaddá tettük. Viszont a színházi terep nagyon jól megfelelt ezeknek az akusztikus műsoroknak.

Az *Átmeneti Kabát* zenekart már a nyolcvanas években kitaláltátok Trunkossal, mondván, minden, amit együtt csináltok, onnantól „átmeneti kabát”. Mégis egész jól kitarat, már a negyedik formációtok működik ezen a néven. Az *Olyan jó* című lemezetek mennyiben folytatója a korábbi megszólalásmodoknak?

A régi közönségem egy része az akusztikus, szövegközpontú előadásaim után nem szerette ezt a nagyzenekari megszólalást. Viszont nagyon jó zenészek kerültek az együttesbe, és ők mindig újabb lökést adtak. Azért is izgalmas volt velük játszani, mivel tőlem egészen távoli zenei világból jöttek, és észrevettem, hogy a saját stílusukra formálják a számokat. Készültek olyan dalok – például a *Nem ért meg*, és a *Neked se könnyű* – amelyek talán meg sem születtek volna, ha ők nincsenek. Havonta legalább egyszer felléptünk a Gödörben. Mindemellett a Nyitott Műhelyben továbbra is játszottunk Soós Balázzsal, megszokott, bensőségesebb kamarahangzásban. De pár évvel később már úgy éreztem, hogy elfogyott körülöttem a levegő. Már a kilencvenes években írt *Belemerülök*-kel is úgy voltam, hogy kell ez a magyaroknak? Még ezt kelljen hallgatni? Hallgassák ezt a svéddek meg a norvégok. Írtam még dalokat, de már hozzátettem, hogy teljesen rendben van, ha nem akarják előadni ezt vagy azt a számot. Egyébként mi sem éltünk jól, a feleségem sem tudott fotós és vágóként elhelyezkedni, valahogy megéltünk a jogdíjakból, de egyébként meg nem. Teljesen abszurd, reménytelen helyzet volt. Végül 2012-ben kimentünk Spanyolországba takarítani. De alig pár hónap után hazajöttünk, mert kiderült, hogy náluk sem jobb a helyzet. Két hétig, mint majom a farkának, úgy örültem ennek a kis szobának. Itt ültem, és mindent néztem és hallgattam, amit csak tudtam. De egyre kevesebb dalt írtam, talán amiatt is, mert úgy éreztem, hogy ehhez a mai helyzethez már semmi közöm, mintha eltávolodtam volna attól, hogy magaménak érezzem. Aztán arra is gondoltam, hogy ezeknek a magyaroknak mekkora mázlija van. Hát hogy lehet egy ilyen szép városban élni? Annyira kellemes és kényelmes itt a Duna-parton.

Az interjú hosszabb, lábjegyzetekkel is ellátott verziója az MTA Zenatudományi Intézet honlapján olvasható.

JENNY HVAL.

FIKCIÓT ÍRTAM ESSZÉ HELYETT.

A MINIMALISTA AVANTPOPBAN JELESKEDŐ NORVÉG JENNY HVAL NAPJAINK LEGIZGALMASABB NŐI ELŐADÓINAK EGYIKE, TAVALYI KONCEPTLEMEZE, A *Blood Bitch* OTT VOLT 2016 LEGJOBB ALBUMAI KÖZÖTT. HOGY MIÉRT, ARRÓL MÁRCIUS 4-ÉN A HAZAI KÖZÖNSÉG IS MEGGYŐZŐDHEK, UGYANIS A TRAFÓ REMEK ELECTRIFY-SOROZATÁNAK KERETÉBEN ELŐSZÖR LÉP MAJD FEL BUDAPESTEN. ENNEK KAPCSÁN BESZÉLGETTÜNK VELE A VÁMPÍROK ÉS EMBEREK KÖZÖTTI KÜLÖNBBSÉGRŐL, IMPROVIZÁCIÓRÓL ÉS ARRÓL, HOGY KÖZEL KERÜLHET-E A NYELV A ZENÉHEZ.

INTERJÚ KOLLÁR BÁLINT.

A test és az azzal kapcsolatos problémák, kérdések szinte az összes albumod szövegvilágát dominálják. Mit gondolsz, másképp jártad körbe ezt a témakört a 2013-as *Innocence Is Kinkyn*, mint a *Blood Bitch*-en?

Ezzel nem feltétlenül értek egyet. Szerintem igazából csak az *Innocence Is Kinkyn* foglalkoztam sokat a testtel, hogy hogyan tekintünk rá, a vele kapcsolatos zavarokra.

A nyelvezetem olyan, hogy sokat hivatkozok a testre, de nem mindig arról írok. Ez egy személyes dolog, az én módszerem arra, hogy kifejezzem magam és a világot – és ebben sok, a testhez kapcsolódó metafora akad. Sokszor fárasztanak a nagyon absztrakt metaforák, mint amikor a testről beszélsz, de igazából a virágokat érted rajta. Ezt például nem szeretem. De a *Blood Bitch*-en inkább úgy képzeltem

el a testeket térben és különböző jelenetekben, mintha egy filmet rendeznék. Ezen az albumon minden dal egy külön jelenet, így a testek és a perspektívák is változnak. Szóval az előbbi lemez inkább egy fikcionális tér volt, most viszont fikciókat próbáltam írni esszék helyett – de a kettő között megjelent *Apocalypse, girlön* (2015-ös album – a szerk.) is inkább az utóbbiak domináltak. Plusz talán fáradt vagyok az önreflexió modern változataitól, attól, ahogyan magunkra tekintünk. És itt most nem kifejezetten a testre gondolok, inkább a személyiségünkre, az önkifejezésünkre – szerintem nagyon korlátolt elképzeléseink vannak ezekben a témákban. Hasonló témákról szól például a *Female Vampire* című szám és talán ezért volt szükségem egy vámpírra, nem pedig egy emberre.

Mikor a *Blood Bitch*-et írtad, főleg olcsó horrorfilmeket néztél a hetvenes évekből. Mi fogott meg bennük és melyek voltak a kedvenceid?

Ami a kedvenceket illeti, fel tudnék sorolni úgy harminc-negyvenet. (nevet) De a *Blood Bitch* egyik számát például az azonos című film után neveztem el – ez volt a már említett *Female Vampire*. Szerintem szép hommage. Nagyon furcsa horror 1973-ból, igazság szerint elég unalmas. Nem tudom jól megfogalmazni, hogy miért is szeretem annyira. Nagyon fáraszt egyébként az a gondolkodás, hogy a filmeknek „jónak” kell lenniük: szórakoztatónak, gyönyörűen fényképezettnek és így tovább. Szerintem ebben a médiumban sokkal több kiaknázatlan lehetőség van, olyan élményeket is át tudnak adni, amiről a mainstream művészfilmek

nem épp a jó filmre asszociálnak. Például egy thrash film is lehet jó élmény, pont a thrash jellege miatt. Csak gondolj a világunk jelenlegi állapotára – egy ilyen alkotás sokkal közelebb jár a valósághoz, hogy milyen érzés ebben a korban élni, mint egy gyönyörű művész-film. Hasonló rezgéseket éreztem a *Female Vampire*-ben, és úgy gondoltam, hogy ez kapcsolódik a zenémhez is.

Ahogy a horrorokban az úgynevezett jump scare-k is kizökkentik a nézőt, úgy a hallgatót is az egyes számokban hallható intermezzók – mint például a beszélgetés a *The Great Undressing*-ben. Utóbbiak a filmek hatására kerültek bele a dalokba?

Nem, azok az én ötleteim voltak! Nem úgy gondolok a hangok különböző rétegeire, mint megszokásukra – illetve lehet, hogy de, viszont egyáltalán nem félelmetesek. Inkább csak a világ betüremkedik egy olyan zárt közegbe, amilyen például a zene. Szerintem ezek az intermezzók kreatív és örömteli pillanatok. Igazság szerint egyetlen ijesztő horrort sem láttam, amikor a *Blood Bitch*-en dolgoztam, mert nem mainstream filmeket néztem. Azok nem azzal a szándékkal készültek, hogy a frászt hozzák az emberre. Sőt lehet, hogy inkább exploitationnek nevezném őket és... Tudod, sok közülük akkoriban készült, amikor az emberek még azért jártak moziba, hogy erotikus filmeket nézzenek. Az egyik kedvencem, amelyiket már említettem neked is, a *Female Vampire* – nos, egyetlen ijesztő pillanat sincs benne. Inkább csak egy nagyon olcsó egzisztencialista vámpírfilm. Szóval ezek az intermezzók nem a horrorfilmek hatására kerültek a számokba. Inkább az én ötletem volt és a produceré, akivel együtt dolgoztam, Lasse Marhaugé. Ő elképesztő művész és teljesen természetes számára, hogy bármilyen hang felbukkanhat egy számban. Én is hasonlóan gondolkodom, szóval ez kettőnk személyes kísérletezése volt.

Több interjúban is azt nyilatkoztad, hogy ha két ember elkezd zenéről beszélgetni, akkor az a beszélgetés nagyon hamar magáról a beszélgetésről fog szólni, nem pedig a zenéről. A nyelv nem tud közel jutni a zenéhez?

Nem túl gyakran. De ez nem jelenti azt, hogy a nyelv nem fontos – legalábbis az én zeném-ben biztosan az. Ahogy az is fontos, hogy beszéljünk a zenéről, írjunk róla, de soha nem úgy, hogy előtte nem tesszük fel magunknak a kérdést: miért csináljuk ezt, miért használjuk erre a nyelvet, hogyan tudunk valóban beszélni valamiről? Amikor valaki egy korábbi interjúra hivatkozik, nagyon sokszor nem emlékszem az akkori kontextusra és nem értek egyet magammal! Rengeteget beszélek és néha nem értem, miért mondtam ezt vagy azt. Nehéz interjúalanyok lenni. Igazság szerint ez egy másik problematika a nyelvvel kapcsolatban: mikor tekinthetünk igaznak valamit? Az emberek általában azt hiszik, hogy amit nyilatkoznak egy adott interjúban, azt mindig úgy is fogom gondolni. De az csak egy a rengeteg beszélgetés közül. Szóval lehet, hogy legközelebb teljesen másképp gondolom és ez a jó az eszmecsereiben. Hogy változhatsz, változathatsz. A nyelv olyasvalami, amivel egész életünkben hadakozunk és számomra lenyűgöző, hogy két ember két teljesen más dolgot tud mondani ugyanazzal a szavakkal. Volt már olyan érzésem, hogy mondjuk elmentél egy koncertre a barátoddal és kifelé menet elkezdte átbeszélni az élményeiteket, hasonló volt a véleményetek, ugyanazokat mondtátok a zenéről és mégis, az volt az érzésem, hogy nagyon különböző következtetésekre jutottatok?

Persze, nem is egyszer.

De sokszor megcsúsz az is, hogy olvasok egy interjút egy zenésszel és felkiáltok, hogy „igen, én is ezt gondolom” vagy úgy érzem, hogy ezt akár én is mondhattam volna – a zenéjének viszont köze sincs ahhoz, amit én csinálok. Szerintem nincs egy kialakult struktúrája annak, hogy nyelv és zene hogy létezhetnek együtt, egymás mellett.

muzikum.
KLUB & BISZTRÓ

KONCERTAJÁNLO

az élőzene háza

02.18. (szombat) **ÉLES GÁBOR TRIÓ**
FEAT. TÓTH VERA BLUES SESSION

02.23. (csüt.) **KODÁLY SPICY**
JAZZ

02.24. (péntek) **BLUES B.R.OTHERS**
SHOW BLUES SESSION

03.03. (péntek) **CLAPTONES:**
KONCERT ERIC CLAPTON
72. SZÜLETÉSNAJÁRA
VENDÉGEK:
TÁTRAI TIBOR, KÖMÍVES
(STONE) ANDRÁS BLUES SESSION

03.10. (péntek) **JORDÁN ADÉL**
ÉS A PUSZI

03.17. (péntek) **FERENCZI**
GYÖRGY BLUES SESSION
ÉS A RACKAJAM
FEAT. TÖRÖK ADÁM,
NÉMETH KÁROLY

MUZIKUM KLUB & BISZTRÓ
1088 BP., MÚZEUM UTCA 7.

www.muzikum.hu

 muzikumklub muzikumklub

JEGYEK KAPHATÓK
A MUZIKUMBAN
hétköznapokon
15–21 óráig,
szombaton 17–21 óráig.

ONLINE
JEGYRENDELÉS:
www.tixa.hu/
muzikum_klub

BLUES SESSION   RECORDER

BESZÁMOLÓ AZ EUROSONIC
SHOWCASE FESTIVÁLÉRŐL.

MAGYAR ELŐADÓ EURÓPA ZENEI VÉRKERINGÉSÉBEN?

JONAS VERA EXPERIMENT

A HOLLANDIAI GRONINGENBEN MEGRENDEZETT EUROSONIC-NOORDERSLAG EURÓPA ELSŐSZÁMÚ SHOWCASE FESTIVÁLJA. AZ ESTÉNKÉNT FELLÉPŐ, FŐKÉNT KEZDŐ, BEFUTÁS KÜSZÖBÉN ÁLLÓ ZENEKAROK MELLETT RENGETEG ZENEIPARI ELŐADÁS, KONFERENCIA ÉS WORKSHOP TÖLTI KI A PROGRAMOT. AZ NKA CSEH TAMÁS PROGRAM TÁMOGATÁSÁVAL KIKÜLDÖTT 38 FŐS HAZAI DELEGÁCIÓ TAGJAKÉNT JELEN LÉVŐ TUDÓSÍTÓNK ELMESÉLI, HOGYAN IS NÉZ KI EGY ILYEN RENDEZVÉNY, ÉS MIÉRT NAGYON FONTOS AZ, HOGY TÖBB TUCAT MAGYAR IS JELEN LEGYEN RAJTA.

A showcase fesztiválok intézménye talán már nem ismeretlen a legtöbb olvasónak. A napközbeni konferenciaprogramot szokás szerint párhuzamosan tartott panelek, interaktív beszélgetések, meetingek és állófogadások tagolják, ami folyamatos pörgést eredményez, este pedig az adott város kis klubjaiban beindulnak a koncertek. Groningenben a helyi – mondani sem kell, profi – rendezvényközpont, a De Oosterpoort adott otthont a konferenciának, ahová belépve olyan érzése támad az embernek, mintha egy nagyon laza munkahelyre tért volna be. Egyszerre voltak jelen a sör mellett lazító asztaltársaságok és az egyik panelről a másikra siető emberek, meg persze az éppen zajló hivatalos meetingek. Azonban a kötetlen hangulat ellenére is érezhető volt, hogy ebben a pár napban nagyon komoly üzletek kötődtek, és senki sem engedheti meg magának, hogy elveszítse szeme elől a fókuszot. „Olyan ez, mint egy piac” – mondta az egyik hazai fesztivált képviselő delegált nekünk a két találkozója

közé besúrtott ebéd közben. Rengeteg különböző szolgáltatást kínáló cég egyeztet le előre időpontokat és próbál eladni a toi-toióktól elkezdve a legjobb készpénzmentes fizetési rendszerig mindent. (A magyar delegáció tagjainak névsora és egyéb hasznos információk a Hotsmusic.hu oldalon található.)

A rendezvénybizniszben utazó vállalkozások mellett persze a kiadók, a menedzserek és a zeneipar mindenféle szereplője jó előre felkészül, hogy építse a kapcsolatokat. Közben pedig képzli is magát tovább, beül egy-egy előadásra, amelyek a zene és techipar kölcsönhatásától a koncertszervezéshez kapcsolódó innovációkon át az európai zenei élet még szorosabb együttműködési lehetőségeinek bemutatásáig íveltek. Ez utóbbi téma talán az egész rendezvény esszenciája: az Eurosonic minden percében érezni az erre való törekvést a sokszor hangoztatott elvi alapvetésektől a gyakorlati megvalósításokig. Az Európai

BESZÁMOLÓ CSADA GERGELY. FOTÓ ÁCS ZOLTÁN.

Unió által indított programok (a *Culture Europe* program, illetve annak részeként a *Liveurope* koncertsorozat, vagy épp a *Music Moves Europe* kezdeményezés) is feltűnnek, illetve direkt a rendezvény idején indították útjára a szintén részben EU-támogatással működő Europavox weboldalt, ami az európai országok – köztük Magyarország – zenei életét próbálja meg bemutatni egységesen angol nyelven. (Az *Europavox.com magyar vonatkozású cikkeit kollégánk, Rónai András írja – a szerk.*)

Ebbe a folyamatba illeszkednek a rendezvény évente változó fókuszországai, amelyek sorában idén Portugália következett. Ez számunkra azért is lehetett érdekes, mert ezzel egy népességben és méreteiben Magyarországhoz hasonló állam zeneipara képviseltette magát ereje teljében, így a magyar delegáció tagjai hasznos kapcsolatokat építhettek ki egy hasonló lehetőségekből építkező és láthatóan jól működő zenei ökoszisztémájú ország képviselőivel.

Ilyen létszámú magyar delegáció a tavalyi év után második alkalommal utazott ki a fesztiválra, ami jól mutatja, hogy a szándék a fejlődésre már megvan. Ez azonban még csak azzal egyenlő, mintha mi is beneveztünk volna egy versenyszám előválogatójára. Az, hogy ebből mit tudunk kihozni, nagyban függ a kellő háttérintézmények meglététől, azok működésétől és persze a folyamatos jelenlététől. Előbbiek terén még komoly hiányosságok vannak, a régóta emlegetett exportiroda még mindig nem indult el (bár atervek szerint a közeljövőben el fog), és a zeneipar független szereplőit összefogó szervezet megléte is nagyot lendítene a folyamatokon. Ezek létrehozásához és sikeres működtetéséhez például jó alkalom lehetett az ilyesmikkel már rendelkező Portugália küldöttével való találkozás. Azonban fontos, hogy minden egyes eseményen ápolja és bővítsen egy-egy magyar válogatott a kapcsolatrendszerét annak érdekében, hogy minél több állandó szereplőnk legyen az érezhetően felpezsdülőben lévő európai zenei piacon. Ez a folyamat szintén elindult, a hamburgi Reeperbahntól a ljubjanai MENTig több helyen is járt már magyar kontingens, Budapesten pedig elindult a kelet-európai régióra koncentráló BUSH fesztivál. Persze a szakemberek saját ügyeik intézése mellett együtt is megmutatták magukat a magyar delegáció által szervezett fogadáson, ami szintén sikeres volt, hiszen az erre az eseményre elkülönített rész teljesen megtelt az Oosterpoortban.

Talán ennyiből is érződik, micsoda háttér munka és kökemény építkezés alapozza meg – az egyes menedzserektől egy ország intézményrendszeréig – a zenekarok lehetőségeit. Egy szerre roppant izgalmas, ám kellően kijózanító is látni, hogy egy-egy előadó tehetsége és a zenéje önmagában jóval kisebb részét képezi a sikernek, mint annak a romantikus elképzelések szerint lennie kellene. Pedig ha csak ennyiről lenne szó, nem sok izgulni valónk lenne az Eurosonicon fellépett magyar zenekarok, a Jónás Vera Experiment, a Bohemian Betyars és a Fran Palermo miatt.

Jónás Verának azon szerencsések között voltak, akik háromszor is felléphettek a fesztivál

ideje alatt, utolsó koncertjüket pedig az egyik leghangulatosabb helyszínen, a patinás De Spieghele klubban tartották. A hamisítatlan jazzklub nemcsak megtelt a koncert elejére, de egy kitartó mag nem is hagyta el azt a fellépés végéig sem, és láthatóan a konferenciás nyakbavalóval érkezők között is voltak, akikből elismerést váltott ki a koncert. Joggal, hiszen a dalok végig energikusak, feszesek voltak, a zenekar erőteljesen szólalt meg, Jónás Vera pedig életre tudta kelteni a közönséget is. A Fran Palermo és a Bohemian Betyars másnap lépett fel, pont egymás után, igaz nem ugyanott, de mindketten jó helyszíneken. Előbbiek koncertje szintén jól sikerült, még ha a zenekar és a frontember stílusából fakadóan nem is volt közönségékeltesítés vagy igazán kiugró pillanat. A dalokat eddig is ismertük, nem okoztak csalódást most sem, azok minőségére bizonyára azok is felfigyeltek, akik most hallották őket először, de valamivel több dinamika emlékezetesebbé tehetné volna a koncertet. A nem sokkal utánuk következő Bohemian Betyars sikere azonban mindenent túltett, ami érthető, hiszen mint kiderült, a külföldi fesztiválozás miatt jól bejáratott közönségük, már-már rajongótáboruk van Hollandiában, akik meg is töltötték az egyik legnagyobb számító klub, a Huize Maas körülbelül ezerfős termét.

Visszaugorva kicsit az előzményekre: persze akármilyen jól is sikerült egy koncert, ez még csak az első lépés egy jóval hosszabb út elején. „Nem lehet most hátradőlni!” – mondta Sándor Dániel, a Jónás Vera Experiment menedzsere a hazafelé úton. Fellépni az Eurosonicon nagyon jó ajánlólevél, emlékezetes koncertet adni ugyanott még inkább az, de az igazi munka csak ezután kezdődik. Többek között fáradhatatlan emaillezés, a megszerzett kapcsolatok ápolása és persze további showcase-eken további kapcsolatok kiépítése vezethet oda, hogy egy zenekar még több külföldi lehetőséget kapjon és azokkal élve az európai zenei élet szerves részévé váljon. Nem egyszerű, de az Eurosonic három napjának tapasztalatai alapján – látva a konkurenciát és az egyre épülő európai kezdeményezéseket – közel sem lehetetlen. 📍

/BOHEMIAN BETYARS

KONCERTAJÁNLÓ

OPUS
JAZZ CLUB

2017.02.17. PÉNTEK, 21:00

**BACSÓ KRISTÓF TRIAD ÉS
LIONEL LOUEKE: PANNON
BLUE – BMC Records
lemezbejelentő koncert**

2017.02.22. SZERDA, 21:00

**TRÍÓ KONTRASZT
– BMC Records
lemezbejelentő koncert**

2017.02.25. SZOMBAT, 21:00

**FAZIOLI ESTEK
Hans Lüdemann (D)**

2017.03.03. PÉNTEK, 21:00

**FAZIOLI ESTEK
Aki Takase (J)
– My Ellington**

1093 Budapest Mátyás u. 8. | +361 216 7894
info@bmc.hu | www.bmc.hu

Név: Hegedűs György

Születési hely és idő: Budapest, 1954

Mióta fotózik? 1968

NÉVJEGY

Kedvenc fényképezők: André Kertész, Henri Cartier-Bresson, Brassai, Man Ray, Jozef Koudelka, Jan Saudek, Robert Mapplethorpe és még sokan mások.

HEGEDŰS GYÖRGY.

VIZUÁLISAN MEGFOGALMAZNI AZT, AMI A LEMEZEN MEGSZÓLAL.

HEGEDŰS GYÖRGY FOTÓS, A LÉZERSZÍNHÁZ VEZETŐJE, A HAZAI KONCERTJEGYIPAR ELINDÍTÓJA. EZ CSAK NÉHÁNY FONTOS ÁLLOMÁS KANYARGÓS ÉLETÚTJÁRÓL, AMELYBEN A ZENE MINDIG KÖZPONTI HELYEN SZEREPELT. EGY KONCERTFOTÓVAL KEZDŐDÖTT MINDEN, AMIT TIZENÖT ÉVESEN KÉSZÍTETT, MAJD A HETVENES-NYOLCVANAS ÉVEKBEN SZÁMOS EMBLEMATIKUS LEMEZBORÍTÓVAL (ILLÉS, OMEGA, EDDA MŰVEK) ÉRT A CSÚCSRA, PORTFÓLIÓJÁBAN SZEREPEL MÁIG KIADATLAN DÍJNYERTES JAZZKÖNYV IS.

INTERJÚ DÖMÖTÖR ENDRE. FOTÓK HEGEDŰS GYÖRGY. HEGEDŰS-PORTRÉFOTÓ KOVALOVSKY DÁNIEL.

Bár a munkássága nagyon szerteágazó, ebben az interjúban igyekszünk a zenére és a fotózásra fókuszálni.

Minden összefügg mindennel. Így visszagondolva az a leggyönyörűbb, hogy egy olyan típusú pályáiv az enyém, amiben döbbenetes hasonlóságok vannak a legeleje és a legvége között. Annak idején a legelső impulzus, ami ért, az a fények és árnyékok játékának észrevétele volt. A hatvanas években, az Erzsébet híd átadása utáni időkben feltévedtem oda és kiskölyökként mászkáltam le-fel és egyszerűen megdöbbentően érdekes volt az a rengeteg vonal meg mindenféle árnyék, amit ugye ma is meg lehet nézni alkonyattájt. Elképesztő rajzolatokat tudnak kiadni a korlátok meg a lépcsők ott, ez egy konstruktivista játék és a leggyönyörűbb az egészben az, hogy tulajdonképpen a pályám legvégén a LézerSzínház pontosan ugyanerről szolt: játék a fényekkel. Mindig ezt a játékot próbáltam megragadni, megörökíteni, ami többé-kevésbé sikerült is, és ez nagyrészt a zenének köszönhető, ami persze végig bekapcsolódott ebbe a folyamatba és a színházban ez két dolog végképp összefolyt. Lett belőle egy teljességgel közös audiovizuális folyam, ami másképp visszaadhatatlan, egyszeri pillanat és mégis egy komplex látvány.

Hogyan kezdett fotózni?

Gyerekkori véletlenek sokasága eredményezte. Volt otthon fényképezőgép, kézbe vettem, próbálgattam használni, de ennek igazándiból nem volt komoly szerepe. A nagy belelendülés az egy tényleges seggberúgással indult. Elmentem a Kisstadionba Udo Jürgens koncertjére szimpla nézőként. És ott úgy csináltam, mintha komolyan fényképeznék, igazándiból normális fényképezőgépem nem volt, objektívem sem volt, alkalmatlan volt az egész helyzet, de egyszer csak azt érzem, hogy valaki hátulról bököget. Egy kövér kis úr ült az első sorban, nyújtogatott egy névjegyet és azt mondta, hogy „öcsi, hozzál már be holnap reggel nyolcra képeket!” Én abszolút nem értettem, miről van szó, eltettem a névjegyet, aztán hazamentem és akkor jöttem rá, hogy ez a Hétfői Hírek nevű újság. Végül is ilyen formában megvolt az első sikerélmény. A második ennek folyamatoként a hét csütörtökön jött el, amikor mondták, hogy menjek be a szerkesztőségbe, mert ezeknek az alkalmi dolgoknak ott van kifizetése. Ekkor jöttem rá, hogy ezért fogok kapni 150 forintot.

A hetvenes évek elején rengeteg koncerten fotóztott, zenekarokkal ismerkedett össze, de hogyan jutott el az első lemezbortóig?

Az első lemezbortóm nem ebből a körből származik. Az egy Hacki Tamás-bortó és még csak nem is itthon jelent meg, hanem Svédországban, teljes meglepetésemre. A pesti koncertéletben véletlenül egymásra találtunk Tamással, sok fénykép készült róluk is, amikből természetesen adtam nekik. Majd egyszer csak jött egy levél egy svéd lemezkiadótól, hogy hozzájárulok-e ahhoz, hogy a képeimet felrakják az Ex Antiquis albumára? Elküldték a tervet, amin én erősen meg voltam hatódva, hogy ilyesmi történhet. Így aztán ez volt az első találkozásom azzal, hogy meg lehet jelenni nyomtatásban, majd jött az Illésnek az *Add a kezed* című lemeze, ez volt a második ilyen áttérés, ami azért volt érdekes, mert itthon olyan fiatalon, mint ahogyan azt én elkezdtem, gyakorlatilag nem lehetett belekerülni a lemezkiadói szakmába. Egy zsűrirendszer működött, amelyben csak azt zsűrizték, akinek már volt előlétele. Ez ugye önmagában egy csapdahelyzet volt, nagyon nehéz volt bekerülni. Szörényi Levente és a Bródy viszont kezükbe vették a saját ügyüket, és átvették a rendszeren azt, akit átkartak. A lemezbortók terén is mást akart az Illés, mint amit az átlag ekkoriban. Szárazak voltunk, egyértelműek és nagyon színesek.

Benne vagyunk a hetvenes években, ekkor még továbbra is dolgozott újságoknak?

Abszolút szabadúszó lettem. Az újságok nem igazán számoltak be a zenei életről, ezért nem is jelentettek jó terepet nekem. A hetvenes évek közepétől fantasztikus jazzélet zajlott Magyarországon, de ennek dokumentálása nem nagyon jelent meg a lapokban, nem volt rá igény. Én például az akkoriban készült jazz-fotóimból összeállítottam egy könyvet, amire 1978-ban megkaptam az év fotóalbuma díjat, csak a könyv nem jelent meg. Ez volt a második díjam, de nem volt kiadó, aki ezt felvállalta volna.

Vegyünk sorra néhány lemezbortót, hogyan készültek? Az 1981-es Panta Rhei olyan, mint valami neon fényszobor.

A Panta Rhei nagyjából ugyanaz a zenei világ, ami később a lézerszínház életünket is meghatározta, instrumentális, progresszív, szintetizátoros zene. Kellett valamilyen találni, ami tükrözi az elvont zenei világot. Na most ezen a borítón semmiféle neon, semmiféle trükk nincsen. Ez egy hamutartó, amibe színes ceruzákat helyeztünk el. Ezek fény-árnyék játékát fényképeztem le. Tehát nincs benne technika, egyetlen másodperc alatt készült és baromira örültem, hogy tökéletes lett arra a zenei hangulatra.

A Fonográf FG-4 című albumán a környezetvédelmi koncepció jelenik meg korán, 1978-ban magyar dalszövegekben és lemezbortón. Ez utóbbi kinek az ötlete volt?

Következett a lemezből és tulajdonképpen közösen találtuk ki. A helyszínt sikerült nagy nehezen Tatabányán egy meddőhányóban megtalálni, a környezet abszolút adta magát, egyetlen probléma volt: nem volt távoli Föld-fotográfiánk. Nem volt semmilyen technológia erre, hogy ezt hogyan lehetne megoldani. A Photoshop még nagy hiánycikk volt ekkoriban. Annál a borítónál végül az amerikai követségről sikerült kiimádkoznom egy Föld-diát, amit végül is nem tudom, miért adtak oda, de valamilyen úgy gondolták, hogy ők támogatni akarják a magyar kultúrát. Ezután már egyszerűen összevetítettem a két képet, igaz, az ilyen összevetítéseknek megvolt az a hátulütője, hogy a képminőség a reprodukció reprodukciójából már nagyon leromlik. Végül valami csoda folytán mégis sikerült megoldani, hogy ez a borító működjön, úgyhogy gyakorlatilag ez volt az első kollázs az életben, ahol színes technikával sikerült valami olyasmit létrehoznom, ami nincs, ami nem létezik. Az a fajta lepukkant világ, ami később az Eddánál jelent meg a koncepció háttéréként, az körülött minket, mert

az egész hetvenes évek egy ilyen nagy katasztrófurizmus volt, a lakótelepeken kívül tulajdonképpen semmivel nem foglalkozott akkor az építészet és a valódi környezetünk elképesztő állapotban volt. És ebben az a durva, hogy ez nem volt feltűnő. Természetes volt, hogy a második világháború utáni pusztítás nyomait úgy nagyjából eldózerolták és ott maradtak az üres tűzfalak, az elképesztő grundok. Annnyira nyomasztóan szürke világban éltünk, amit az ember addig nem vett észre, amíg nem látta ennek a kontrasztját. A nyolcvanas években, amikor megjelent a szatellitvé, akkor azért az eléggé mellbevágó élmény volt, a hétköznapi ember szembesült azzal a vizuális világgal, ami a világ jobb felén uralkodott. Persze mi, akik vizuális kultúrával foglalkoztunk, azért próbáltunk utánamenni a világnak, de ez alapvetően anakronisztikus volt. Mert Magyarország nem ilyen volt.

Eszképizmus volt.

Igen. Gyakorlatilag az első Edda-lemez borítója azért volt egy alapvetés ebből a szempontból, mert ott összetalálkozott a valóság és az elvárás. A szenzációs tervező-grafikkal Pálfi Gyurival, – akivel nagyon-nagyon sok lemezbortót készítettünk közösen – sikerült egy olyan harmonikus helyzetet előállítani, hogy azt gondoltuk, amit teszünk és azt tettük, amit gondoltunk.

Ugyanakkor meg az első három nagylemez és a kislemezek borítói, a korabeli Edda-plakátok vizuálisan és grafikai is a világgal való lépéstartásról tanúskodtak.

Igen, de fontosabb volt, hogy akkor jöttünk rá arra, hogy az, amiben élünk, az maga a valóság. Ez a mi világunk. Akkor vettük tudomásul először, hogy itthon bizony ilyen a világ.

Koncepciózus volt a három borító, az elsőn a lerobbant vasajtóval, a másodikon a sárba ragadt bakancssal, a harmadikon a roncssteleppel.

Abszolút koncepciósorozat volt, ami a dalokból is következett, oda-vissza hatott egymásra a zene és a képi megjelenítés. Teljes mértékben ezt tükrözte szövegében és zenéjében egyaránt. Végre nem volt semmilyen konfliktus a vizualitás és a zene között. Ez volt az első alkalom, amikor ennnyire tökéletesen egzaktt módon meg lehetett vizuálisan fogalmazni azt, ami belül, a lemezen megszólal.

Hogyan született meg a vizuális koncepció?

Közösen. A zenekari fotózás, a lemezbortó

készítése egy nagyon kollektív műfaj. Itt általában mindig az a furcsa, hogy az ember alapvető ötletei tapasztalatokból és megszerzett ismeretekből táplálkoznak. De azok kevesek ahhoz, hogy a különösség élményét hordozzák és a különös fogalmával azonosíthatóak legyenek. A legfurább impulzusokat akár a roadok által elejtett félmondatok is inspirálhatták és néha inspirálták is a tervezés folyamatát. Abszolút nem arról van szó, hogy az ember leül a szobában és keményen gondolkodik, majd rájön arra, hogy ezt kell csinálni. Így csak lemásolni lehet a dolgot.

Ekkoriban indult az ön által igazgatott LézerSzínház is. Ami innentől egy szép hosszú történet lett és vele párhuzamosan a fotózás egyre inkább elmaradott az életéből.

Nem is egyre inkább, hanem gyorsan és szinte teljesen elmaradott. A LézerSzínház teljesen elvitte minden időmet.

A LézerSzínháznak is helyet adó planetáriumos korszakhoz is jól kapcsolódik az egyik utolsó borítója, az Omega-féle 1986-os A Föld árnyékos oldalán.

Azt javasoltam a zenekarnak, hogy szeretném, ha felülnének egy kráterre a Holdon, biztos, hogy találunk egy megfelelőt, ami alkalmas lesz erre és én önként vállalom, hogy elutazok velük oda és lefotózom. Nem voltak túlzottan támogatók ebben az ötletemben, és végül nem tudtuk megszervezni az utazást, úgyhogy kénytelen voltam a nagyszobában az ablakaink kiszögelléseiből egy olyan makett-terepet létrehozni, amin össze lehetett hozni ezt a hangulatot. Megmondom őszintén, nem volt egyszerű, mert nem igazán volt képünk arról, hogy mit is kéne látnunk a Holdon a valóságban.

Ezután jött be az életébe egy szintén zenéhez kapcsolódó még újabb tevékenység.

A zenéhez mindig nagyon közel maradtam, hiszen ekkortól beleszóppentünk a koncertjegy- és plakáttervezésbe, -előállításba. Azért ez egy hosszú folyamat volt, és már inkább a nyugati zeneipar magyarországi tarolásáról szólt, nem pedig a hazai innovációkról, úgyhogy itt tulajdonképpen már az is sikerélménynek számított, amikor egy-egy plakáthoz vagy jegyhez nem jött meg a layout időben és végre lehetett tervezni valami sajátot. Mondjuk a Santanának. Ezek azért lehetőségek voltak.

Az interjú teljes változata a Recorder.hu-n olvasható.

/ILLÉS

/FONDOGRÁF

/KFT

/CARMELL JONES

/ FRIEDRICH KÁROLY

/ EDDA

/ OMEGA

/ PANTA RHEI

/ BIZOTTSÁG

AZ UNESCO ZENEI VILÁGÖRÖKSÉG.

AZ EMBERISÉG JOBB KEDÉLYŰ ARCA.

AZ UNESCO VILÁGÖRÖKSÉGET AFFÉLE „TÁJAK, KOROK, MÚZEUMOK”-MOZGALOMKÉNT TARTJA SZÁMON A MŰVELT NAGYKÖZÖNSÉG, PEDIG NEM CSAK EGY VADREGÉNYES KANYON, EGY RÉGI KOLTOR VAGY AZ ANDRÁSSY ÚT, NEM CSAK A MEGFOGHATÓ SZÉPSÉG ÉLVEZHET UNESCO-VÉDELME. VAN AZ UNESCO-NAK EGY KEVÉSBÉ ISMERT KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG-LISTÁJA IS, AMELY AZ EMBERISÉG MEGFOGHATATLAN TELJESÍTMÉNYEINEK GYŰJTEMÉNYE: SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK, TEREMTÉSTÖRTÉNETEK, MESTERSÉGEK ÉS FŐLEG: ZENÉK.

WEYER BALÁZS.

Ez a lista olyan, mint beszabadulni nagyszüleink poros padlására és elszöszmötölni a régi cuccok között. Van közte használhatatlan, de még az is érdekes, viszont nagyon sok mehökkentő, érzelmes, vagy kis tisztogatás után ma megint menő dologra bukkanhatunk.

Az UNESCO 1946-ban alakult, mint az ENSZ kulturális, oktatási és tudományos intézménye, célja a népek közötti együttműködés ezeken a területeken és akárcsak az ENSZ-nek, szinte a Föld minden állama tagja. A védett kulturális hagyományok listáját azonban csak 2009-ben kezdték összeállítani. Az első két évben kilencven-kilencven hagyomány került fel a listára, ami azóta évente körülbelül harminc kulturális hagyománnyal bővül, jelenleg csaknem négyszáz elemből áll. Persze nem mindegyik zenei vonatkozású, van rajta mongol kalligráfia, hagyományos grúz borkészítési módszer, szlovén passiójáték is, vagy például a busójárás. De a legtöbb listázott hagyomány kétségkívül zenei, még azoknak is sokszor része a zene, amelyek alapvetően nem zenei hagyományként kerültek a listára.

Mint minden nemzetközi szervezetnek, ennek is vannak persze politikai gittegyeletre jellemző vonásai, de ez alig vesz el az élményből. Sokszor megy a meccselés, hogy mely állam neve alatt fusson egy hagyomány, jóllehet a

rendszer szerencsére megengedni, hogy egy hagyományt többen is patronáljanak – így van például a közép-ázsiai tavaszköszöntő ünnepek, a Novruznak tizenkét gazdája Iraktól Üzbegisztánig, vagy a solymászatnak tizenhét, Szíriától Magyarorszáig. Viszont külön van dél- és észak-koreai *arirang* [ami gyakorlatilag egyetlen népdal, de annyi variációval, hogy az egy egész népdalkincset kiad], amelyek között nyilvánvalóan semmi különbség, az erdélyi legényes tánc pedig tavaly óta egyelőre csak Románia neve alatt szerepel, míg a kecskeduda például Szlovákiáé alatt, de ezekhez utólag is csatlakozhat érdekelt ország (jelen esetben, ha nem lenne világos, a miénk). Az is látszik, hogy nem minden állam jön egyforma mértékben izgalomba a listától – egész Skandináviának például összesen egy védett hagyománya van (egy norvég csónaképítési módszer) és nem azért, mert nem lenne mit levédeniük. Összességében azonban a lista az emberiség szebbik, természetközelibb, érzelmesebb és jobb kedélyű arcát rajzolja ki annál, mint amilyenek a mindennapokban látszik.

A listára úgy kerülhet valami, hogy egy adott állam elkészíti a pályázatidokumentációt, aztán évente egyszer, hagyományosan decemberben döntenek az adott évben védeltséget kapó hagyományokról. 2016 decemberében például negyvenkét taggal bővült a lista. Most

került rá például a jóga és a belga sör, de a zenei felhozatal is jelentős: a kubai rumba, a dominikai merengue, a mauritiusi bhojpuri és a kozák énekek is védeltséget kaptak, és módszertani kategóriában a listára került a Kodály-módszer is, mint a népzene megőrzésének eszköze. Fontos, hogy ilyenkor nem a tokaji borhoz vagy a pármái sonkához hasonló védjegyjoltalomról van szó, tehát ez nem korlátozza a használatot, hanem pusztán erkölcsi védeltséget nyújt és közelebről meg nem határozott kötelezettséget ró a betérjesztő államokra, hogy ezeknek a hagyományoknak az ápolására fordítsanak gondot. Magyarországon a legismertebb ilyen a táncház, amelyet az egyik legjobb hagyományőrzési gyakorlatként tartanak számon. UNESCO-listás még a busójárás, a matyó népművészet és a már említett Kodály-módszer is.

Néhány a legérdekesebb zenei hagyományok közül az UNESCO listájáról:

FREVO (BRAZÍLIA)

A brazil karnevalokhoz legtöbbször Riót és a szambát kötik, de sok helyi karneváli hagyomány létezik. Recife-ben, az ország északi részén nem szambát, hanem frevo-t játszanak és hozzá passo-t táncolnak.

A LEGTÖBB ZENERAJONGÓT

DARANGEN (FÜLÖP-SZIGETEK)

A Fülöp-szigetek egyik muszlim népcsoportjának, a maranao-nak ősi énekelt epósa. Az eposzok mindig hosszúak, de a Darangen rettenetesen az: 72 ezer sorból áll.

PANSORI (KOREA)

Zeneileg és színpadilag túlzott, végletes gesztusok jellemzik. Egy énekes és egy dobos adja elő. Az énekes hol recitál, hol énekel, hol kiabál. Nagyon kemény és hosszú képzésen kell részt venniük az énekeseknek, már csak azért is, mert a repertoár elsajátítása nagyon időigényes: egy előadás akár nyolc órán keresztül is tarthat.

FUJARA (SZLOVÁKIA)

A hatalmas szlovák háromlyukú pásztorfurylya, a fujara másfél-két méter hosszú is lehet. Ennek a nagy méretnek köszönhető a nagyon mély rezonáló hang és a vele együtt hallható magas felhangok.

MUGHAM (AZERBAJDZSÁN)

Azerbajdzsán zenei világának meghatározó műfaja a mugham. Ez félig-meddig klasszikus zene, félig népzene, és az perzsa-arab-török makám rokona. A mughamnak ma is van piaca, vannak világszerte keresett sztárjai, mint Fargana Qasimova vagy Malik Mansurov.

PAGHJELLA (KORZIKA)

A szardíniaihoz hasonló, férfiak által előadott a capella éneklés. Jellemzője, hogy mindig három szólamból áll: a fődallamot éneklő *segunda*-ból, a kísérő *u bassu*-ból és a legmagasabb díszítőszólamból, a *terza*-ból. Érdekessége a paghjellának, hogy egyszerre szakrális és szekuláris: ugyanúgy és ugyanazt énekelhetik egy liturgia részeként, mint a sarki bárban vagy kint a földeken. Leghíresebb művelője napjainkban az A Filetta.

LEELO (ÉSZTORSZÁG)

A leelo-k az észtrországi seto népcsoport asszonykórusai. Annjira alapja ez a seto identitásnak, hogy anélkül talán már el is tűnt volna ez a kicsiny, 13 ezres népcsoport és nyelvük, amely az észtrnek igen erős dialektusa.

/ BALAFON

TOROKNÉNEKLÉS

Mongóliában, Kína mongolok lakta részén, illetve az Oroszország részeként működő Tuvai Köztársaságban művelik. Arrafelé *Khomeei*-nek vagy *hooliin chor*-nak, „torokharmóniának” hívják. Hagyományosan csak ünnepekkor, lovas-, nyilas- vagy birkózóversenyek alkalmával adták elő, ma már azonban vannak nemzetközileg is ismert előadói, mint például a lenyűgöző tuvai Huun-Huur-Tu vagy Sainkho Namtchylak, aki ráadásul nő, ami nem gyakori ebben a műfajban.

TANGÓ (ARGENTÍNA)

Az 1890-es évek végén, Buenos Aires és az uruguayi főváros, Montevideo külvárosából indult, az Afrikából rabszolgának behurcolt feketék és az olasz bevándorlók együttélésének zenei gyümölcseként. A tangó születésének időszakában Buenos Aires lakosságának negyede olasz bevándorlók közül állt. Miközben nyilvánvaló, hogy a tangó védendő zenei hagyomány, a népzene hagyományos felfogás szerinti jegyét alig viseli magán: komponált, városi zene, minden darab szerzője és előadója is ismert.

SUTARTINE (LITVÁNIA)

A sutartinét szinte mindig nők éneklék, több szólamban, illetve egyes variációiban kánonban, vagy a kettő keverékében – attól függ, hányan vesznek részt az éneklésben. Ha ketten énekelnek, *dvejinė*nek nevezik, ha hárman, *trejinė*nek, ha négyen, *keturinė*nek, ha pedig többen, akkor *kolektivinė*nek.

BAKSHI (IRÁN)

Irán északkeleti része Khorasan, amelynek vallási és etnikai sokszínűsége miatt alakult ki saját zenei hagyományja. Itt síiták és szunniták, irániak, törökök, kurdok, türkmének egyaránt élnek. Az énekmondókat itt *bakhshi*-nek hívják. Hangszerük a *dotar*, amelynek két húra van, de még azok közül is az egyik mindig nyitva van, tehát nem fognak le rajta hangot, csak hagyják zengeni, míg a másikon játsszák a dallamot. A zengőhúrt férfihúrnak, a dallamhúrt női húrnak tartják.

FLAMENCO (SPANYOLORSZÁG)

Az Andalúziában, Spanyolország déli részén gyökerező műfaj. Kemény tempója, staccato-i sok feszültséget hordoznak és a témák is gyakrabban fejeznek ki bánatot, mint örömet. A flamenco-előadókat is legalább annyira tisztelik expresszív előadásukért, az átéltségért, mint zenei képességeikért. A flamencóban leginkább gitár kíséri az éneket, de a taps alapvető, szerves része a zenének – olykor csak tapskísérettel is énekelnek flamencót. A műfaj ma is élő, nagy tábora és rengeteg előadója van.

/ FUJARA

BALAFON

Mali, Elefántcsontpart és Burkina Faso közösen kérte a *balafon* védettségét. A balafon, ha lehet ilyet mondani, az egyik legfontosabb hangszer a népzene tudományban, mert nagyon régre visszamenően létezik változatlan formában. Már az 1200-as évekből van róla feljegyzés és azóta is ugyanilyen formában létezik. A balafon olyan, mint egy xylofon. Hangolása pentaton, mérete sokféle lehet. Gyakran hatalmas, annyira, hogy többen is elférnek körülötte a földön ülve, ilyenkor négyen-hatan játszanak egyszerre, mintha egy vacsoraasztalt ülnének körbe.

KLAPA (HORVÁTORSZÁG)

A klapa dalmáciai férfikórus. A férfiak félkörben állnak, négy főtől felfelé bárhányan lehetnek. A szólót mindig tenorhang énekl. Az énekesek jellemzően amatőrök, a klapa éneklési stílus pedig többnyire kicsit orrhangú és gyakran előfordul benne falzett, azaz féjhang vagy úgynevezett *sotto voce*, azaz fojtott hangú előadás.

FADO (PORTUGÁLIA)

A fadóban benne van a magány, az elvágyódás, a nosztalgia, a tenger végtelensége és az élet végessége. Sokan annak tulajdonítják a fadóból áradó intenzív érzelmeket, hogy a portugálok Európa nyugati végén élve sokáig úgy tartották, hogy ők élnek a világ szélén, utánuk már semmi sincs, csak az óceán. Persze a fado sokkal fiatalabb műfaj a felfedezések koránál, csak a XIX. században alakult ki, első sorban Lisszabonban, hiszen városi műfajról van szó. A tangóhoz hasonlóan szerzői ismeretek, a dalokat zenészek, a szövegeket viszont többnyire költők írják.

ÉS POPZENÉSZT ÉRJÜK EL HAVONTA. ÉRD EL ŐKET TE IS.

HIRDETÉS.
SPONZORÁCIÓ.
BRANDED CONTENT.

Bit.ly/Rechirdetes

NINCS MEGALKUVÁS, ÚJ ÚTON A ŽAGAR.

A HAZAI ELEKTRONIKUS ZENE ÉLLOVASA, A ŽAGAR MEGALKULÁSA ÓTA BÁTTRAN JÁRJA A SAJÁT ÚTJÁT, ÉS OLYAN INSPIRÁLÓ, FELEMELŐ ZENEI ÉS KÉPI VILÁGOT TEREMT KÖZÖNSÉGÉNEK, AHOVÁ CSAK RITKÁN KAP BETEKINTÉST AZ EMBER. 2017 ÚJRA EGY IZGALMAS ÉV SZÁMUKRA, HISZEN AZ IMMÁR NÉGYTAGÚ CSAPAT ÚJ ANYAGON DOLGOZIK, AMELYBE RENDHAGYÓ MÓDON MÉG A MEGJELÉNÉS ELŐTT A KONCERTEKEN IS BELEHALLGATHAT A KÖZÖNSÉG. MAGUKAT ÚJRAGONDOLVA, KICSIT MÁS FELÁLLÁSBAN A CORVIN CLUBBAN LÉPNEK FEL MÁRCIUS 11-ÉN. A CSAPAT VEZETŐJE, ZSÁGER BALÁZS MESÉLT A TERVEKRŐL.

INTERJÚ KOVÁCS LÁSZLÓ. FOTÓ SINCO.

Március elején kezdték meg az évet a nyilvánosság előtt. Mit hoz a Žagar rajongói számára az első koncert?

Remélhetőleg egy jó trippet. Az első idei koncertünkön több új számmal is kísérletezünk majd, ezek főleg olyan, még kialakulatlan változatok, melyeket hagyunk a koncerteken formálódni. Emellett pár régebbi dalt is felrészítünk majd egy-egy új hangzáselemmel.

Aktívan benne vagytok az új lemez munkálataiban és azt ígértek, hogy már most hallhatunk belőle részleteket.

Igen, azt tervezzük, hogy az új album anyagát előbb állítjuk színpadra és csak utána adjuk majd ki, szóval azok hallhatják majd először, akik a közeljövőben ellátogatnak a koncertjeinkre.

Mit lehet tudni az új albumról? Lesz benne sok újdonság, régóta munkálkodtok fölötte?

Én már egy jó ideje dolgozom a vázlatokon, de zenekari szinten az év elejétől kezdtünk neki a munkának. Nem szívesen árulnék el róla sokat, mert babonás vagyok, de ami biztos, hogy több elektronika, techno- és pszichedelikus elem jelenik majd meg. De alapvetően egyfajta mindstate változott és ez remélhetőleg a számokon is hallatszódni fog.

Az együttes háza táján is volt változás, ha minden igaz, a profilváltáson is dolgoztok. Mennyire kapunk új Žagart?

Igen, az év elején Bootsie kivált a csapatból, ami új látásmódokat indukált a zenekar tagjaiban. Ettől függetlenül már egy ideje háttal fordítottunk a mainstream zenének és sokkal inkább egy szabadabb, kísérletező kedvű elektronika felé fordultunk.

Mi az idei folytatás, az első koncert után milyen eseményeken hallhatunk majd benneteket az év során?

Lesz még pár klubfellépésünk, többek között egy lemezújrarájátszó koncert, amelyen

a *Cannot Walk Fly Instead* című lemezünk gerincét játszunk majd újra. Aztán ott leszünk az olyan independent nyári fesztiválokon is, mint a Koloradó vagy a Bánkító. Emellett hamarosan megjelenik egy új remixelbum is neves külföldi producerek részvételével.

Hosszú idő után újra a Corvin Clubban léptek fel, ez az új iránynak köszönhető?

Igen szerencsés együttállás volt ez, ők újra nyitni akartak az élő zene felé, mi pedig inkább a kluborientált elektronikus zenék felé mozdultunk, szóval adta magát, hogy március 11-én náluk lépünk fel először.

MÁRCIUS 11.

Corvin Club
Žagar Live,
warm up Crimson

27.

·MŰVÉSZETEK·

·VÖLGYE·

·2017·

·07.21-07.30·

TALIÁNDÖRÖGD

KAPOLCS

VIGÁNTPETEND

KONCERTEK, ÚJCIRKUSZ, HANGVERSENYEK, FILM, SZÍNHÁZ,
TÁNC, KIÁLLÍTÁSOK, GYEREKPROGRAMOK, ZÖLD PROGRAMOK

NOUVELLE VAGUE (FR) • DELUXE (FR) • PINK MARTINI (USA) • BUDAPEST BÁR • LACKFI JÁNOS
FASSANG LÁSZLÓ • MÁCSAI PÁL • CSÍK ZENEKAR • HIPERKARMA • FIREBIRDS ÚJCIRKUSZ
BOROS MISI • HOBÓ • NAPRA • HARCSA VERONIKA - GYÉMÁNT BÁLINT FEAT. NILS WOGRAM (D)
KISCSILLAG • LOVASI ANDRÁS • JÓNÁS VERA EXPERIMENT • TÓTH KRISZTA • BOHEMIAN BETYARS
ÓBUDAI DANUBIA ZENEKAR • ORLAI PRODUKCIÓ • HELLO WOOD • IRIE MAFFIA • SZALÓKI ÁGI
MODERN ART ORCHESTRA • MALEK ANDREA • 30Y • SZÍNHÁZ- ÉS FILMMŰVÉSZETI EGYETEM
KOMOLYZENE GYEREKEKNEK • IVAN & THE PARAZOL • SHAI MAESTRO TRIO (IL) • PALYA BEA
GRYLLUS VILMOS • NÉZŐMŰVÉSZETI KFT. • RANDOM TRIP • DÉS ANDRÁS • RÁKÁSZ GERGELY
MOMENTÁN TÁRSULAT • KALÁKA • SENA • MAGASHEGYI UNDERGROUND • MARY POPKIDS
MÜLLER PÉTER SZIÁMI • FERENCZI GYÖRGY • RINGATÓ • PÉTERFY BORI & LOVE BAND • PARAFÓNIA
MIDDLEMIST RED • BUDAPEST VOICES • FÁBIÁN JULI & ZOOHACKER • VARRÓ DÁNIEL
BÁBSZÍNHÁZ • ANNA AND THE BARBIES • SZENT EFRÉM FÉRFIKAR • VÁCZI ESZTER ÉS A QUARTET
KARAVÁN FAMILIA • ENSEMBLE SOSPIRI • BOGNÁR SZILVIA • SZALONNA ÉS BANDÁJA
ARANYSZAMÁR SZÍNHÁZ • PÓKA-TÁTRAI REGENERÁCIÓ • PÉLY BARNÁ • SZIRTES EDINA MÓKUS
KELEMEN BARNABÁS • CONCERTO BUDAPEST • QUIMBY • MAGYAR NEMZETI TÁNCEGYÜTTES
SÁRIK PÉTER TRIÓ • SZABÓ BALÁZS BANDÁJA • HEGEDŰS ENDRE • OPERAHÁZ NAGYKÖVETEI
DUDA ÉVA TÁRSULAT • MANNA PRODUKCIÓ • DOLÁK-SALY RÓBERT • KERESKES BAND
KÉKNYÚL HAMMOND BAND • KAPOSVÁRI EGYETEM MŰVÉSZETI KAR • PALÁNTA SZÍNHÁZ
MARGARET ISLAND • NEMZETI SZÍNHÁZ • DEÁK BILL BLUES BAND • BUDAPESTI VONÓSOK
SZABÓ T. ANNA • SEBŐ-EGYÜTTES • VIRTUÓZOK • SEBESTYÉN MÁRTA • ÁLLAMI NÉPI EGYÜTTES
ZUBOLY • AMADINDA • PARNO GRASZT • MALADYPE SZÍNHÁZ • BARABÁS LŐRINC QUARTET

LÉGY RÉSZTE TE IS A LEGNAGYOBB HAZAI ÖSSZMŰVÉSZETI FESZTIVÁLNAK • A MŰSORVÁLTOZÁS JOGÁT FENNTARTJUK

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ ÉS JEGYVÁSÁRLÁS: WWW.MUVESZETEKVOLGYE.HU
KÖVESS MINKET: [FACEBOOK.COM/MUVESZETEKVOLGYE](https://www.facebook.com/muveszetekvolgye)

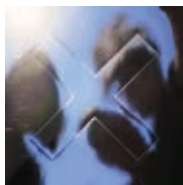

Fotó: Nagy Mihály

LÁZÁR DOMOKOS AJÁNlja.

A BEFELÉ FORDULÁS SZÉPSÉGE ÉS TERMÉSZETESSÉGE.

AZ XX ÚGY ROBBANT BE A NULLANULLÁS ÉVEK VÉGÉN (XX, 2009), HOGY AZ PONT TÖKÉLETES ELLENTÉTE VOLT ZENÉJÜK ROBBANÉKONYSÁGÁNAK. AZ ÉTERI HANGULATDALOK MESTEREI A MÁSODIK LP (*Coexist*, 2012) UTÁN NAGY SZÜNETET TARTOTTAK, A VISSZATÉRÉSEN PEDIG ELSŐSORBAN AZ IDŐKÖZBEN KIADOTT TÁNCOS JAMIE XX-ALBUM (*In Colour*, 2015) HATÁSA ÉRZŐDIK. A FRISS LEMEZ DALAIBAN A ZENEKAR NAGY RAJONGÓJA, LÁZÁR DOMOKOS MÉLYÜLT EL, AKI MINDKÉT SAJÁT ZENEKARÁVAL AKTÍV: AZ ÉSTI KORNÉL EGY NAGYSZABÁSÚ AKUSZTIKUS MŰPA-KONCERTRE (MÁRCIUS 30.) KÉSZÜL, A HANGULATÁBAN XX-ROKON PEGAZUSOK NEM LÉTEZNEK PEDIG ÉPPEN MÁSODIK ALBUMÁNAK ANYAGÁT ÍRJA.

THE XX

I See You

(Young Turks / Bertus, 2017)

DREAMDANCE | INDIETRONICA

/ 2009-ben már két éve Budapesten laktam. Ebben az évben végre kiköltöztem az isten háta mögötti, a '60-as évek óta úgy hagyott, hipersocreal nagytétényi ELTE-koliból és a belvárosba menekültem. Mivel egyetemistaként ugye nem illik bejárni előadásokra, időm nagy részét magányos városi sétákkal töltöttem és közben a fülelem valami nagyobb fejhallgatón (ezt akkoriban nagyon menőnek éreztem) új zenéket hallgattam. Egy kicsit egyedül is voltam akkoriban, részben saját erőmből, részben külső körülmények hatására az átlagosnál érzékenyebb is. Szóval teljesen alkalmas voltam arra, hogy első lemezeivel maximálisan telibe találjon a The xx és egy fél évre elintézzze, hogy csak azt hallgassam. Lenyűgözött az érzékenysége, az intimitása, az izlésessége és az is, hogy szinte az összes dala sláger. Úgy éreztem, hogy ez tényleg az én zeném, hozzám szól, legalább annyira, mint az Arctic Monkeys, amit akkoriban – tök más érzelmek miatt – szintén agyonhallgattam. A két énekes, Romy Madley Croft és Oliver Sim közül talán a srácot bírom jobban, de lehet, hogy ez csak azért van, mert a *Crystalized* című dalukat hallottam elsőként (amit aztán húszmilliószor meghallgattam) és azt ő kezdi. Bár azt gondolom, hogy ennél a zenekarnál igazából nem is annyira a tagok személye a döntő. Olyan, mintha ők csak egyfajta közvetítői lennének egy olyan univerzálisabb valaminek, amit mindannyian érzünk, vagy legalábbis érezni szeretnénk. Bár ez nem annyira egyedülállóan xx-es dolog, azt hiszem, minden jó zenekar valami ilyesmit csinál és ezért tudnak sokan azonosulni velük. Tök nehéz erről nem nyúlásan írni, úgyhogy ezt a részét nem is folytatnám, nyilván mindenkinek más jelent a The xx-hangulat, nekem a befelé fordulás szépségét, vagy még inkább ennek természetességét.

Ez a hangulat az új lemezen, az *I See You*-n is ott van szerencsére, és emiatt meg tudom bocsátani, hogy az első lemezhez képest jóval gyengébbek a rajta lévő dalok. Ezt már az előző lemeznél, a *Coexist*-nél is tisztán éreztem, de azért végül azt is egészen sokat hallgattam. Azt hiszem, az *I See You* kapcsán kötelező megemlíteni, hogy a zenekar multiinstrumentalista zsenije, Jamie xx (akit már az első lemezen is a legkisebb csávónak tartottam, ahogy a háttérben pötyöggeti az AKAI-dobgépet) tavaly kijött egy tökjő szólólemezzen (*In Colour*) és ez zeneileg nagyon erősen hat az új xx-lemezre is. A *Dangerous* egy igen erős albumkezdés, benne vannak az első lemez lendületesebb dalai és a fúvósok nagyon sokat adnak hozzá az izgalmi faktorhoz (az ilyen megoldásokat más zenekaroknál, például a Foals-nál, vagy a Radioheadnél is mindig nagyon szerettem). Szóval a lemez elején még eléggé lelkes voltam, a kicsit talán giccsbe hajló *Say Something Loving*, az r&b-s *Lips* és az edm-esített *The xx*, a *Violent Noise* is egészen lekötötte a figyelmemet, de aztán valahogy elvesztettem a fókuszot, pedig a *Performance* is egy szép és érzékeny dal, de talán túlságosan sok ilyen hallottam már a triótól. A *Replika* és a *Brave For You* viszont nekem már valahogy túlságosan csöpögős és ezeknél a daloknál már úgy érzem, hogy a kevesebb tényleg több lett volna. Az első lemezben azt is imádtam nagyon, hogy ennek a már unásig ismételtgetett, egyedülállóan xx-es, érzékeny és intim hangulatnak nagyon jó izléssel eltalált, lecsupaszított-reverberes gitárhangzással ágyaztak meg és nem nagyszabású szintikkel vagy egyéb idegesítő és szokványos teátrális megoldásokkal. Szerencsére azért ezekből a pillanatokból kevesebb van, és a *Hold On*, amely kislemezként jött ki a lemez előtt, megint abszolút meggyőz arról, hogy a *The xx* és univerzuma még mindig az egyik legkirályabb dolog, ami az elmúlt 10 évben történt.

Az első The xx-lemez refrénjeit kívülről nyomtam két hallgatás után, sajnos ez az új lemezről nem mondható el, harminc végighallgatás után sem tudnék róla egynél több refrént felidézni, ami azért áruklodó (na meg az is, hogy már harmincszor lement). Lehet persze, hogy a hiba bennem van és már régen nem ezt kéne várnom ettől a zenekartól. Az éjszakaim hazafelé, bágyadt reggeleken néha azért biztosan meg fogom hallgatni, és végül is azért ez is valami. 🍷

**alt-J
Ylvis
Birdy**

**Pohoda
festival
6.-8.7.
2017
repülőtér
Trenčín**

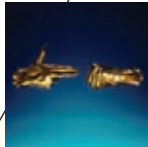
**Jake Bugg
Boys Noize Live
Future Islands
Squarepusher
Benjamin
Clementine
Mark Lanegan
Band**

www.pohodafestival.sk

**Beardyman's Dream Team—Slaves—Sleaford Mods
Dillon—Charlie Winston—Machinedrum—Beak>
TOMMY €A\$H—Salut c'est cool—Ho99o9—C Duncan
Resisters—Elektro Guzzi presents Parade
The Wilderness—Maya Belsitzman & Matan Ephra
Egopusher—The Hydrant—Chiki liki tu-a—Pohoda '97
Bolo nás jedenást', Milan Lasica & friends—LASS ...**

RECORDER

RUN THE JEWELS

Run The Jewels 3

[Mass Appeal / RED, 2016]

POLITIKUS SCI-FI RAP

/ Amikor november 9-én arra ébredtem, hogy Trump nyert, nem kellett sokat gondolkodnom, hogy mi a megfelelő zenei aláfestés a történelmi pillanathoz: a *Run The Jewels 2*. Benne van a düh amiatt, aminek Trump győzelme csak a kicsúcsosodása, ráadásul akkor született, amikor némi – talán öncsaló, talán szükségszerű – naivitással az ember még meggyőzhette magát, hogy ugyan sok a dolgunk („Amerikában meg verik a négereket”), de legalább a *fejlett világban* azért van haladás, van értelme dolgozni. (Felőlünk nézve: legalább *létezik* fejlett világ, egy nem is olyan messzi valami, amihez talán egyszer még fel/visszazárkózhatunk). Benne van, hogy a düh, a cselekvés és a megértés (nem kell szégyellni: intellektuális!) vágya nem zárja ki egymást, sőt. No meg tele van baromi jó számokkal. A 2017-re tervezett, 2016 karácsonyán „mire várunk?!”-felkiáltással ingyen letölthetővé tett *RTJ 3* az a lemez, amiről hiába tudod az eszeddel, hogy még az előtt született, nem lehet nem úgy hallgatni, mint ami abszolút a mában és a mának szól. Benne van mindaz, ami az előzőben, és egyértelmű(bb)en az is, hogy az ellenállás nem kizárólag összeszorított fogú harc: kell hozzá remény, idealizmus, érzelem, és ad absurdum az, hogy jól érezzük magunkat közben. (Ézért elképzelhetetlen, hogy legyen egy ilyen magyar lemez, és ezért volna rá égető szükség.) És kell barátság: az underground rap ikonja, El-P és a déli rap ott viszonylag fontos, innen nézve nem kiemelkedő figurája, Killer Mike az Adult Swim kreatívigazgatójának ötlete

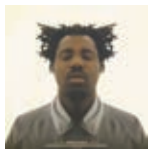
RUN THE JEWELS

alapján találkozott, és azonnal egymásra találtak. Ahogy barátságukról beszélnek, arra nincs más szó: cuki. De nem kell interjúkat olvasni, hogy ezt érezzük, hiszen rapperként is egymásra találtak; most már néha meg is zavarodom, hogy épp melyikük szól. Az van, hogy mindez most fontosabb, mint hogy a zene azért nem annyira jó, mint az *RTJ 2* volt. Az ütős számok közt van néhány csodálatos, a rap sodor, a dob-basszus üt, fasza zajos sci-fi vijjogások és csodás apró ötletek telítik annyira a hangzást, hogy fel sem tűnik, hogy El-P valójában viszonylag kevés eszközzel dolgozik. De a lassabb-érmesebb dalok alatt gyakran azon veszem észre magam, hogy nem figyelek, az odaverést várom. Biztos nem fogom úgy elővenni évek múlva ezt a lemezt, mint az előzőt, de most nagyon jó, hogy van. *Rónai András*

KULCSDAL *Panther Like A Panther (Miracle Mix)*

8/10

SAMPHA

Process

[Young Turks / Bertus, 2017]

R&B

/ „Egyre közelebb küzdöm magam a napfényhez, anélkül hogy egyenesen a napba néznék” – jelentette Neil Armstrong a világnak a Holdra szálláskor. Ezekkel a szavakkal indul Sampha Sisay debütlemeze, a *Process* is, ami lényegében az énekes elmúlt két évének terápiás naplója. Az album lakhelyéről, a dél-londoni Mordenből indul, ahonnan rákban elhunyt édesanyját szállítja vissza szülőhelyére, Sierra Leonéba, hogy a temetésről hazatérve, apránként lépjen ki a sötétség-ből. A Beyoncé-, Solange-, Frank Ocean-, Drake- és Kanye West-leme-

zeken is közreműködő Sampha már az elején élesen elhatárolódik az eladási listákat egymást közt felosztó sztárok jellemző tematikájától. Az LP tíz dalát négyfelé lehet osztani a személyes szorongások, a gyász, a párkapcsolati dinamikák és az otthonkeresés mentén. A *Plastic 100°C* az énekes torkában érzett csomó története, amit Sampha sokáig rákos daganatnak hitt, pedig csak a folyamatos stressz és szorongás váltotta ki. Az űrséta karcos hangfelvétele és a minimalista pengetés lassan felépül a körülötte fel- és eltűnő zajokból, a kórus pedig kiemeli a dalszerzőt a bizonytalanságából. A lemez első részét kitevő *Blood On Me* neurotikus lázalmát a *Ghost In The Shell* rajzfilm, Nina Simone és a korai triphop ihlették, a *Kora Sings* pedig SBTRKT törzsi elektronikáját idéző, nyugat-afrikai temetési szertartás. A *[No One Knows Me] Like The Piano* pedig egyenesen a lemez központi dala, amiben Sampha az édesanyja emlékét gyerekkori zongorájába zárja el. A lemez bátran alkalmazza a tradicionális, pengetős hangszereket – a japán kotót vagy a nyugat-afrikai korát –, de attól sem ijed meg, hogy 2017-ben skót dudát használjon egy szakító, r&b-dalban (*Timmy's Prayer*). A lemez záró harmadában a hullámzó *Under* akár még egy low-key traphimnusz is lehetne, már ha nem szomorodna el tőle mindenki a tánctéren. Az *Incomplete Kisses* méltó párja a Jessie Ware-rel közös *Valentine*-nak, az utolsó trekk, a *What Shouldn't I Be?* pedig nyitva hagyja a terápiás folyamatot, kiutat keresve a diszfunkcionális családi kötelékekből, amelyek az énekes nyaka köré fonódnak. A *Process* óvatos folyamat, olyan mint egy jégcsap – kis lépésekben, cseppenként olvad meg a fénytől. Minden hallgatással újabb rétegek válnak le róla, amik súlyos életgizságokként érnek földet. És bár a végén Sampha megvilágított arca közel sem tökéletes, mindvégig emberi tud maradni, mert folyamatosan küzd az ellen, ami nem akar lenni, viszont felfogja azt is, hogy az élet nem mindig róla szól. *Salamon Csaba*

SAMPHA

KULCSDAL *Plastic 100 °C*

9/10

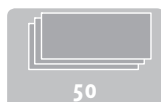

**SMOKING MEDIUM
DELUXE + TIP
NAGYON KOMPAKT SZETT**

facebook.com/smokingfilters/

Smoking®

TINARIWEN

Élwan

(Anti-, 2017)

DESERT BLUES

A Tinariwen új lemeze – hogy egy Kiss Tibortól kölcsönvett képpel

éljek – az *otthontalanság otthona*. Ahogyan egyébként maga a zenekar is annak a metaforája. A kollektíva egy sivatagi katonai bázison alakult évtizedekkel ezelőtt, működésének kerete jó ideig a sivatag volt, hangulata az utazás. Amióta a mali zenekar politikai okokból emigrációba kényszerült, az utazás és a távollét motívuma még inkább felerősödött munkásságában: a most megjelent lemez három kontinens helyszínein, stúdióiban készült: Párizs külvárosában, a kaliforniai Mojave sivatagban, a Joshua Tree Nemzeti Parkban, és a marokkói-algériai határvidéken található M'hamed El Ghizlane nevű oázisban. A felvételekbe, ahogy korábbi lemezeiken, ez alkalommal is csatlakoztak a kortárs angolszász rockból ismerős kult- és kulcsfigurák – most mások mellett Kurt Vile és Mark Lanegan. Közös nevező van: a sivatag motívuma és az evokatív gitárzene. Az, amit a lemezhez mellékel kiadói kommunikáció mond, miszerint ez egy *road record*, amely, az efféle alkotások (lásd még: *road movie*, pikareszk-regény) természetének megfelelően, nagy kérdésekre keresi a választ, nem PR-bullshit. Az *Élwan* megindító vágyakozás az otthon iránt, visszatérő kérdések halmaza, *kik vagyunk/mik vagyunk/honnan jövünk/hová*

tartunk?, poétikus, ellenállhatatlan, elragadó, csodaszép lemez, ami tartja a Tinariwen eddigi albumparkjának igen magas szintjét. *Németh Róbert*

KULCSDAL *Assáwt*

9/10

PRIESTS

Nothing Feels Natural

(Sister Polygon Records, 2017)

PUNK

Úgy tűnik, a zenei sajtó nem tud beszélni a Priests-ről

a Savages és Trump megemlézése nélkül. Utóbbit most hagyjuk, elvileg ugye ő hozza el a punkreneszánszt, ami ezzel a lemezzel kezdődik, de hát ne dőlünk már be minden jól hangzó bullshitnek! A Savages-analógia annyiban helytálló, hogy Katie Greer énekesnő valóban az első, aki jelenlétben és karizmában képes megközelíteni Jehnny Beth-et, különbség viszont, hogy alá nem tettek olyan betonbiztos alapot zenésztársai, mint ami a *Silence Yourselfet* az évtized egyik legjobb debütalbumává tette. A zenében azért valóban sok a potenciál, de az ihletett pillanatok közt még többször elvesznek dalok és a minden ellen lázadás is inkább a koncepciótlan-ságot emeli ki, mint a (gondolom megcélzott) nihilizmust. Azért ha mérges vagy bármire, tedd be, jót fog tenni. *Mika László*

KULCSDAL *Appropriate*

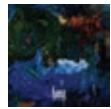
7.5/10

FOXYGEN

Hang

(Jagjaguwar / [PIAS], 2017)

PROGPOP | BAROKKPOP | GLAMROCK

A továbbra is öntörvényű duó most először vette fel rendszeren,

stúdióban új albumát, egy félórásnál nem sokkal hosszabb, üresjáratok nélküli, a hetvenes évek extravagáns dalszerző-előadónak bűvöletében készült lemezt. Az albumnyitó, dögös Philly-soultól, a már-már broadwayses betéteken és Lou Reed-es merengésen át jutunk el a himnikus befejezésig. Soknak hangzik (és még mennyi réteg van benne!), és biztos van, akinek az is lesz. De az inkább szétesetten kaotikus....*And Star Power*hez képest a dalok most kellően összeszedettek, csodásan hangszereltek és étellel telik.

Csada Gergely

KULCSDAL *America*

8.5/10

SYD

Fin

(Columbia / Sony / Hear Hungary, 2017)

R&B

A The Internet zenekar albumok közötti téli szünetében az énekes, Syd kinyitotta hálózobája ruhásszekrényét. Aaliyahnak, D'Angelónak és Weekndnek öltözött, hogy fülbe suttogós neosouljával és igényesen popos r&b-jével levetkőztesse a hallgatókat, miközben nagy címetben szórja körbe a magabiztosságát. Az alapok sajátok, hangulatában a legutóbbi Internet-lemez, a 2015-ös *Ego Death* és Kelela *Cut 4 Me*-je között mozog. Bármit és bárkit próbál fel, jól áll neki, és mire vége az albumnak, már úton van, hogy lenyúlja a csajodat.

Salamon Csaba

KULCSDAL *Nothin To Somethin*

8/10

WILEY

Godfather

(Wiley, 2017)

GRIME

Döbbenetesen erős albummal tért vissza a grime egyik alapítójaként

ismert Wiley, aki az utóbbi évek botránjai és kétes húzásai után teljesen saját gondozásban, saját ötletektől vezérelve írta meg a *Godfather*t. Bomba jön bomba hátán, ahogy haladunk a tizenhetedik szám felé, és lazán megállapíthatjuk, hogy Wiley nagyon rég csinált ennyire jó alapokat. A rengeteg vendég mc pedig nem csak díszként van ott a számokban – noha most tényleg lehetetlen ledumálni az embert.

Velkei Zoltán

KULCSDAL *Can't Go Wrong*

9/10

JULIE BYRNE

Not Even Happiness

(Basin / Ba Da Bing!, 2017)

DREAMFOLK

Fiatal kora ellenére Julie Byrne meglehetősen eseménydús

éveket tudhat maga mögött, legalábbis abból kiindulva, hogy (oké, kis túlzással) alig van olyan pontja az Egyesült Államoknak, ahol ne élt volna. Részben talán ennek is köszönhető, hogy második nagylemezén [az első korai EP-inek gyűjteménye volt] a prérisk vadvirága-típusú naivától az önelemző, urbánus, kávéházi költőig, az elegáns, fejedelmi tartású nagyaszonnytól a játékos, álmodozó csitriig több arcát is meg tudja mutatni, és közben mindvégig izgalmas, személyes és elbűvölő marad. Alapvetően akusztikus alapú, itt-ott a country, a new age vagy a pszichedélia felé finoman kilengő, időtlen hangzású, Vashti Bunyantól Cat Powerig a műfaj számtalan jelesét megidéző americanás folkdalai pedig arra emlékeztetik a hallgatót, hogy Amerika alighanem akkor is megfeythetetlenül csodás

hely marad, ha legközelebb véletlenül Kanye West tréning-felsőjét választják elnökké.

Szabó Sz. Csaba

KULCSDAL *Natural Blue*

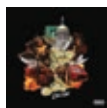
8.5/10

MIGOS

Culture

(Quality Control, 2017)

HIPHOP

A Migos trió 2013-ban, a *Young Rich Niggas* mixtape-pel került fel az atlantai raptérképre. Voltak izgalmasabb [jobbnaál jobb mixtape-ek] és kevésbé izgalmas [közepes debütlemesz] próbálkozásai, a komoly befutás azonban elmaradt. Aztán jött 2016 vége, a *Bad & Boujee* sikere (a kevés, valóban jó memmé váló rapsláger egyikje), majd most a *Culture* album, ami a túlzottan egyértelmű trapmegoldások és Travis Scott kísértete miatt zeneileg aligha lesz meghatározó, ám ettől még az ad-lib központú spontán rap egyik csúcsműve. *Szepesi Dániel*

KULCSDAL *T-Shirt*

7.5/10

THE FLAMING LIPS

Oczy Mlody

(Bella Union / [PIAS], 2017)

MELANKOMBIENT **DREAMSYCHEDÉLIA**

Bő harminc éven át nem lehet folyton megújulni, a Flaming Lips-nek ez mégis ment. Több mint harminc éven át nem lehet csak remekműveket kiadni, ez a Flaming Lips-nek sem ment. A 2009-es *Embryonic* még lezsibbasztotta az agyam, azután – a tízes évekből – Wayne Coyne zenekara már inkább csak lefárasztott. A folyamatos jelenlét és az örültebbnél hülyébb projektek [24 órás szám!] ellenére nyolc év alatt ez a második, csak saját dalokat tartalmazó, rendes szólólemez. Nem mintha alapsóló baj lenne a sok mellékvágánnyal

és kevesellném a tényleges matériát. A tényleges matériával van baj – és ezt az összes odakent, kevés ötletből felépült, elmúlt években összehalmozott feldolgozás-, együttműködős lemezek minősége azért előjelezte. A szomorúságot (Coyne szakítását) zenébe öntő 2013-as *The Terror* nem érintett meg; ahol meg kellett volna, ott sem rázott meg. A friss, szintén leszedált *Oczy Mlody* még az előzőnél is rosszabb fogadtatásban részesült. Bár nekem meg pont hogy kicsit jobban tetszik ez az alsó regiszterekben tartott, még ambientesebb, még több szintet, elektronikát, még kevesebb gitárt tartalmazó lemez, értékelem benne a lépéstartás igényét, érzem, hogyan reflektál arra, amiben élünk. Lehetséges viszont, hogy nagyobb szükségünk lenne arra a Flaming Lips-re, amelyik felráz az apátiából.

Dömötör Endre

KULCSDAL *Sunrise [Eyes Of The*

Young]

6/10

TY SEGALL

Ty Segall

(Drag City, 2017)

GARÁZSROCK **ZAJROCK**

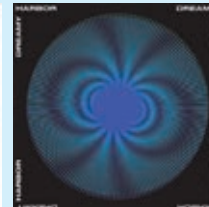
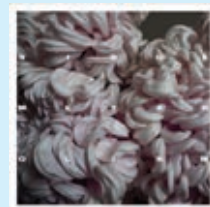
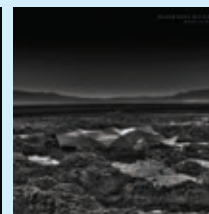
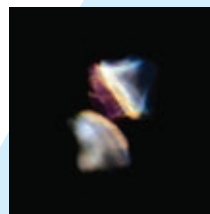
Hogy Ty Segall nem bír leállni, az nem újdonság, az már inkább, hogy

a legújabb albumának Steve Albini volt a producere. A hangzáson ez talán nem is tűnik fel élesen, de a minőségen már annál inkább. A Segall szokásos zenekarával, élőben felvett album izgalmas és a maga szűk világán belül nagyon sokszínű anyag lett. Az utóbbi időben a klasszikrockos közép-tempó felé elmozduló Segall ügyesen egyensúlyoz a nyersebb, garázsrockos dalok és a melodikusabb szerzemények oldala között. Talán épp ezért hosszú idő óta ez a legfrissebb, legélvezhetőbb lemeze. *Csada Gergely*

KULCSDAL *Warm Hands [Freedom*

Returned]

8/10

ELEKTRONIKUS TÁNCZENE

HIDEG, MINT AZ IDEI TÉL.

NAGY MEGLEPETÉSRE AZ EMPTYSETÉ A HÓNAP LEGJOBB FÖLDALATTI ALBUMA, DE A SZEMLÉZETT TECHNO-LEMEZEKNEK SINCS MIÉRT SZÉGYENKEZNIÉ.

/ A bristoli **Emptyset** faltörő zajlöketei jó ideje elismerte már a szakma, így nem meglepő, hogy új, *Borders* (Thrill Jockey, 2017) című lemezük egy relatíve nagyobb kiadónál jelent meg, ami ráadásul elsősorban nem is az elektronikus zenére fókuszál. A rövid (31 perces), de tartalmas album szokás szerint nem kíméli a hallgatót, de a zenekar a kísérleti jelleget meglepő módon inkább metálesztétikára cserélte. Karcos és zajos hanganyag, remek folytatása az életműnek.

Kangding Ray az előző évtizedben úttörőnek számító absztrakt és glitch elektronikával vált ismertté, de a máig rendkívül termékeny producer albumról albumra sodródik a techno felé. Új, *Hyper Opal Mantis* (Stroboscopic Artefacts, 2017) című kiadványán már semmi kertelés nincs, pár másodperc után dübörögnek a négynegyedek, s bár helyenként azért némileg játszik a ritmusképletekkel, alapvetően egy lülettelen, táncorientált összeállításról van dolgunk – ami a legvégén még egészen elhajlik a trance felé is. Néhány hangban persze ott a múltidézés is.

Sigha jó ideje biztos pontja az underground technónak, minden évben jegyez legalább egy EP-t, amiről valamelyik szám évekeig emlékezetes marad. Hosszú idő után jelentkezik most újra albummal, a *Metabolism* (Token, 2017) pedig hozza azt, amiért nagyon szeretjük őt, ráadásul a hipnotikus ütemek mellett jutott hely némi kísérletezésnek is, ambient átvezetők és texturális elektronikák formájában. Vélhetően persze majd az előbbieket maradnak tovább velünk, de jó hallani, hogy az ismertnél több is lakozik a szerzőben.

Alapításának 25. évét ünnepli a legendás **Tresor** kiadó, egy nem mindennapi válogatással: a *Dreamy Harbor* on a kiadó aktuális szerzői közt váratlanul felbukkannak nagy öregek (például Vainqueur, Thomas Fehlmann, Daughter Produkt) és alapvetően mindenki valami különlegessel készült. Párás dubok, tánctermei technók, klasszikus ambientek és az egész végén még egy teátrális szintizene is befűgyel – remek példa arra, hogyan kell jubileumi válogatást összerakni. *Velkei Zoltán*

RECORDER PROGRAMAJÁNLÓ / 2017. FEBRUÁR-MÁRCIUS

JENNY HVAL

MÁRCIUS 4. / Trafó

Jenny Hval

Belépő: 1900 / 2400 Ft

Az Electrify-sorozat eseményeinek szinte bérelt helye van programajánlónkban. Miért? Mert a színpadra állított produkciók minősége folyamatosan igen magas. Aktuális nagy dobásuk a norvég Jenny Hval lesz, aki legutóbbi két Sacred Bones-os lemezével – St. Vincent nyomán – mesterien lavírozik a kísérleti és a bárki által befogadható zene között. Sötét, pulzáló elektronika, popzenétől általában idegen témák, élő show-ja pedig inkább modern művészeti előadás, mint egy sima koncert.

FEBRUÁR 22. / A38

A\$AP Ant

Belépő: 2490 / 2990 Ft

Nem csak az LSD-király Rocky és a trapkirály Ferg a New York-i A\$AP Mob kiemelkedő tagjai, Ant például stílusban és szövegben az utóbbival mindenképpen simán felér. Krújából ő az, aki a legtöbbet vesz át városának zenei hagyományáiból, szóval akinek nem jönnek be a szétcsúszott tripek, inkább lazán bólogatna, az az ő fellépésével jár a legjobban.

FEBRUÁR 24. / Lärm

Bullion

Belépő: 1500 Ft

Rohadtul elég már a hidegből, ha már tényleg nem bírod, akkor Bullion bulija tökéletes időjárás-feledtető lehet. A londoni producer-énekes zenéjéből csak úgy árad a füledt, fáradt nyári éjszaka, főleg a Recorder kedvenc ötven 2016-os LP-je közé bekerülő *Loop The Loop* fogja össze mesterien a house-t a pop történelem különböző meghatározó pillanataival.

FEBRUÁR 24. / Beat On The Brat

Recorder presents We Were Your Friends

Belépő: az nincs

Aw, a bloghouse, csatakosra izzadt bulik a kétezres évek második felében! Ha nem tudod, hogy miről is van szó, akkor lapozz vissza a 8. oldalra, ha meg tudod, akkor örülsz, hogy a budapesti szcéna kult dj-éi visszahozták az önfeledt éjszakákat. Recorder tribute to bloghouse TMX, Brandon, elBalage, Janes és DJ Páternoszter vezényletével.

MÁRCIUS 2. / Olasz Kultúrintézet

Elio e le storie tese

Belépő: 4000 Ft

A milánói kultzenekar a szarkazmus és a nonszensz nagykövete. A sanremói dalfesztivált is megjárt alternatív együttes 35 éves működése során először indul európai turnéra, az első állomás: Budapest. Visszajára fordítanak és kifiguráznak mindent, amit az olaszokról gondolunk.

MÁRCIUS 4. / Akvárium

NVC12: Nathan Fake, Ital Tek

Belépő: 2500 / 3500 Ft

12. születésnapját ünnepli az NVC szervezőbrigád az Akvárium mindkét termében. Egyrészt itt lesz a holland Secret Cinema & EgbertLIVE technópáros, másrészt itt hallható majd először a poszttechnós Nathan Fake új lemezanyaga élőben, plusz idm-mel majd Ital Tek is, sok hazai dj mellett.

MÁRCIUS 9. / A38

Sailor & I

Belépő: 2500 / 3000 Ft

Ha Bullion elhozza a nyarat, akkor a svéd Sailor & I néven zenélő Alexander Sjödin még itt tartja nekünk egy darabig az igazi északi telet. Ezt a fajta elektronikus indiepopot sehol máshol nem csinálják úgy, mint Stockholmban, ezen az estén talán megfajthatjuk a titkukat.

MÁRCIUS 11. / Lärm

Palms Trax

Belépő: ?

Ha lesz a hónapban világszene által meghihletett londoni house, akkor legyen Detroit által meghihletett berlini is – Palms Trax pedig pontosan ezt nyújtja. Hiába zenél alig 3-4 éve, trekkjei nem sima ujjgyakorlatok, hanem műfajának kiemelkedő seggrázás-inspirálói.

MÁRCIUS 12. / Barba Negra

Anthrax

Belépő: 8500 / 8999 Ft

Az Anthrax a 80-as években bebizonyította, hogy az éppen felfutó thrash metal nem csak halálosan komoly lehet, hanem simán elviseli a humort és az öniróniát is. Az akkori hajakat elnézve csak még jobban ordít a műfaj a paródiaért, nem véletlen, hogy Belladonnának még mindig tolják.

MÁRCIUS 12. / A38

Night Lovell

Belépő: 2490 Ft

Yung Lean óta nem járt nálunk cloud rap előadó, de most vége a purple drinknek unalmas, otthoni szűrőcsőgetésének: a 19 éves Night Lovell egyenesen Ottawából hozza az elcseszt színtialapokat, meg az épp csak magának elmormogott szövegeket.

BALCONY TV BUDAPEST >> OVER AND OUT

TOLDI 03 / 10 23:00

SÖR ÉS FŰ / MAKROHANG / RICSÁRDGÍR / APEY / THE KEYMEN / BTV STÁB DJS

BALCONY TV
BUDAPEST